

Indhold

1. Årsberetning	2
2. Gennemførte projekter - og igangværende projekter med fortsættelse i 2009	11
3. Primære indsatser	16
Arkæologi	
Historie	
H.C. Andersen & Carl Nielsen	
Kunst	
Formidling & kommunikation	
Administration & personale	
Teknik	
Bevaring	
IT-udvikling	
4. Personaleoversigt	35
5. Regnskab	38
6. Nøgletal	41
6.1 Besøgstal	
6.2 Undervisning	
6.3 Forskning	
6.4 Særudstillinger	
6.5 Bogudgivelser	
6.6 Henvendelser	
6.7 Foredrag, omvisninger og ekstern undervisning	
6.8 Artikler	
6.9 PR og markedsføring	
6.10 Erhvervelser	
6.11 Uddeponeringer	
6.12 Udlån fra egne samlinger	
6.13 Konservering	
6.14 Samlinger og arkiver	
6.15 Deltagelse i seminarer og kongresser	
6.16 Repræsentation i eksterne udvalg, internationalt samarbejde	
6.17 Interne projektgrupper og koordinationsgrupper	

1. Årsberetning

Mange begivenheder har præget 2008, og der har været arbejdet i felten, på værksteder, i udstillinger, på magasin og på kontorer. Samarbejder har bragt medarbejdere rundt i landet og til adskillige lande rundt i verden. En særlig begivenhed lyser dog lidt højere op end andre. Med en stor bevilling fra A. P. Møllers Fond og en betydelig medfinansiering fra Odense Kommune kunne Odense Bys Museer i november offentliggøre, at arbejdet med at opføre en stor ny udstillingsbygning ved Møntergården kan gå i gang. Efter et par års planlægning kan første etape i realiseringen af et stort nyt historisk museum i Odense sættes i værk. Efter planen kan første spadestik tages i 2010, når Odense Bys Museer fejrer sit 150 års jubilæum.

Til fødselsdagsfest

I 2008 kunne Odense Bys Museer fejre H.C. Andersens Hus' 100-års jubilæum og glæde sig over at omkring 8,5 millioner mennesker fra hele verden har gæstet det gule hjørnehus i Hans Jensens Stræde siden 1908, hvor det dengang så lille museum åbnede dørene og inviterede hele verden indenfor den 2. april.

Fejringen af H.C. Andersens fødselsdag i 2008 var derfor særlig festlig. Foruden fødselsdag og jubilæum markeredes dagen også derved, at det var 200-året for dengang, Napoleon sendte de franskspanske hjælpetropper til Danmark. Således fik Odense by besøg af den spanske trup, "*Los Voluntarios*", der i samme forbindelse gæstede museet og underholdt de tilstedeværende ved fødselsdagsarrangementet den 2. april. Den spanske trup var meget bevæget og beæret over at deltage i arrangementet; i Spanien er det nemlig en velkendt sag, at H.C. Andersens allertidligste erindringer gjaldt de spanske soldater. Skønt skomagersonnen kun var tre år gammel, brændte et billede sig ind i hans sind – billedet af hvorledes en stakkels spansk infanterist blev henrettet der, hvor nu den ældste del af Odense Assistens Kirkegård ligger. Ligeledes huskede barnet, hvordan en spansk soldat havde taget ham på sin arm danset, grædt og kysset ham – "han havde vist selv Børn hjemme i Spanien", lyder det spagfærdigt i *Mit Livs Eventyr*. I anledning af museets 100-års jubilæum og 200-året for de spanske troppers ophold i Odense arrangerede museet to små udstillinger om disse begivenheder, lige som også de fantastiske, nyligt erhvervede portrætfotografier – omtalt i sidste års *Fynske Minder* – blev udstillet.

Ved fødselsdagsarrangementet var den spanske trup naturligvis et spektakulært højdepunkt, men dagens sande hovedpersoner var i sagens natur de flittige skoleelever der modtog hhv. *H.C. Andersens Hjælp* og *H.C. Andersens Fonds Legat* – digterens eget indstiftede legat til en flittig skoledreng og det tilsvarende legat, indstiftet af H.C. Andersens Fond, til en flittig skolepige.

Ved hjælp af stats- og fondsstøtte lykkedes det museet at købe fem breve, som H.C. Andersen i årene 1841-43 sendte til landsmanden, holsteneren Ludwig Ross. Under sin største rejse, "Orientreisen" 1840-1841, mødte H.C. Andersen Ludwig Ross i Athen. Ross var klassisk arkæolog, han forestod den første systematiske udgravning af Akropolis og var den første professor ved Athens Universitet. Han havde i sagens natur stor betydning for H.C. Andersen og hans ophold i Grækenland og Tyrkiet, og nævnes hyppigt i digterens rejseskildring *En Digtets Bazar* fra 1842. Hidtil er kun fire breve mellem de to landsmænd kendt, men nu dukkede fem ukendte breve op i Tyskland og tilbudt museet gennem et antikvariat. Det er ganske usædvanligt, at ukendte H.C. Andersen-breve dukker op på markedet, for normalt har vi kendskab til anderseniana i privat eje, heriblandt breve, og endda også for det meste til disse breves ordlyd. Men det var ikke tilfældet i denne situation, og da brevene rummer grundige beskrivelser af markante episoder i digterens rejseliv, stærke oplevelser og møder med andre store kulturpersonligheder, kan man tale om en særdeles heldig erhvervelse.

I slutningen af august måned var museerne for H.C. Andersen og Carl Nielsen værter ved en konference for nordiske litteratur- og komponistmuseer. Fra hele norden kom museumsfolk til Odense, et

utal af foredrag blev holdt og erfaringer blev udvekslet – ikke mindst vedrørende jubilæer. Dem har der nemlig været mange af inden for de sidste år. Foruden H.C. Andersens 200-års jubilæum kan i flæng nævnes Henrik Ibsen 2006, Astrid Lindgren 2007, Carl von Linné 2007, Edvard Grieg 2007, Sigrid Undset 2007, Jonas Hallgrímsson 2007, Johan Ludvig og Fredrika Runeberg hhv. 2004 og 2007. I de kommende år kan vi se frem til fejring af Knut Hamsun 2009, Bjørnstjerne Bjørnson 2010 – og ikke mindst Carl Nielsen, hvis 150-år skal fejres i 2015. Konferencen blev en stor succes, vore nordiske kolleger var begejstrede for det frugtbare, faglige udbytte – og for Odense og det aktive af kultur, som byen med rette kan bryste sig af.

Også Carl Nielsen Museet og Carl Niensens Barndomshjem havde et udbytterigt år i 2008. Museerne var vært for en buket af festlige arrangementer, som tiltrak unge såvel som gamle. Her må fremhæves vinterferiens familieaktivitet ”Billedhugger for en dag”, hvor børn i samvær med deres forældre hørte om billedhuggerkunsten og Anne Marie Carl-Nielsens kreative univers og senere omsatte denne viden til deres egne imponerende voksfigurer, som senere blev udstillet både på Carl Nielsen Museet og virtuelt på museets hjemmeside.

Årets øvrige særudstillinger havde fortsat fokus på billedhuggeren. I løbet af sommeren kunne gæster opleve museets samling af voksskitser i anledning af, at bevaringsfunktionen ved Odense Bys Museer havde afsluttet deres omfattende arbejde med konservering af netop disse. Og i september åbnede udstillingen *Livsstykker. Mænd, myter og stærke dyr i Anne Marie Carl-Nielsens kunst 1890-1940* som en satellitudstilling til Fyns Kunstmuseums store vitalistiske særudstilling *Livsløst*. Anne Marie Carl-Nielsen skabte adskillige værker med kraftfulde dyr, mytologiske motiver og ikke mindst sportsfigurer, som med rette kan indskrives i en vitalistisk kontekst. Med udstillingen *Livsstykker* blev der for første gang stillet skarpt på Anne Marie Carl-Nielsen som en central figur inden for denne strømning i Danmark.

Carl Nielsen Museet ejer den største samling af Anne Marie Carl-Nielsens værker, og i årets løb blev samlingen endda øget. Som testamentarisk gave modtog Carl Nielsen Museet således til eksempel en bronzestatue af Skipper Clement. Anne Marie Carl-Nielsen i 1927 havde indsendt statuetten til Aalborg som konkurrencebidrag, fordi byen ønskede at opstille et monument for denne brave, nordjyske oprørsleder. Anne Marie Carl-Nielsen vandt dog ikke konkurrencen, idet man fandt hendes forslag for barsk. Overdragelsen af den lille bronzestatue forløb også pudsigt: To betroede medarbejdere rejste en grå januardag til København for at hente statuetten. Ankommet til det mægtige dødsbo, fik de tilbudt en meget nydelig bronzefigur, hvis eneste skavank var, at den ikke var lavet af Anne Marie Carl-Nielsen. Til alt held lykkedes det dog efter et større eftersøgningsarbejde at få lokaliseret den rette figur og få den hjembragt til samlingerne i Odense.

Midt i al glæden over det øgede fokus på Anne Marie Carl-Nielsen og hendes kunstneriske virke skal Carl Nielsen og musikken selvfølgelig ikke glemmes. 2008 var udnævnt til *Sangens år* – og dette satte også sit præg på året i Carl Nielsen Museet med sangaftener og koncerter. Netop i Sangens år mere end fordoblede museet meget passende antallet af årlige koncerter ved at indføre et samarbejde med den relativt nyetablerede forening Det Fynske SangSelskab. De bød på fem koncerter med meget varieret program, og var et særdeles glimrende supplement til Odense Symfoniorkestrets matinekoncerter, der stadig afholdes fire gange årligt i museet. Selvom *Sangens år* har sunget sit sidste vers, vil museets koncertsamarbejde med sangselskabet fortsætte.

Carl Nielsen Museet kunne i 2008 fejre sit 20-års jubilæum. Det blev fejret på fødselsdagen, den 19. marts, hvor udvalgte stykker fra Carl Niensens klavermusik – som et festligt højdepunkt – blev spillet på selveste komponistens eget flygel. Ved samme lejlighed blev et nyt undervisningsmateriale om Carl Nielsen præsenteret. På nytænkende vis udstikker materialet, der primært henvender sig til folkeskolens 3.-5. klasse, nye veje, ad hvilke man kan tilnærme sig Carl Niensens musikalske uni-

vers. Det er tanken, at materialet på sigt skal indgå i en hel serie af undervisningsmaterialer til brug for folkeskolens forskellige klassetrin.

I Carl Niensens Barndomshjem blev – traditionen tro – markeringen af Carl Niensens fødselsdag årets helt store fest. Underholdningen blev lagt i hænderne på et ensemble med tilknytning til *Den Fynske Opera*, og under strålende sol opførte de uddrag af Carl Niensens populære opera *Maskarade* til stor glæde og fornøjelse for de mange fremmødte fødselsdagsgæster.

”Livslyst”

Fyns Kunstmuseum præsenterede i 2008 den meget store særudstilling, ”Livslyst. Sundhed – Skønhed – Styrke i dansk kunst 1890-1940”, der sammen med den ledsagende antologi blev til i snævert samarbejde med Kunstmuseet Fuglsang. Udstilling og bog byggede på et længerevarende forskningsprojekt, der satte fokus på vitalismen som en bred kulturstrømning, hvor billedkunst fra 1890-1940 kan ses som en spejling dels af en (natur)filosofisk funderet livsopfattelse og kulturkritik, og dels af hverdagslivets mange tiltag for at opnå en sundere kultur. Projektet så også på sammenhængen mellem billedkunst, arkitektur, musik, dans, litteratur etc.

Projektet blev omdrejningspunktet for en række andre udstillinger under betegnelsen ”På livet løs! Vital kunst og kultur i Danmark.” Det involverede følgende kunst- og kulturhistoriske museer: J.F. Willumsens Museum i Frederikssund, Rudolph Tegnens Museum og Statuepark i Dronningmølle, Faaborg Museum, Vejen Kunstmuseum og Carl Nielsen Museet; som alle er hovedmuseer for de vigtigste vitalistiske kunstnere. Kunsthallen Brandts præsenterede kropspyldelsen i moderne kunst, mens Guldborgsund Museum, Hovedbiblioteket i Guldborgsund, Tidens Samling, Historiens Hus/Stadsarkivet samt Odense Centralbibliotek viste mindre udstillinger med kulturhistoriske sider af vitalismen, mens den musiske side blev præsenteret af Storstrøms Kammerensembles Kammermusikfestival.

Andre udstillinger

Desuden arrangerede museets kunsthistoriske enhed i samarbejde med Det Fynske Kunstakademi fire små udstillinger under overskriften ”Ung Kunst på 2.”, hvor studerende på skift viste deres værker på 2. sals reposen på Fyns Kunstmuseum. Det var tredje år, at denne type udstillinger fandt sted til opbyggelse for de vordende kunstnere, der således fik lov at prøve kræfter med museumsverdenen, og til glæde for såvel museets publikum som museet selv, der fik lejlighed til at stifte et førstehånds bekendtskab med den helt nye kunst.

To særphængninger af egen samling – ”Henry Heerup 100 år. Frodige fabler og fantasier & Cobra” og ”Cronhammar på Fyns Kunstmuseum” – fortsatte fra slutningen af 2007 frem til sensommeren 2008. En ny særphængning af popkunst åbnede i juni måned under ledsagelse af en otte-siders folder; det var første gang, at museet præsenterede sin forholdsvis store samling af denne engelsk-amerikansk inspirerede strømning. I denne sammenhæng præsenterede museets sin erhvervelse fra 2007, billedkunstneren Peter Holst Henckels digitale filmiske installation, ”The Times They Are A’changing. Et politisk portræt”, 2006. Det drejer sig om et samfundskritisk kunstværk, der portrætterer tre danske toppolitikere på en stilfærdig, men ganske underfundig vis. Ligeledes i juni måned blev ophængningen af museets abstrakte og konkrete kunst nyophængt i en komprimeret udgave med inddragelse af grafiske arbejder.

Arrangementer

I årets løb blev en række arrangementer tilrettelagt og gennemført på Fyns Kunstmuseum, nemlig omvisninger i form af ”Kunstrunden”, som finder sted i samarbejde med institutionerne på Brandts, samt et par kultureftermiddage med omvisning på museet kombineret med koncert forestået af Det Fynske Musikkonservatorium.

Den første fredag i september var Fyns Kunstmuseum med til at festligholde Kulturnatten i Odense. Det foregik, traditionen tro i samarbejde med kunstnere fra Gæsteatelier Hollufgård og enkelte studerende fra Det Fynske Kunstakademi. I anledning af Kulturnatten skabte kunstnerne en række collager og assemblager som kommentarer til udvalgte malerier og skulpturer på kunstmuseet. I løbet af aftenen viste kunstnere og inspektører i fællesskab over tre seancer om på museet, afbrudt af musik fra gruppen Basco. De nyskabte værker kunne ses på museet i de følgende to uger.

Værksteder og kurser for børn og voksne

Specielt for børn havde Enheden Kunsthistorie i regi af ”Tidsmaskinen” tilrettelagt en familieomvisning omhandlende Henry Heerups kunstneriske univers. Ligeledes i tilknytning til Fyns Kunstmuseums særophængning af Heerup-værker arrangerede man i skolernes vinterferie et værksted, hvor børn kunne lave deres egne ’skraldeskulpturer’. I skolernes efterårsferie kunne børn modellere skulpturer under inspiration af de mange dynamiske værker på udstillingen *Livslust*, hvortil der i feriens anledning var koblet en familieomvisning.

Samlingen

I 2008 erhvervedes med fondsstøtte fem nye kunstværker til Fyns Kunstmuseum, heriblandt Vilhelm Bjerke Petersens ”Portræt af Malerinden Elsa Thoresen”, 1937 og Henry Heerups ”Maleri”, 1946. Som gave fra Karen Jørgensen, Assens modtog museet meget generøst Elisabeth Jerichau Baumanns portræt af en af sine sønner, antagelig den ældste søn, Thorald; maleriet er fra o.1870. Fra samlingen blev to Vilhelm Hammershøi-malerier udlånt til udstillingen ”Hammershøi” på henholdsvis Royal Academy of Arts i London og efterfølgende på The National Museum of Western Art i Tokyo.

Fra arkæologernes arbejdsmark

Ibjergdyssernes gravkamre

I 2007 påbegyndtes – som omtalt i sidste års *Fynske Minder* – udgravningen af to store langdysser fra yngre stenalder ved Ibjerg, øst for Sdr. Næraå, og i 2008 undergik dyssernes gravkamre en grundig undersøgelse

Dysserne rummede hver tre gravkamre. I sydhøjen var de tre kamre forskellige i form og størrelse, men deres konstruktion var meget ensartet. Kammergulvet var lagt med næve- til hovedstore marksten, og ovenpå gulvlaget fandtes et lag af hvidbrændt flint, hvorpå gravlæggelserne har fundet sted. Kamrenes sider og loft har været opbygget af meget store sten (megalitter). I mellemrummene mellem de store sten har der været bygget tømure, dvs. man tilpassede sandstensfliser og stablede dem uden brug af mørtel. På ydersiden af de store sten og tømurene har der været en støttepakning af hovedstore marksten. Til stabilisering af hele konstruktionen var mellemrum fyldt op med æggestore stykker af knust flint. Over hele konstruktionen har man derefter bygget selve højen. Megalitterne er dog fjernet for mange år siden, men ud fra resten af konstruktionen kunne man bestemme deres placering.

I den nordlige langdysse var kamrene forskellige i opbygning. Det vestligste kammer var af samme konstruktionstype som kamrene i sydhøjen, dog noget mindre. Det midterste kammer var opbygget af en kombination af træ og sten og havde, som det eneste kammer i dysserne, ikke noget stenlagt gulv. Det østligste kammer i højen var formentlig ligeledes opbygget i en kombination af træ og sten. Selve tagkonstruktionen har været af træ, mens den nedre del af kammeret var opbygget af mindre sten. Kun i kammerets ender har der stået større sten. Både de større sten og trækonstruktionerne var dog for længst forsvundet.

I gravkamrene fandtes ca. 100 ravperler, næsten ligeså mange pilespidser, en del keramik, flintøkser og mejsler. Kun ganske få knoglerester og lidt tandemalje var bevaret. En meget foreløbig gennem-

gang af fundene og deres datering giver en brugstid, der rækker fra ca. 3200 f.Kr. til ca. 2400-2200 f.Kr., muligvis skal den endda udvides yderligere. Det bekræfter vores formodning om, at dysserne har været anvendt som gravanlæg over meget lang tid.

I 2009 skal selve højene og evt. anlæg herunder undersøges, og der er forventning om, at det vil give os en større indsigt i, hvordan denne type høje blev bygget. Det formodes, at i hvert fald den nordlige høj har flere byggefaser; en formodning, som måske vil bestyrkes i den kommende og sidste gravesæson.

To bronzesværd fra Røjle Klint

I foråret tog en af museets ansatte – som så mange gange før – en spadseretur over sin hjemegns marker ved Røjle Klint på Nordvestfyn. Fra marken var der tidligere indsamlet en række oldsager af flint og keramik, men denne tur frembragte stedets absolut bedste fund, nemlig to store fragmenter af bronzesværd. På denne baggrund foretog museet, med tilladelse fra lodsejeren, en mindre udgravning med det formål at finde øvrige dele af sværdene og at få oplysninger om sværdenes nedlæggelsessted.

Undersøgelsen frembragte en række sværdfragmenter, og det viste sig, at disse kunne sammensættes til to intakte sværd, såkaldte grebspidssværd, der dateres til bronzealderens midte (ca. 1100-1000 f.Kr.). Sværdene er nærmest identiske, op til 5,5 cm brede og 92 cm lange. Det nu bortrådne greb har formentlig bestået af organisk materiale, formentlig horn eller træ. Sværdene var før nedlæggelsen blevet brækket i hver 3-4 dele, og nyligt havde ploven så føjet endnu nogle brud til. Sværdene var placeret i en nedgravning på en større boplads. Det lille undersøgelsesfelt kunne dog ikke klarlægge de større helheder, men påviste dog dele flere formodede hustomter. Forhåbentlig kan museet ved en senere lejlighed få mulighed for at undersøge lidt større arealer og dermed skabe sig et bedre indblik i bopladsens omfang og struktur.

Sværdene, som blev fundet, kan opfattes som et offer til guderne eller som kasseret metal, der skulle omsmeltes og omdannes til nye våben, smykker eller redskaber. Den egentlige betydning er der således tvivl om. Under alle omstændigheder afspejler fundet en relativ stor rigdom; bronzen importeredes syd fra og var bestemt ikke hver mands eje. De to sværd må have tilhørt en krigerhøvding af høj rang, måske med magt over et større område.

Bebyggelse, gravplads og gravhøje i Odense Sydøst

I forsommeren 2008 undersøgte arkæologer fra museet et større areal i Tietgen Byen i den sydøstlige udkant af Odense. Undersøgelsen frembragte en gravplads fra yngre bronzealder (1000-500 f.Kr.), tre gravhøje fra slutningen af bondestenalderen (2350-1700 f.Kr.) og ældre bronzealder (1700-1000 f.Kr.) samt bebyggelsesspor i form af huse, affaldsgruber og kogestensgrøfter fra samme perioder. Derudover fremkom også to mulige grave fra ældre jernalder (500 f.Kr.-375 e.Kr.), samt en grav fra begyndelsen af ældre germansk jernalder (375-550 e.Kr.). Graven fra ældre germansk jernalder var rigt udstyret med tre dragtnåle, de såkaldte fibulaer.

Gravpladsen fra yngre bronzealder indeholdt i alt 20 brandgrave anlagt under flad mark og kan dermed betegnes som Fyns næststørste af sin art. I to af gravhøjene bestod centralgraven af en nu formuldet egetræskiste, som det kendes fra den ældre bronzealder. I hver af disse højes østlige dele fandtes desuden en rektangulær stensætning. Stensætningerne kan enten opfattes som leje for en sekundær begravelse eller som et kultanlæg med forbindelse til gravlæggelsen af den døde.

Det mest opsigtsvækkende fund bestod imidlertid af en imponerende stendynge på 8x3 m. Stendynge har formentlig ligget under en høj, om end en sådan ikke lod sig afsløre længere. Stendynge gemte på en meget fint udformet, nordvest-sydøst-orienteret stor stenkiste, ½ x 4 m i størrelse, dannet af opretstående sten. På ydersiden af kammeret sås endnu to til tre rækker af sten, og gravens ender var begge afsluttet i en flot halvcirkel. I graven fandtes en fin flintdolk, som den døde havde fået med sig til livet hinsides.

Nyere undersøgelser landet over har vist, at mængden af information i netop overpløjede høje kan være betragtelig, hvilket blev bekræftet ved undersøgelsen i Tietgen Byen. Både gravpladsen og gravhøjene er en vigtig nøgle til forståelsen af mange sider af de forhistoriske folks samfund, samt deres udnyttelse af landskabet omkring sig. Fremtidige naturvidenskabelige undersøgelser af det forhistoriske muldrag under højene kan forhåbentlig gøre det muligt at genskabe et overordnet billede af floraen i lokalområdet på det tidspunkt, hvor højene blev opført. Dét billede, sammenholdt med bebyggelsen, gravpladserne og højene, giver mulighed for delvist at genskabe det bronzealderlige kulturlandskab.

Rynkebys forgængere

Igen i 2008 foretog Odense Bys Museer omfattende udgravninger i og omkring Rynkeby ved Ringe. I 2008 blev en mindre gravplads i form af en familieklynge med i alt 12 grave (én jordfæstegrav og 11 urnegrave) udgravet. Gravpladsen kunne dateres til sen ældre romertid og tidlig yngre romertid (150-250 e. Kr.).

Foruden gravpladsen blev store og varierede bebyggelsesområder frilagt. Vest for det nuværende Rynkeby fandtes således beboelse fra ældre jernalder (500 f.Kr. til 375 e.Kr.) i form af gårdsanlæg, mens arealerne øst for det nuværende Rynkeby viste sig at indeholde et stort antal gårde fra yngre romersk og ældre germansk jernalder (200- til 500-tallet). Blandt de finere fund fra dette område var en lille bronzetyr, der blev fundet i forbindelse med forundersøgelsen af det 16 ha. store nye erhvervsområde mellem motorvejen og jernbanen øst for Rynkeby.

Som tilfældet var forrige år, gravede vi også i 2008 på de gamle gårdtofter i selve Rynkeby. Denne gang gjaldt det den bagerste kant af gårdtofterne på den vestlige side af Rynkebyvej. Blandt de fine fund var, ud over mange huskonstruktioner og keramik, nogle meget sjældne oldsager af træ, der blev fundet i en brønd. Brønden var bygget af træ, der i følge årringsdateringer blev fældet forår eller sommer 934 e.Kr., dvs. af Rynkebys vikinger. Blandt genstandene var et skammelsæde, en kølle, en skål, flere vogndelev i form af hjulfælge og hjulaksler, en spatel/spade samt en meget stor og kraftig øse – evt. til at øse vand op til de dyr, der i levende live trak de vogne, der senere endte i gårdens brønd.

Efterhånden som flere og flere udgravninger er kommet til, står det klart, at området i og omkring Rynkeby er en sand arkæologisk guldgrube. Forskningsmæssigt har vi allerede på nuværende tidspunkt et materiale, der på såvel landsplan som i skandinavisk sammenhæng markerer sig blandt en lille eksklusiv gruppe af lokaliteter med et næsten komplet bebyggelseshistorisk vidnesbyrd. Her kan vi over en 1200-årig periode følge bebyggelsens ud-/afvikling og således få en markant bedre forståelse for det samfund, der udgjorde hverdagen for forhistoriens fynboer. De senere års udgravninger understreger, at udviklingen på Fyn har fulgt sine egne veje og ikke kan sidestilles med de bebyggelseshistoriske oversigter fra det jyske område, der tidligere antoges at gælde hele landet.

Danske Industrihavne

I 2006 bød Odense Bys Museer ind på en statslig opgave, som gik ud på at registrere, beskrive og vurdere Danmarks industrihavne 1840 – 1970 under titlen 'Industrisamfundets erhvervshavne'. Denne opgave beskæftigede 3-4 medarbejdere i godt to år. Medarbejderne drog i felten og besøgte 70 havne i det ganske land. Det gav en meget stort og righoldig viden om havnene, et kæmpe billedmateriale og stort afkast i form af rapporter, bøger, artikler og foredrag.

Havnenes helheder og miljøer blev 'KIP-registrerede' – KIP betyder 'Kulturhistorie i planlægningen' og refererer til en specifik undersøgelsesmetode, der er udviklet af Kulturarvsstyrelsen, hvor man ser på infrastruktur, bygninger og teknik med vægt på de historiske sammenhænge. Havnenes udvikling over tid og helhederne blev kortlagt og studeret. På den baggrund blev syv havne – Københavns Frihavn og Svendborg samt dele af Århus, Esbjerg, Odense, Næstved og Faxe Ladeplads – udpeget som havende særlige historiske værdier, fordi de var særligt velbevarede i forhold til de

kriterier, der vedrørte perioden 1840-1970. For Odenses vedkommende drejer det sig eksempelvis om den – i 2007 velbevarede – struktur ved Østre Havnekaj. KIP- registreringen var tilendebragt medio - ultimo 2007, hvorefter der forestod et stort arbejde med at SAVE-registrere de enkelte bygninger og anlæg, som de syv udvalgte havne rummede. SAVE betyder 'Survey of Architectural Values in the Environment'.

SAVE registreringen blev gennemført samtidig med at den store faglige afrapportering og formidling – bogen om Danmarks industrihavne – blev igangsat. Arbejdet kulminerede i august med udgivelsen af en stor, fornem fag- og billedbog på 352 sider. Bogen destillerer resultater ud af de mange undersøgelser med henblik på at identificere historien og de fysiske karakteristika, den har afsat på havnene generelt og på de syv udvalgte havne specielt. Bogens ærinde er at sætte havnenes fremtræden i 2007 ind i en historisk sammenhæng, og skabe opmærksomhed om havnenes bevaringsværdier under en højkonjunktur, som truer med at ødelægge havnene og 'ensgøre' dem ved at give dem det samme udtryk. – Nye, flotte og uinteressante bygninger skyder jo op over alt, og havneelementerne fjernes. Det er skæbnens ironi, at der samtidig med bogens lancering indtrådte en økonomisk afmatning, som kan medføre, at truslerne ikke realiseres så heftigt i de kommende år. Havneprojektet vil fortsat formidles gennem talrige medieoptrædender og faglige præsentationer. Off-spinnet fortsætter i de kommende år.

Højspænding!

Odense Bys Museer har fået en industrihistorisk forpost i Thrigeekarreen. Den første udstilling hvor dørene åbnes for den store og spændende – også nationalt betraget – historie om industrialiseringen i byen.

Industrialiseringen kom i to bølger: Den første, som tog sit afsæt inde i midtbyen o. 1840-50. Med Allerup Jernstøberi og Brandts Klædefabrik m.fl., som virkede ved dampmaskiner, og den anden som dels knyttede sig til havnen, dels til anvendelsen af elektricitet. Denne bølge begyndte i 1800tallets slutning med Thriges udflytning til havnens nærhed.

Inde i Kraftcentralen kan man se de store maskiner, som fremstillede strømmen samt masser af instrumenter til dens efterfølgende justering og fordeling. Centralt står den store dieselmotor fra 1923, som hver 1. lørdag i måneden samt ved særlige lejligheder, startes. Odense Bys Museers medarbejdere starter ikke maskinen. Det gør de frivillige fra Dieselgruppen, som består af 15-20 sagkyndige teknikere. Odense Bys Museers indsats ligger i rundvisninger og i den etablerede udstilling 'Højspænding' på højspændingsløftet. Udstillingen belyser en række forhold vedrørende Thriges virke og byens industrialisering. Udstillingen bevæger sig kronologisk frem mod det tidspunkt, hvor produktionen ophørte, og berører mangeartede forhold. Talrige genstande garnerer udstillingen, bl.a. motorer, filmklip, fotos og tekster, så der er 'sat strøm til'.

Genstande af enestående national betydning

Ved hjælp af statslige midler kunne Odense Bys Museer i 2008 afslutte tre konserveringsprojekter af genstande af enestående national betydning (ENB).

Et stort 4-årigt projekt med konservering af H.C. Andersens manuskripter og tegninger blev afsluttet. Indledningsvis blev litteratur omkring jerngallusblæk gennemgået. Der blev foretaget grundstofanalyser af papir og blæk på breve fra forskellige årtier skrevet af H.C. Andersen.

Et andet projekt, støttet af Kulturarvsstyrelsens ENB-midler, har drejet sig om konservering af møbler og inventar fra Carl Niensens og Anne Marie Carl-Niensen's hjem. Der er tale om markante møbler, som museet betragter som værende af stor betydning, blandt andet fordi de dokumenterer aspekter af ægteparrets samliv. Enkelte genstande har krævet et større konserveringsbehov, bl.a. parrets dobbeltseng, som Anne Marie Carl-Nielsen har gennemdekoreret med poetisk-humoristiske malerier.

Kulturarvsstyrelsens ENB-sum gjorde det også muligt at få undersøgt og analyseret H.C. Andersens billedskærm. Skærmbrettet består af 8 store kollager, som fortæller om digterens liv. Skærmbrettet er dækket af et laklag, som med tiden er gulnet og misfarvet. Det blev undersøgt, om laklaget kunne fjernes og erstattes af et nyt farveløst lag. Men grundige studier viste, at det underliggende tynde papir ligeledes er misfarvet og meget sart. Derfor er der for stor usikkerhed om udfaldet af en rensning med kendte metoder. De opnåede erfaringer under forundersøgelsen vil danne grundlag for fortsat søgning efter egnet metode til en eventuel konservering og restaurering af skærmbrettet.

Moselig og registreringer

I maj 2008 var Bevaringsfunktionen med i felten, da man ved en større arkæologisk forundersøgelse nord for Nr. Åby var stødt på et meget spændende fund. I en af de mange søgegrøfter lå der nemlig et meget fint velbevaret skelet, der viste sig at stamme fra en ca. 40 årig mand. Skelettet var nedlagt i en grube anlagt på våd bund ned mod et større moseområde. En foreløbig tolkning er, at skelettet sandsynligvis udgør resterne af et moselig fra ældre jernalder. På grund af skelettets gode bevaringstilstand samt dets videnskabelige og formidlingsmæssige potentiale blev det besluttet at tage det og den omkringliggende jord op i præparat og transportere det til Møntergården, hvor skelettet siden er blevet frilagt, tørret og stabiliseret.

Nedpaknings-, registrerings- og fotograferings-projektet af oldtidsgenstandene fra det nu heden-gangne åbne magasin på Hollufgård, nærmer sig sin afslutning. I løbet af 2008, projektets andet år, blev der registreret og pakket 9704 unikke museums-numre, af hvilke der blev taget 22.530 billeder, der blev lagret i vore registreringsdatabaser.

Historisk Atlas

IT-udvikling fortsatte udviklingen på Odense Bys Museers store IT-satsning, nemlig websitet Historisk Atlas. Websitet, som på grundlag af en kartografisk ramme giver en geografisk indgang til kulturarven og den historiske udvikling, blev i årets løb underlagt en grundlæggende teknisk og indholdsmæssig revision, og blev udbredt fra det fynske område til også at omfatte hele den syd-danske region. Sammen med en lang række samarbejdspartnere fra arkiver, biblioteker og museer i Region Syddanmark, vil Odense Bys Museer i det kommende år sikre en kraftig forøgelse af data på sitet. Med afsæt i Historisk Atlas blev der herudover i 2008 udviklet digitale undervisningsmateriale til brug for de gymnasiale uddannelser.

Møntergården

Endnu engang var Historisk Julemarked på Møntergården en publikumsmagnet. Tusinder af besøgende fik en oplevelse af julen i 1800-tallet, genskabt i Møntergårdens smukke rammer. De historiske bygninger, det smalle Møntestræde og de maleriske gårdrum, dannede et perfekt scenarium med masser af aktiviteter. I handelsboderne blev solgt kandiserede æbler, brændevin, valnødder og hasselnødder, samt et bredt udvalg af julegaver. Spillemænd, sangkor, artister og gøglere sørgede for underholdningen.

Den Fynske Landsby

I Den Fynske Landsby bevæger arrangementer og aktiviteter sig gerne i et fast årstidsbestemt mønster, men det hænder at "nye" tiltag finder vej. I 2008 genintroducerede vi en gammel tradition, nemlig "Ride Sommer i By". Pinedag 11. maj tog et optog på Engen bag Landsbyen, form. Ryttere, hestevogne, folkemusikere og masser af udklædte folkedansere fra Fyn, Norge og Holland. Sidst men ikke mindst en masse folk der gik med i optoget gennem skoven og ind i Landsbyen for at deltage i en af de ældste traditioner i Landsbylivet. Det blev optakten til en rigtig god sommersæson. Julen stod i gårdnissens tegn. Med et rekord antal besøgende for julearrangementer i Landsbyen, var weekenden 13. og 14. december helt fantastisk. Masser af glade gæster, lirekassemand- og musik,

duft fra julebag og øl med pind, hygge og traditioner og frem for alt en Landsby der var fuld af liv, både ude og inde.

Årets sidste arrangement var en informationsaften, hvor en stor tilgang af nye frivillige medarbejdere til Levende Historie, betyder at 2009 bliver et år med endnu mere aktivitet i Den Fynske Landsby

Nye kulturhistoriske museumsbygninger

A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal støttede i 2008 et nyt museumsbyggeri i Møntergården med 45 mio. kroner. Odense Kommune har afsat 30 mio. kr. til formålet, og med de to bevillinger vil det kunne lade sig gøre at opføre en ny udstillingsbygning i tilknytning til det kulturhistoriske museum Møntergården. Det er planen, at bygningen skal opføres langs Hans Mules Gade og dermed bidrage til at genskabe gårdmiljøerne i Møntergårdskarreén.

Den nye udstillingsbygning er første etape i en udbygningsplan, der skal resultere i et samlet historisk hovedmuseum for Odense Bys Museer. De første arkæologiske udstillinger åbnede for et par år siden, og i sommeren 2009 åbner en ny permanent udstilling om middelalder og renæssance i eksisterende, fredede renæssancebygninger.

I det kommende år vil Møntergårdskarreén følgelig fremstå som en byggeplads, men, som en Fugl Fønix, vil et nyt kulturhistorisk museum rejse sig fra byggepladsen. Det nye museums gæster vil her på værdig vis kunne præsenteres for landsdelens storslåede, dramatiske og markante historie – Odense og de fynske minder.

2. Gennemførte projekter - og igangværende projekter med fortsættelse i 2009

Forskning

- ID 2112 LIVSKRAFT - Krop og vitalitet, 2007-08
- ID 2344 Magnetisk kortlægning af kogegruberækker fra yngre bronzealder, Ahornvænget, Søndersø
- ID 2364 Forskning i maleren Agnes Slott-Møllers kunst, 2007-08
- ID 2487 Danske industrihavne 1840-1970
- ID 2597 Landbebyggelsen på Fyn i vikingetid og ældre middelalder
- ID 2599 Jernalderbebyggelsen ved Sdr. Næså i yngre romersk & germansk jernalder.
- ID 2652 Interethnic marriages in the Scandinavian-American group: Social and regional variations
- ID 2655 LIVSLYST. Skønhed - Styrke - Sundhed i dansk kunst 1890-1940 (fortsat forskning)

Publikation

- ID 1349 Antologi/katalog til udstilling med Agnes Slott-Møller, 2009
- ID 1553 LIVSLYST. Skønhed - Styrke - Sundhed i dansk kunst 1890-1940 - publikation
- ID 2072 Svendborg-motorvejen - afrapportering
- ID 2311 Seminarrapport, Arkæologiske forundersøgelser ved store anlægsarbejder
- ID 2416 Fynske Minder 2008
- ID 2505 Anderseniana 2008
- ID 2676 Årsberetning 2007
- ID 2677 Årsplan 2009
- ID 2723 Danske havne 1840-1970
- ID 2774 Folder om vitalisme-tiltag i Odense
- ID 2873 Odense Slot

Udstilling

- ID 1070 LIVSLYST. Sundhed - Skønhed - Styrke i dansk kunst 1890-1940 (01-01-2007 til 31-12-2009)
- ID 2218 Cronhammar på Fyns Kunstmuseum (18-12-2007 til 03-08-2008)
- ID 2573 Da spanierne var her (01-01-2008 til 31-12-2008)
- ID 2574 H.C. Andersens Hus i 100 år (01-01-2008 til 31-12-2008)
- ID 2589 140-året for H.C. Andersens æresborgerskab (01-08-2007 til 06-01-2008)
- ID 2596 HEERUP 100 ÅR - Frodige fabler & fantasier (03-11-2007 til 03-08-2008)
- ID 2604 Ung Kunst på 2. (01-01-2008 til 31-12-2008)
- ID 2644 Thriges Kraftcentral – Højspænding! (01-08-2007 til 01-06-2008)

- ID 2771 Livsstykker - mænd, myter og stærke dyr i Anne Marie Carl-Nielsens kunst 1890-1940 (01-01-2008 til 11-01-2009)
- ID 2817 Originale portrætfotografier af H.C. Andersen (01-01-2008 til 30-12-2008)
- ID 2836 Børn udstiller gækkebreve (01-01-2008 til 31-03-2008)
- ID 3017 ARKITEKTURENS DAG 2008 – ”ÅBNE DØRE” (01-10-2008 til 19-10-2008)

International aktivitet

- ID 2456 Nordiske Litterære Museer, årskonference 2008
- ID 2614 Fredede Fynske Fortidsminder - Prehistoric monuments and the cultural landscape
- ID 2690 Internationalt samarbejde, ICOM m.fl.
- ID 2745 Nyere tids arkæologi i Norden og Storbritannien, seminar

Arrangement

- ID 2423 Koncertforedrag - Meteorologi i ord, toner og billeder (01-01-2008 til 31-03-2008)
- ID 2571 Koncert - Opførelse af ny komposition af Jan-Inge Wijk (19-01-2008 til 20-01-2008)
- ID 2610 Matiné (23-09-2007 til 20-04-2008)
- ID 2611 Kulturnat på Fyns Kunstmuseum (05-09-2008)
- ID 2618 Kunstrunden (01-01-2008 til 31-12-2008)
- ID 2619 Aftenåbent - 1. torsdag i måneden (01-01-2008 til 31-12-2008)
- ID 2624 Påske (20-03-2008 til 24-03-2008)
- ID 2628 Farverig malerdag (18-05-2008)
- ID 2629 Levende Historie - sommer (29-06-2008 til 17-08-2008)
- ID 2630 Familieteater - Klods Hans (02-07-2008 til 20-07-2008)
- ID 2640 Farvekursus (11-03-2008 til 22-04-2008)
- ID 2654 Livslyst - Kunsthistorisk tegneworkshop (01-05-2008 til 31-12-2008)
- ID 2657 Folkeuniversitet - Sund kunst!
dansk kunst 1890-1940 (01-11-2008)
- ID 2659 Kultureftermiddag - Musikvandringer i kunsten (27-04-2008)
- ID 2660 "Musik er liv!" - Livslyst-kunst i musikkens tegn (16-11-2008)
- ID 2666 Byvandring - Arkitekturhistoriske spor i Odense (14-05-2008)
- ID 2668 Liv i smedjen (01-04-2008 til 19-10-2008)
- ID 2669 Kniplepiger i Enkesædet (20-03-2008 til 14-12-2008)
- ID 2670 Hestevognskørsel (20-03-2008 til 31-12-2008)
- ID 2671 Koen malkes (17-06-2008 til 17-08-2008)
- ID 2672 Omvisning på Fyns Kunstmuseum (13-01-2008 til 31-12-2008)
- ID 2681 Øllets historie og udvikling (06-04-2008 til 05-10-2008)
- ID 2683 Vinterskumringstur - stemningstur med smag (10-02-2008)

- ID 2685 Skumringstur - Maren Hansdatters verden (17-06-2008)
- ID 2691 Historisk julemarked (29-11-2008 til 07-12-2008)
- ID 2696 Carl Nielsen Museets 20-års jubilæum (01-02-2008 til 19-03-2008)
- ID 2698 Carl Niensens fødselsdag (01-01-2008 til 09-06-2008)
- ID 2700 Koncert - Det Fynske SangSelskab (03-02-2008 til 30-11-2008)
- ID 2703 Kulturnat - Spanierne i H.C. Andersens Hus (01-08-2008 til 05-09-2008)
- ID 2711 Jul i Carl Niensens Barndomshjem (01-10-2008 til 22-11-2008)
- ID 2761 H.C. Andersen Festspillene - Fyrtøjet (23-07-2008 til 16-08-2008)
- ID 2762 Odense Musical Teater - Fame (13-06-2008 til 24-06-2008)
- ID 2763 Flagdag (15-06-2008)
- ID 2785 Byvandring - Odenses middelalderklostre (03-04-2008)
- ID 2786 Byvandring - Hunderupskoven (10-06-2008)
- ID 2787 Byvandring - En historisk vandring på Odense Havn (23-04-2008)
- ID 2788 Byvandring - Odense under besættelsen 1940-1945 (06-05-2008)
- ID 2789 Byvandring - Hunderupkvarteret (21-08-2008)
- ID 2790 Byvandring - 30'erne boligkultur og fritidsliv - Munkebjergkvarteret (16-09-2008)
- ID 2796 Kunsthåndværkermarked 2008 (02-08-2008 til 03-08-2008)
- ID 2797 Koncert på friluftsscenen (20-05-2008 til 20-08-2008)
- ID 2798 Skumringstur - Maren Hansdatters verden (01-01-2008 til 31-12-2008)
- ID 2808 Blomsterfestival - Bondehaverne (17-08-2008)
- ID 2809 Workshops i Den Fynske Landsby (01-01-2008 til 31-12-2008)
- ID 2813 Seminar. Historisk Atlas (01-01-2008 til 31-12-2008)
- ID 2818 Vinterskumringstur – stemningstur med smag (05-03-2008)
- ID 2824 Seminar om brandgravsskik og brændte ben (21-01-2008)
- ID 2826 Eventyrtimer i H.C. Andersens Hus (27-01-2008 til 30-11-2008)
- ID 2827 H.C. Andersens fødselsdag (01-01-2008 til 02-04-2008)
- ID 2829 Skolelærerdag i Den Fynske landsby (29-06-2008)
- ID 2837 Sangens År: Carl Niensens sange (01-03-2008 til 06-05-2008)
- ID 2838 Sangens år: H.C. Andersen i ord og toner (01-09-2008 til 05-11-2008)
- ID 2839 Optakt til Carl Nielsen Violinkonkurrencen (28-05-2008)
- ID 2843 Jul i Den Fynske Landsby (01-01-2008 til 31-12-2008)
- ID 2844 Koncert - Talentfulde elever fra Krakow Musikskole (26-01-2008)
- ID 2846 Ride sommer i by (11-05-2008)
- ID 2847 Husflidsdag (25-05-2008 til 03-08-2008)
- ID 2849 Bededag med markarbejde (18-04-2008)
- ID 2850 Efterårets markarbejde (21-09-2008)
- ID 2851 Høstdag (10-08-2008)
- ID 2853 Sangaften (13-05-2008)
- ID 2854 Kulturnat – Omvisning i Kongens Have (05-09-2008)

- ID 2857 Fødselsdag i barndomhjemmet (02-04-2008)
- ID 2865 Fra "Livslyst" til "KropAmok" (21-09-2008)
- ID 2969 Byvandring - Cykeltur til Velfærdssamfundets bygninger (14-09-2008)

IT

- ID 2093 H.C. Andersens skærm
- ID 2448 Omlægning og udflytning af Odense Bys Museers IT-systemer
- ID 2812 Historisk Atlas (Region Syddanmark)

Bygninger og inventar

- ID 2422 Afvikling og afhændelse af Hollufgård

Samlinger og arkiver

- ID 2437 Samling af det administrative arkiv på Møntergården
- ID 2461 Konservering af H. C. Andersens skærmbret, ENB
- ID 2488 Konservering af genstand af Enestående National Betydning: Restaurering af PHs Mignon-flygel
- ID 2507 Konservering af inventar fra CNM, ENB
- ID 2584 Katastrofeplan for museumsgenstande
- ID 2726 Konservering af blæksyreætsede manuskripter og tegninger af H.C.Andersen, ENB
- ID 2811 Restaurering af Athene-figuren på Fyns Kunstmuseum

Administration og personale

- ID 2170 Elektronisk Sags- og Dokumenthåndtering - implementering
- ID 3019 Indretning af Overgade 52 st. til udstillingsvindue for museumsbutikkerne

Udviklingsarbejde

- ID 1295 Indsamlingsstrategier indenfor Historisk tids områder
- ID 2179 Udbygning af bygningshistorisk indsats
- ID 2462 Sortebrødre Kloster - byen under byen (forprojekt)
- ID 2492 Thriges Kraftværk - industrihistorisk formidling
- ID 2541 Mærkning af brugsgenstande i Den Fynske Landsby
- ID 2595 Historisk legeplads
- ID 2646 Tilsyn med fredede fortidsminder m.m. - iværksættelse
- ID 2741 Brugerundersøgelse, Historisk Atlas og H.C. Andersen

Andet

- ID 2864 Årslev Messen

Undervisning

- ID 2435 Historisk Atlas Fyn for de gymnasiale uddannelser
- ID 2780 Undervisningsmateriale til CNM
- ID 2801 Lærerkursus om "LIVSLYST-udstilling. (OBM)
- ID 2803 Lærerkursus om "LIVSLYST-udstilling. (CVU)
- ID 2804 Vitalisme for Gymnasier og HF

Tidsmaskinen

- ID 2583 Vinterferie - Billedhugger for en dag
- ID 2625 Efterårsferie - Sjøv og hygge
- ID 2665 Efterårsferie - Hurtigere, højere, stærkere! - sport og kunst
- ID 2682 Stor familiedag
- ID 2710 En dag fuld af sang
- ID 2748 Vinterferie - Kreativt genbrug! - Henry Heerups kunstneriske univers
- ID 2758 Familieomvisning
- ID 2810 Leg i 50'erne
- ID 2833 Sommeraktiviteter for børn
- ID 2840 Vinterferie - Skattejagt
- ID 2848 Sommerteater med klovnen Jody
- ID 2852 Børneteater i yurten i Møntergårdens have
- ID 2856 H.C. Andersen Paradis
- ID 3036 Efterårsferie. H.C. Andersen for børn – En eventyrrejse
- ID 3037 Efterårsferie - Skattejagt
- ID 3044 Byg din drømmeby i LEGO® klodser...

Projekter med fortsættelse i 2009

Forskning

- ID 933 Møllegårdsmarken og Gudme - "the roman connection"
- Jernalderens grave og gravpladser i Gudme/Lundeborg-området
- ID 1597 Lille Pederstrup - undersøgelse
- ID 1928 En undersøgelse af jernudvindingsanlæg af ny type. Hillerup, Sydvestfyn
- ID 2073 Publicering af Brudager-gravpladsen
- ID 2158 Demografisk udvikling på Fyn fra 1800-tallet til i dag
- ID 2235 Danmarks Industrielle Miljøer
- ID 2441 Værftsindustri i Odense
- ID 2446 Det danske gartnererhverv - med Fyn som case-område
- ID 2590 Gravpladser fra yngre bronzealder og vikingetid i Tietgenbyen.
- ID 2598 Nye træk af bebyggelsen i yngre romersk og germansk jernalder (200-700)

e.Kr.) på Fyn

- ID 2674 Ph.d. stipendium: Byens Moderne rum (MASKOT)
- ID 2722 Brug af volontører på museer og andre kulturinstitutioner (MASKOT)
- ID 2750 Early linen production and the access of power in Northern Europe
- ID 2756 Ph.d. stipendium: Industrisamfundets kulturhistorie (MASKOT)
- ID 2778 Huset, gården og landsbyen i førromersk og ældre romersk jernalder (500 f.Kr. - 200 e.Kr.) på Fyn
- ID 2784 Det sakrale landskab i bronzealderen
- ID 2799 Galgedil - Fyns største vikingetidsgavplads
- ID 2828 Skulder ved skulder i yngre stenalder - to langdysser ved Ibjerg på Fyn
- ID 2845 Deposition of Gold in the Late Roman and Migration Period Landscape. - a case study from the Island of Funen (Fyn), Denmark
- ID 2861 Analyse af arkæobotanisk materiale fra stormandsgård fra ældre germansk jernalder
- ID 2906 Etniske skandinaver eller kerneamerikanere?

Publikation

- ID 1942 Mindesten på Fyn - glemmer I så husker vi
- ID 2188 Billedhuggeren Anne Marie Carl-Nielsen, en registrant, 2007-10
- ID 2313 Våben mellem grave. Fynske våbendeponeringer fra romersk jernalder
- ID 2316 H.C. Andersens tegningsalbum
- ID 2333 Et kornlager fra jernalderens Hjulby (arbejdstitel), artikel
- ID 2434 Brudager-gravpladsen - monografi
- ID 2442 Fredede bygninger i Den Fynske Region, bog om
- ID 2593 Den Fynske Landsbys haver
- ID 2605 Ny folder om Fyns Kunstmuseum, 2009-10
- ID 2694 Danske teknikumingeniørers uddannelse og betydning
- ID 2702 Biografi om Carl Nielsen
- ID 2733 Fynske Minder 2009
- ID 2781 Carl Nielsen i Odense
- ID 2862 H.C. Andersens brevveksling med familien Serre)
- ID 3029 Forprojekt vedr. tre bebyggelsehistoriske oversigter for Fyns oldtid (500 f.Kr.-1250 e.Kr.)

Udstilling

- ID 1326 Agnes Slott-Møller. Skønhed er til evig glæde
- ID 1501 Byens Liv - Odense i middelalder og renæssance
- ID 2418 Nye udstillinger og formidling i Carl Nielsen Museet
- ID 2714 Carl Nielsen i Odense
- ID 2759 Sindet: Nyt udstillingselement i H.C. Andersens Hus
- ID 2832 Hjemmebryg og flaskeøl

ID 3042 kromosom XX

International aktivitet

ID 2718 Migration og integration

ID 2820 Kultur & Kogekunst

Arrangement

ID 2466 Ældre jernalders grave (seminar)
Ældre jernalders grave - nye fund - og gamle fund i nyt lys.

ID 2653 Fejring af Odense Bys Museers 150 års jubilæum

ID 2877 Matinékoncerter ved Odense Symfoniorkester

IT

ID 2090 Brevbase

ID 2091 Illustrationsdatabase

ID 2092 Persondatabase

ID 2096 Mit Livs Eventyr

ID 2424 Kulturarvssager - sagsstyring via ESDH og GIS

ID 2433 Historisk Atlas Syddanmark

ID 2568 H.C. Andersens 1. udgaver: Skanning og database

ID 2679 H.C. Andersens Univers (brugerdreven innovation)

ID 2731 Formidling af fredede og bevaringsværdige bygninger i Odense Kommune

ID 2760 Udlån fra Odense Bys Museer - på hjemmesiden

ID 2860 Udvikling af museum.odense.dk 2008

ID 2981 Byrummets Kulturarv

Bygninger og inventar

ID 1504 Skilte i Den Fynske Landsby

ID 2162 Overgade 52, etape 2.

ID 2754 Møntergården - fortsat lokaleindretning

Samlinger og arkiver

ID 849 Særlig indsats vedr. gips, konservering, 2008-12

ID 1091 Konservering af malerier i permanent samling på Fyns Kunstmuseum

ID 1941 Digitalisering af arkæologisk samling

ID 2126 Revision af DFLs genstandssamling

ID 2159 Gennemgang af klima og lys i alle udstillinger samt magasiner

ID 2184 Kunstmuset: engelske oversættelser af titler i den permanente samling

ID 2444 Historiske Samlinger

ID 2687 Konservering af Anders Mortensens altertavlefigurer

- ID 2697 Affotografering af Carl Nielsen Museets samling
- ID 2831 Indscanning og tilgængeliggørelse af gamle konserveringsrapporter
- ID 2988 Oversigt over ikke EDB-registrerede genstande ved OBM samt udførelse af opdatering

Administration og personale

- ID 2719 Ledergruppens uddannelse
- ID 2806 Opfølgning på Tilfredshedsundersøgelse og Trivselsundersøgelse
- ID 2807 Oplæring af aktører i Levende Historie
- ID 3058 Frivillige i Den Fynske Landsby

Udviklingsarbejde

- ID 2127 Levende Historie
- ID 2191 Den Fynske Landsbys bygningsmiljøer
- ID 2419 Samlet udviklingsplan for Møntergården
- ID 2445 Nyere historie, arkæologi og forvaltning
- ID 2680 Down Town - byudvikling og byliv (MASKOT)
- ID 2695 Carl Nielsen 2015
- ID 2720 Formidling af fredede fortidsminder og voldsteder
- ID 2728 Byrummets kulturarv (MASKOT)
- ID 2903 Historiske og litterære universer (MASKOT)
- ID 2992 Fortiden set fra himlen. Luftfoto-arkæologi i Danmark.
- ID 3030 Kulturarven som værdiskaber – arkæologi som værdi

Undervisning

- ID 2721 Udvikling af undervisningsforløb: Find din historie
- ID 2794 Kursus i middelalderarkæologi på Åbent Universitet, SDU
- ID 3016 Undervisning og aktiviteter i middelalder- renæssanceudstillingen
- ID 3064 Introduktion til "skulpturstudier"- site for gymasier

Tidsmaskinen

- ID 2715 I Carl Niensens fodspor

3. Primære indsatser

Arkæologi

Historie

H.C. Andersen & Carl Nielsen

Kunsthistorie

Formidling & kommunikation

Administration & personale

Teknik

Bevaring

IT-udvikling

Arkæologi

Det høje aktivitetsniveau fra de foregående år fortsatte uændret gennem langt størstedelen af 2008. Sidst på året ramte den verdensomspændende finanskrisen dog også arkæologien på Fyn. Da næsten alle arkæologiske undersøgelser i disse år foretages forud for bygge- og anlægsarbejder kunne den markante opbremsning i denne branche mærkes. Noget totalt ophør var der dog ingenlunde tale om.

Personale

Omkring 50 personer har været ansat i enheden Arkæologi i løbet af 2008. Tallet dækker over knap 20 fastansatte medarbejdere, bestående af arkæologer og teknisk personale, samt en stribe projektansatte arkæologer og arkæologistuderende. Personalemøder, interne foredrag og løbende dialog har sikret en fin vekselvirkning indenfor denne kompetencemæssigt vidtfavnende medarbejderskare.

Kommunikation og formidling

Odense Bys Museer har gennem en årrække været et af landets mest aktive museer med et væld af arkæologiske undersøgelser og mange deraf afledte spændende resultater. Disse forhold lagde i 2008 grunden til udviklingen af et nyt kommunikations- og formidlingsinitiativ – ”Kulturarven som værdiskaber – arkæologi som værdi”. Projektet, der er støttet af Kulturarvsstyrelsen, opstartes 1. marts 2009 og skal resultere i en strategi for, hvordan de meget spændende arkæologiske resultater kan videreformidles og anvendes som en samfundsmæssig vækstskaber.

En anden af enheden Arkæologis vægtige opgaver har i 2008 været arbejdet med den kommende udstilling ”Odense i middelalder og renaissance”. Udstillingen åbner sommeren 2009 og vil bestå af en traditionel udstilling på Møntergården, formidling på museets hjemmeside såvel som kig til forhistorien i bybilledet. Nedpakningen og tilgængeliggørelsen på internettet af museets åbne magasin har ligeledes fyldt meget og vil ved sin færdiggørelse i marts 2009 udgøre et yderst kvalificeret og let tilgængeligt materiale for forskere og lægmand.

Publikationsvirksomheden har været mangesidet og bestået af store bidrag til en bog om Odense Slot, færdiggørelsen af manuskript til en tobinds-monografi om jernaldergravpladsen Brudager Mark og en stribe artikler i forskellige tidsskrifter. En række foredrag er afholdt i større kollegiale sammenhænge såvel som i en række lokalhistoriske og amatørarkæologiske foreninger.

Forskning

Formidlingsindsatsen er i 2008 blevet fulgt op af udarbejdelsen af en decideret forskningsstrategi. Strategien er flerstrengt og vil bestå af en række monografier, primært for fagfæller, og en stribe mere populære værker, for såvel fag- som lægmand. Til førstnævnte gruppe henregnes publikationen af jernaldergravpladsen Brudager Mark fra Sydøstfyn, publikationsprojektet ”Gudme-Lundeborg - The Roman Connection”, hvor de romerske indflydelser i det Sydsandinaviske område behandles, publikationen af gravpladser fra yngre bronzealder og vikingetid ved Kildehuse II i Odense Sydøst samt det kommende publikationsarbejde vedr. den store vikingetidsgravplads, Galgedil, ved Otterup. Til den anden gruppe af forskningsopgaver henregnes et storstilet bebyggelses-historisk projekt, hvor Fyns bebyggelse fra jernalderens begyndelse til ældre middelalder (ca. 500 f.Kr.-1250 e.Kr.) belyses i et tredelt publikationsprojekt.

Undersøgelser

Museet foretog i 2008 samlet 110 forundersøgelser og undersøgelser mod 100 i 2007. Undersøgelserne har frembragt mange forskelligartede resultater: Udgravningen af to næsten 100 m lange, paralleltliggende dysser fra bondestenalderen er fortsat fra 2007 og har i 2008 koncentreret sig om undersøgelse af gravkamrene. En række spændende konstruktionstræk er påvist, ligesom et ganske

stort og interessant genstandsmateriale er frembragt. Ved Rynkeby, nord for Ringe, er der efterhånden afdækket mange hektar store flader og herved kan udviklingen fra jernalderen og frem til den nuværende landsby følges i et næsten ubrudt forløb. En række fine fund af trægenstande fra brønde skal nævnes. Blandt disse er flere dele af vogne og mange redskaber, alt sammen genstande, som vi ikke er forvænt med i de arkæologiske fund. I det store erhvervsområde ved Tietgen Byen i Odense Sydøst er der i år undersøgt meget store arealer og sammen med de forrige års undersøgelser har vi også her et meget stort sammenhængende område, som har været underkastet arkæologiske undersøgelser. Området rummer bl.a. et helt unikt kulturlandskab fra bronzealderen med bo- og gravpladser, produktionsområder og religiøse lokaliteter. Sluttelig skal fundet af to meget velbevarede bronzesværd fra bronzealderens midte (ca. 1000 f.Kr.) nævnes. Sværdene stammer fra Nordvestfyn og kan muligvis indikere tilstedeværet af et magtcenter i området i bronzealderen.

Sagsbehandling

Kommune	Lokalplaner*	Råstof	Plantning**	Naturgenopretning***
Assens	27 (35)	1 (1)	3 (9)	3 (4)
Faaborg-Midtfyn	28 (56)	1 (0)	2 (4)	37 (28)
Middelfart	23 (45)	1 (0)	2 (2)	8 (9)
Nordfyn	20 (21)	2 (0)	4 (7)	1 (1)
Nyborg	29 (23)	2 (0)	3 (2)	15 (5)
Odense	78 (56)	3 (1)	3 (8)	5 (11)
I alt	205 (236)	10 (2)	17 (32)	69 (58)

Sagsbehandlinger i 2008 (tallene i () dækker 2007): 301 (328)

Hertil kommer den daglige gennemgang af sagslister/byggetilladelser fra seks kommuner.

* Herunder vejanlæg, rør- og ledningstracéer, udstykninger, byggesager/nedrivninger, forespørgsler mv.

** Skovrejsning, læbælteplantning, lovliggørelse af tilplantninger.

*** Fjernelse af faunapassager, opgravning af vandhuller, hævning af vandstand, oprensning af olieforurening, sager vedr. fjernelse af diger (dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 4), fredningssager mv.

Historie

Kulturarvsforvaltning

Odense Bys Museer har et overordnet ansvar for Den Fynske Regions bygningskultur. Ansvaret varetages i nært samarbejde med de øvrige museer.

Det består i at gennemføre bygnings-, zone- og andre sager samt at bidrage til lokal- og kommuneplanlægning. Som det ses nedenfor løber det op i mange tusinde sager, og da der er andet at se til også, må der nødvendigvis prioriteres. Historie lægger vægt på følgende:

- Nedrivninger i landdistrikter
- De rurale byer
- Odenses og Bogenses middelalderlige kerner
- Bevaringsværdige landsbyer
- Arkæologiske levn landsbyerne
- Hovedgårdene
- Industrimiljøer
- Gartnerier (ny)
- Havne (ny)
- Bevaringsværdige bygninger
- Bygninger med regional interesse

Derimod prioriteres følgende ikke højt:

- Carporte og brusenicher
- Ombygninger

Frede fortidsminder og sten- og jorddiger

Fortidsminder skal besigtiges, plejes og formidles. Besigtigelsen sker på vegne af Kulturarvsstyrelsen, ved OBMs indsats. I 2008 er der ført tilsyn med godt 200 fortidsminder, svarende til ca. 1/5 af alle og til at en hel turnus gennemføres på fem år. Ved tilsynet blev der konstateret ulovlige forhold ved ca. 10%. Der har været på vegne af Kulturarvsstyrelsen været 11 besigtigelser vedrørende indgreb i diger.

Fredede bygninger

En forsøgsperiode, hvor OBM ved Historie forestod sagsbehandlingen vedrørende fredede bygninger i Fyns og Vejle amter udløb juni 2008. Sagsbehandlingen gik tilbage til Kulturarvsstyrelsen, som så fremtidigt skal tage stilling til om sagsbehandlingen skal decentraliseres. Opgaven gik ud på at tage stilling til ombygningsforslag, ansøgninger om økonomisk støtte, forfølgelse af lovovertrædelser, vejledning af ejere/beboere samt formidling. Det trækker tænder ud, for at sige det populært, da der er et næsten umætteligt behov for information, vejledning og sparring vedrørende bygningerne, foruden de konkrete sager. Det var interessant for museet at gøre sig erfaringer med formel sagsbehandling, men vi må også konkludere, at dette arbejde ikke i sig selv nødvendigvis er attraktivt for museer, hvis kompetencer også knytter an til forskning og formidling. Den uddelegerede opgave har fået museet til at interessere sig for de fredede bygninger i et omfang langt større end tidligere, og vi vil under alle omstændigheder fortsætte med at udforske og formidle dem.

Industrisamfundets havne

Industrisamfundets havne er et nationalt registrerings- og formidlingsprojekt, som Historie vandt i 2006 konkurrence med andre firmaer og institutioner. Det gik ud på at analysere et stort antal dan-

ske havne – deres historie, de bevarede strukturer, bygningerne og sårbarheden. Projektet har frem til august 2008 beskæftiget 3 medarbejdere, som har leveret en kæmpeindsats med at bearbejde og formidle undersøgelsens resultater. Det vægtigste resultat i 2008 må siges at være den store, flotte bog 'Industriamfundets havne 1840-1970, Bygninger, miljøer og bevaringsværdier på danske havne', der står som det første større publicerede værk om Danmarks havne i det hele taget.

Thrige

I 2007 indgik OBM en aftale med Olav de Linde og Thomas B. Thriges Fond om at skabe et mindre industrihistorisk museum i Kraftcentralen, Thriges gamle elværk, i 2008. Det blev realiseret ved to tiltag. En udstilling 'Højspænding' om Thrige og hans indsats, samt om virksomhedskomplekset blev åbnet i forsommeren under overværelse af blandt andre daværende økonomi- og erhvervsminister Bendt Bendtsen. Derefter blev der i efteråret arbejdet på – i samarbejde med frivillige fra 'Dieselgruppen' – at sikre åbning for offentligheden på faste tidspunkter og med et lødigt indhold. Det er nu på plads og i gang fra februar 2009.

Den Fynske Landsby

Historie spiller en væsentlig rolle vedrørende den historie eller 'ramme', som formidles i Den Fynske Landsby. Skal vægten lægges på 1700-tallet, 1800-tallet eller noget helt tredje? Vægten skal lægges på 'H.C. Andersens tid'. Det er formelt 1805 – 1875, men vi fortolker det som 1800 – 1900. Perioden åbner mulighed for bl.a. at kæde landbrug og industri sammen, som det var i den virkelige verden.

I 2007 påbegyndtes planlægningen vedr. at omforme bygninger og omgivers formidling til rammen. Det fortsatte i 2008, hvor vi nåede til en klar forestilling om hvad de enkelte bygningsmiljøer skulle repræsentere, og besluttede os for i første omgang at fokusere på Præstegården. Den skal vise tilstanden o. 1900 og altså være vor historiske slutsten (indtil videre). Den vil i nogen grad skifte interiør og blive forsynet passende 'moderne' faciliteter i 2009.

Sideløbende hermed behandlede vi som altid talrige henvendelser fra offentligheden. De drejer sig om historiske forhold i landbosamfundet, om bygninger og om genstande. Museet tilbydes årligt talrige genstande. Selv om vi siger nej tak til de fleste, er vi meget glade for henvendelserne, og mange genstande som ikke tages ind i museets beskyttede samlinger lever videre som brugsgenstande i Levende Historie, vor formidling ved personer ikklædt fortidens aktiviteter og gevandter.

Den Fynske Landsby konkurrerer med H.C. Andersens Hus om at være det mest besøgte museum. Med 71172 gæster kom vi ind på andenpladsen. 3250 færre besøgende end HCA. Der gøres meget for at åbne dørene for skolebørn, da de er en særdeles vigtig målgruppe. I dag er det også muligt at besøge Den Fynske Landsby på nettet.

Historisk Atlas

Historisk Atlas Fyn blev lanceret 4. december 2006. I løbet af 2008 havde Historisk Atlas 50.000 unikke brugere. Hovedindsatsen har i 2008 været koncentreret om udvikling af sitet med henblik på at inddrage flere museer og institutioner fra region Syddanmark og Vejleområdet

Henvendelser

Antallet af henvendelser fra borgere til museet løber op i mere end tusind. Det er en vigtig men tidskrævende aktivitet at besvare dem. Vi er glade for kontakten, som i høj grad er gavnlig for museet, og forhåbentlig også for den som retter henvendelsen. Det kan dreje sig om alt. Genstandstilbud eller forespørgsler vedr. genstande, bygninger, lokal-, regional- eller anden historie, slægts- eller virksomhedsforhold m.m. Vi ser med stor interesse på henvendelserne vedr. genstande. De

vedrører i disse år oftest 'gamle' landbrugsredskaber, som dukker op når en landbrugsejendom skifter ejer/ bruger, og derfor skal ryddes op. De 'gamle' genstande er normalt det 20. århundredes landbrugshistorie og oftest fra efter Anden Verdenskrig. Det fortæller os noget om, at det er genstandsmassen fra 1900-tallets anden halvdel, som er truet nu, og vi gør os seriøse overvejelser om håndteringen af disse. Hører de fx hjemme i Den Fynske Landsby eller skal de til Dansk Landbrugsmuseum?

En særlig kategori af henvendelser vedrører den danske udvandring til og danske efterkommere i USA. Odense Bys Museer har siden midten af 1990'erne beskæftiget sig forsknings- og formidlingsmæssigt hermed og det er blevet til en stor særudstilling og en lang række såvel populære som videnskabelige publikationer, heraf de sidste er skabt som resultat af større forskningsprojekter. Henvendelser om emner med relation hertil kommer fra hele Danmark og også fra USA. Ikke mindst hjælp til at spore familie, der er udvandret, udgør en stor del af forespørgslerne.

Nordfyns Kommune

Historie har siden 2007 samarbejdet med Nordfyns Kommune. Samarbejdet vedrører i første omgang lovpligtigt kulturarvsarbejde, men der er mulighed for udvidelse i fremtiden. Arbejdet tager afsæt i bygnings- og plansager som kommunen sender frem. Vi har haft særlig fokus på Bogenses middelalderlige kerne og en række nedrivningssager på landet.

Skoler, børn og voksne

I 2008 har Den Fynske Landsby leveret under-/omvisning til skolebørn, og derudover har mange besøgt Landsbyen med deres skoler. I alt har 40 skoleklasser modtaget undervisning i Den Fynske Landsby i 2008. Forløbene er bygget op i to-timers-moduler, hvorunder eleverne møder både et teoretisk og et praktisk element. De får erfaring med fortiden via udklædning og arbejde med de gamle redskaber m.m., som deltagere i tilbudene: 'Landsbyskolen', 'Dagligliv på landet' og 'Kartoflen – jordens guld'. Odense Bys Museer lægger stor vægt på at skolerne før og efter et besøg i Den Fynske Landsby kan og bør stifte bekendtskab med Odense Bys Museers hjemmeside, som giver mange muligheder for at forberede og efterbearbejde besøget. Et element som løbende udvikles.

Indsamling

Indsamling af genstande er hører til blandt museets vigtigste opgaver. Men det bliver i tiltagende grad en udfordring at samle de rigtige genstande. Dels fordi genstande i industrisamfundet har en anden status og kortere brugstid end i førindustrielle samfund, dels fordi det egnstypiske forsvinder. Ydermere stilles der krav om overblik over såvel egen genstandsmængde som samfundets samlede mængde, forud for indsamling af nye (gamle) ting. Man skal vide hvad man har, før man kan finde ud af, hvad man mangler. Genstande skal ikke indsamles hovedløst i rå mængder, men efter overvejelse og gerne forskningsbaserede begrundelser.

I Historie er alt undtagen mønt- og medaljesamlingen edb-registreret. Vi ved hvor meget vi har. Registrering af Mønt- og medaljesamlingen er netop gået i gang her i slutningen af 2008.

I 2008 indsamlede Historie 243 genstande. Vi er særlig glade for – i forbindelse med skabelsen af udstillingen Højspænding, at være kommet i besiddelse af 110 væsentlige genstande – tekniske og personalia mv., som belyser Thrige og hans virksomhed.

H.C. Andersen & Carl Nielsen

Året 2008 var et godt år for enheden H.C. Andersen og Carl Nielsen, skønt jubilæumsfejringen i 2005 for H.C. Andersen-museerne stadig kan aflæses ved en afmatning, hvad besøgstallet angår. Omvendt forholder det sig med Carl Nielsen-museerne, der viser en markant stigning i besøgstallet.

- H.C. Andersens fødselsdag, der samtidig var museets 100-årsdag, blev med det traditionelle lille, men festlige arrangement fejret i H.C. Andersens Hus, hvor legatet *H.C. Andersens Hjælp* og *H.C. Andersens Fonds Legat* blev overrakt til henholdsvis en flittig skoledreng og en flittig skolepige. Årets legatmodtagere var Nicolai Lynges Clausen fra Tingkærskolen samt Christina Broholm Tinglækkeskolen.
- Enhedens store projekt, brevbasen, der opbygges i samarbejde med H.C. Andersen Centret; SDU, fortsætter ufortrødent. Projektet går ud på i elektronisk form at udgive digterens samlede korrespondance. Indtil videre er 10869 breve til og fra H.C. Andersen lokaliseret, af disse er 8519 transskriberet og scannet.
- Sideløbende med dette projekt arbejdes der fortsat med en persondatabase med navne på personer i relation til H.C. Andersen. I denne base er indtil videre indtastet informationer om 8621 personer.
- H.C. Andersens Hus markerede sig i 2008 ved fem særudstillinger.
- Enheden markerede sig i 2008 ligeledes ved udlån af Andersens klip og tegninger samt en række af Anne Marie Carl-Nielsens værker.
- Antallet af arrangementer og aktiviteter i Carl Nielsen Museet og Carl Nielsens Barndomshjem har været langt højere end i de foregående år. Således har der her været 18 offentlige arrangementer.
- På erhvervelsessiden blev 2008 et godt år for enheden ikke mindst igennem donationer, men også via erhvervelser på auktionshuse.

Kunst

Enheden Kunsthistorie har i 2008 taget vare på følgende opgaver:

Samling og arkiver:

- Orden i egen samling.
- Løbende ind- og udtagning af værker fra magasin til brug for egne særudstillinger og nyophængninger samt udlån, herunder registrering i den elektroniske placeringsdatabase.
- Fortsat revision af egen samling.
- Udarbejdelse af værkfortegnelser over nye udstillinger og særophængninger af egen samling.
- Fortsat inddatering i registranten over kunstværker i egen samling (dybderegistrering).
- Fortsat inddatering i registranten over kunstværker i donationen fra Fyns Grafiske Værksted.
- Fotooptagelser af egne værker med tilhørende skanninger til brug for den elektroniske registrant.
- Fotooptagelser af særudstillinger og arrangementer på Fyns Kunstmuseum, som dokumentation.
- Udvalgelse af værker til web-side.
- Udvalgelse af værker til konservering.
- Fundraising vedrørende konservering af kunstværker, erhvervelser og diverse udstillings- og forskningsprojekter m.m.
- Besvarelse og håndtering af forespørgsler om lån af kunstværker.
- Besvarelse og håndtering af forespørgsler om lån af fotos.
- Tilsynsbesøg vedrørende uddeponeringer.
- Nyerhvervelser med forudgående undersøgelser.
- Fortsat arkivering af ældre og nye arkivalier.
- Tilbageflytning af midlertidigt eksileret arkiv.

Forskning:

- Forskning i udvalgte værker i egen samling.
- Fortsat forskning i dansk vitalisme i forbindelse med udstillingen "Livslyst" samt administration/koordinering af vitalisme-projekter på danske museer og arkiver mv.

Udstillinger:

- Forberedelse og gennemførelse af årets store udstilling, "Livslyst", i samarbejde med Fuglsang Kunstmuseum.
- Forberedelse af det kommende års store særudstilling, "Agnes Slott-Møller – Skønhed er til evig glæde", der produceres i samarbejde med Skovgaard Museet, Vejen Kunstmuseum og Øregaard Museum. Herunder administration af projektet, fundraising samt redaktion af værkfortegnelse og engelske resumeer.
- Forberedelse og gennemførelse af nyophængning af dele af egen samling, konkret kunst og popkunst.
- Forberedelse og gennemførelse af fem udstillinger under overskriften "Ung kunst på 2."

Formidling:

- Omvisninger på særudstillinger og i egen samling.
- Byvandring.
- Familieomvisninger.

- Forberedelse og gennemførelse af to ”Kultureftermiddage” i samarbejde med Det Fynske Musikkonservatorium.
- Tilrettelæggelse og gennemførelse af et foredrag og af en ”Temadag” i samarbejde med Folkeuniversitet i Odense.
- Foredrag ved eksterne institutioner.
- Forberedelse og gennemførelse af et farvekursus med afsæt i særophængning af egen samlingen på Fyns Kunstmuseum.
- Forberedelse og gennemførelse af to to-dages tegne-workshops på Fyns Kunstmuseum i efteråret i forbindelse med udstillingen ”Livslyst”.
- Forberedelse og gennemførelse af arrangementer for børn i skolernes vinterferie og efterårsferien.
- Forberedelse af to lærerkurser i samarbejde med CVU Lillebælt.
- Udarbejdelse af tekster og billedudvalg til digitalt undervisningsmateriale (e-museum) for gymnasiet ”Skulpturstudier – Dansk skulptur 1800-1940” i samarbejde med Thorvaldsens Museum og Vejen Kunstmuseum.
- Redaktion og tekst til undervisningsmaterialet ”Kunst og musik på livet løs...!” i forbindelse med særudstillingerne ”Livslyst” på Fyns Kunstmuseum og ”Livsstykker” på Carl Nielsen Museet – i samarbejde med Enheden H.C. Andersen og Carl Nielsen.
- Forberedelse og værtskab for to selvstændige koncerter på Fyns Kunstmuseum.
- Forberedelse og gennemførelse af Kulturnatten på Fyns Kunstmuseum i samarbejde med Gæsteatelier Hollufgård, studerende på Det Fynske Kunstakademi samt musikgruppen Basco.
- Tilrettelæggelse/koordinering af Odense-arrangementer under temaet ”På livet løs! Vital kunst og kultur i Danmark”.
- Deltagelse i radio-udsendelser og tv-indslag.
- Bidrag med et større antal klummer i Fyens Stiftstidende.
- Artikler til danske kunst- og kulturtidsskrifter.
- Forberedelse af det kommende års arrangementer.

Henvendelser:

- Besvarelse af forespørgsler vedrørende kunst, kunstnere, kunstværker og museet m.m.

Administration:

- Forberedelse og gennemførelse af 18 møder i Enheden kunsthistorie.

Samlingschef

- Færdiggørelse af revision af Odense Bys Museers udlånsbetingelser, inkl. gebyrer, i samarbejde med driftschefen.
- Behandling af en meget tidskrævende låneanmodning vedrørende et stort antal klip m.m. af H.C. Andersen til udstillingen ”Cut-Outs and Cut-Ups: Hans Christian Andersen and William Seward Burroughs” 2008 på Irish Museum of Modern Art, Dublin; herunder afholdt en række møder med kollegerne i Bevaringen og Enheden H.C. Andersen/Carl Nielsen.
- Behandling af andre låneanmodninger vedrørende genstande i Odense Bys Museers samlinger.
- Hjemtagelse af uddeponeringer samt behandling af anmodninger om nye uddeponeringer.
- Forlængelse af aftaler om inddeponeringer af genstande fra andre museer til permanente udstillinger i Odense Bys Museer.

- Undersøgelse af tilhørsforhold vedrørende genstande, der over tid – og uden dokumentation/bilag – har været langtidsopbevaret i Odense Bys Museer; aftale – i samarbejde med Historiens Hus/Stadsarkivet om overdragelse af en udsmykning af maleren Carl Lund større værk til Frederiksborg Museum; hjemsendelse af genstande, der af uransagelige grunde har været opbevaret på Fyns Kunstmuseum.
- Konsulentarbejde for By- og Kulturförvaltningen vedrørende udsmykning af Odense Slot.
- Fundraising til færdiggørelse af registrerings-, forsknings- og bogprojekt vedrørende billedhuggeren Anne Marie Carl-Nielsen.
- Udarbejdelse af evakueringsliste vedrørende værker på Fyns Kunstmuseum

Formidling & kommunikation

Kommunikation har i 2008 tilrettelagt og udviklet en række opgaver og indsatser inden for områderne; PR og markedsføring, børn og unge, design og grafisk tilrettelæggelse, planarbejde, forlagsvirksomhed og projektudvikler. Opgaverne er ofte løst i et tæt tværgående samarbejde med øvrige medarbejdere ved Odense Bys Museer.

Kommunikationsenheden er stabsfunktion for formidlingschefen og indgår således i den løbende udvikling af formidlingsstrategier og –sats.

- Løbende planarbejde omfattende tilrettelæggelse og udgivelse af diverse årsberetninger, årsplan og årshjul.
- Vidensportal. Udbygning af Historisk Atlas Syddanmark med flere fynske og syddanske samarbejdspartnere i hele Region Syddanmark.
- Udvikling af et nyt Undervisningscenter Syddanmark
- Udvikling af netværkssamarbejdet MASKOT.
- Etablering af digitalt undervisningsmateriale til Historisk Atlas Fyn.
- Projektudvikling af projekt Sortebrødre Torv.
- Projektudvikling og formidling af projekt Gråbrødre Plads
- Særlig formidlingsindsats i forbindelse med undersøgelser på Gråbrødre Plads.
- Konceptudvikling af Fyns Kunstmuseums forplads, billetsalgs- og informationsområder.
- Udviklet formidlingskonceptet Byen i Historien – Historien i Byen.
- Udvikling af grafisk profil og designprogram (billetter, foldere, brochurer, undervisningsmaterialer, annoncer, programmer, publikationer etc.).
- Udvikling af museets forlagsvirksomhed og etablering af eget forlag.
- Tilrettelæggelse af udstillingen Byens Liv (Middelalder- og renæssanceudstilling). Herunder tilrettelæggelse af økonomi, undervisning, projektstyring, markedsføring etc.
- Profilmarkedsføring af de permanente udstillinger
- Særlig PR og markedsføringsindsats for særudstillinger og arrangementer.
- Særlig markedsføring af Den Fynske Landsby gennem mediesponsorat.
- Tilrettelæggelse og udgivelse af elektronisk nyhedsbrev Nyt fra Odense Bys Museer.
- Øget fokus på museumsklubben Klub Fynske Minder.
- Udbygning og udvikling af Det Historiske Julemarked på Møntergården med inddragelse af gårdspladser og gårdrum.
- Undervisningsprojekt
- Udvikling af platform for ny hjemmeside

Administration & personale

Servicesekretariat, museumsværter og butiksområdet

- I 2008 fortsatte idéudvekslingsmøderne (erfaringsudveksling om formidling, arrangementer, og salgsvaresortiment mellem de faglige inspektører, Kommunikation og museumsværterne) og ligeledes blev der – via museumsværtsmøderne – fulgt op på sidste års kurser om det gode værtsskab.
- I 2008 fortsatte arbejdet med omlægning af salgsvareområdet, herunder lagerstyringen, med henblik på forbedring af indtjeningen i museumsbutikkerne. Databasegrundlaget for lagerstyringssystemet, som blev færdiggjort i 2008, skal anvendes i forbindelse med udskiftning af kassesystem i H.C.Andersens Hus og Den Fynske Landsby i foråret 2009.
- Der er løbende foretaget ændringer i alle museumsbutikker med henblik på en bedre præsentation af salgsvarene. I stueetagen, Overgade 52, blev der i efteråret 2008 indrettet en større 'vindues-udstilling' med salgsvarer fra alle Odense Bys Museer butikker. Det er planen, at der 4-5 gange årligt skiftes udstilling i Overgade 52 med fokus på årstidens salgsvarer, en særlig salgsvareprofil fra et af museerne og/eller salgsvarer, som er knyttet op til aktuelle temaer ved Odense Bys Museer.
- Udvikling af netbutikken blev ikke foretaget i 2008 som planlagt, da det besluttedes at dette foretages i sammenhæng med nyt website for Odense Bys Museer i 2009.
- Der blev i perioden uge 24-37 samt uge 42 solgt 2.740 madposer i Den Fynske Landsby – en stigning på ca. 15% i forhold til 2007. Der er blandt gæsterne stor tilfredshed med ordningen og det er derfor besluttet at lade ordningen fortsætte i den kommende sæson. Igen i 2008 var der en pæn stigning i butiksom sætningen på Møntergårdens Julemarkedet, i alt en stigning på 69,8 % i forhold til 2007. Ligeledes var der – i forhold til 2007 - en omsætningsfremgang på 15,6 % i efterårsferien.
- Som en midlertidig ordning blev bemanningen i Servicesekretariatet udvidet i 2008. Planer om ombygninger til forbedring af arbejdsforholdene blev skrinlagt, da en ændret indretning og ændrede arbejds gange i Servicesekretariatet gjorde ombygningen unødvendig.
- På museumsværtsområdet var der i 2008 16 nyansættelser. Den store personaleomsætning skyldes primært ophør pga. alder og timelønnede museumsværts afløsere. Det betød, at der blev lagt mange kræfter ind på at oplære de nyansatte.

Administration

- Administrationen var i 2008 desværre belastet af meget fravær som følge af barsel og sygdom – således var personalet i Administration reduceret med 1/3 i lange perioder af året. Til trods herfor, lykkedes det at få gennemført indkørsel af elektronisk sags- og dokumenthåndtering vedr. personalesager.
- 2008 bød igen på en stor mængde regnskabsaflæggelser i forbindelse med projekter finansieret via eksterne midler, ligesom det store antal arkæologiske udgravninger gav afsmittende virkning i Administrationen, hvor der blev aflagt regnskab for 151 udgravninger ved årets slutning. Den kraftige aktivitet på området betød tillige et stort personaleflow inden for arkæologisk udgravningsvirksomhed og heraf følgende arbejdsmængde på det personaleadministrative område.
- Administrationen deltager i forskellige relevante mødesammenhænge i forvaltningen. I årets løb har der været deltagelse inden for: Personalenetværket, ESDH-superbrugermøder og møder/uddannelse inden for E-handel.

Opfølgning på projekt 2719: Ledergruppens udvikling

Der blev i 2008 skabt et aktuelt overblik over ledergruppens faglige og ledelsesmæssige uddannelsesniveau og lagt planer for målrettede uddannelsesinitiativer over de næste år.

Det forventes at uddannelsesønskerne i et vist omfang kan finansieres via de kompetenceudviklingsmidler, kommunernes skal afsættes som følge af O.08.

Opfølgning på projekt 2806: Tilfredshedsundersøgelse og Trivselsundersøgelse

På baggrund af Odense Kommunes trivselsundersøgelse i maj 2007 blev det i MED-Udvalget besluttet, at Odense Bys Museer i en 3-årig periode skulle sætte fokus på to forhold, nemlig rolleklarhed/rollekonflikt samt mobning/stress. En arbejdsgruppe under MED-udvalget udarbejdede herefter et tillægsskema til MUS-skemaet hvor medarbejder og leder skulle vurdere og give karakterer på en række spørgsmål omkring de to fokusområder.

Administration sammenfattede på baggrund af besvarelserne en samlet oversigt, som vil blive sammenlignet med svarene i 2009-undersøgelsen.

2008-bevarelserne gav ikke anledning til særlige initiativer i forhold til fokusområderne.

Teknik

Større arbejdsopgaver udført i 2008 inden for områderne: Bygninger, grønne områder, landbrug og sikringsanlæg.

Den Fynske Landsby:

- Færdiggørelse af udskiftning af egetræsgulvet i Besøgscentret. Samarbejde med Ejendomsforvaltningens bygherrefunktion, og i medfør af en anlagt voldgiftssag, der blev afsluttet med positivt resultat i 2008.
- Udførelse af nye rygninger på de stråttækte tage på en række bygninger med eget mandskab.
- Afslutning af en omfattende facaderenovering på Melbyhusets lerklinede vægge; samt renovering af beboelsen indvendigt.
- Påbegyndt udskiftning af svampeødelagt trægulv i havehus fra Riisingsminde.
- Påbegyndt en omfattende udskiftning af rådanget bindingsværk i Rejseladen ved Sorte Bro kro.
- Renovering af kæmpeakslen på vandhjulet ved Davinde Vandmølle.
- Gennemførelse af træimprægnering i alt træ mod borebiller i Maderup Vindmølle.
- Nye tækkede valme, samt ny rygning og reparation af stråtag på Fjelleruphuset, samt udbedring af skorsten og facader.
- Kalkning af Håndværkergården.
- Kalkning og afstolpning af havefacaden på Væbnergården.
- Renovering af køkkenafsnit på museumsdelen af Sortebro Kro.

H.C. Andersens Barndomshjem:

- Renovering af facader mod gade og gård.
- Renovering af tidligere tjenestebolig.

H.C. Andersens Hus

- 5 års gennemgang af det seneste byggeprojekt.
- Strømføring for kloakfløb til Bangs Boder.
- Fugtspærre indboret i facadevæg mod Bangs Boder.
- Kalkning og tagreparationer på fødehjemmet. (Det gule hjørnehus).

Møntergården:

- Omfattende facaderenovering af bagbygning til Overgade 46, med renovering af gamle vinduer, samt montage af nye vinduer, hvor nødvendigt. Kalkning af facaden. Særbevilling fra Byrådet via Ejendomsforvaltningen.
- Ombygnings- og indretningsmæssige opgaver i forbindelse med indretning af kontorer i ejendommene Overgade 42, 44 og 46, der blev overtaget af museet.
- Total renovering af ejendommen Overgade 52 B, herunder udskiftning af bindingsværk, montage af nye vinduer, kalkning og tagreparationer. Særbevilling fra Byrådet via Ejendomsforvaltningen.
- Renovering af gavlen på Nyborgliden, med udskiftning af bindingsværk og kalkning.
- Ny styring til ventilations – og opvarmningsanlægget i Nyborgliden, koblet op på Museets CTS – anlæg.
- Kalkning og pudsreparationer af facaderne på Pernille Lykkes Boder.

Carl Nielsens Barndomshjem, Nr. Lyndelse:

- Gennemgang af haveanlægget, herunder bl. a. beskæring af hække samt lindetræer.

Hollufgård:

- Facaderenovering af møllehuset på Hollufgård vandmølle.
- Lagt fjernvarme ind på Vandmøllen.
- Renovering af træfacaderne på Gæsteatelieret.

Fyns Kunstmuseum:

- Deltagelse i renoveringen af tagskulpturen Athene.
- Renovering af bagtrappe og trapperum fra kælder til kvist. Særbevilling fra Byrådet via Ejendomsforvaltningen.

Større opgaver inden for sikringsområdet i 2008:

- Fornyelse af kablerne i flere alarmsløjfer i Landsbyen.
- Afholdelse af brandøvelse i Den Fynske Landsby før sæson samt løbende instruktioner i brand- og tyverialarmanlæg på de øvrige museer.
- Ny AIA – (automatisk indbruds alarm) central monteret på Fyns Kunstmuseum.

Større opgaver i øvrigt:

- Museets bilpark: Løbende servicering og pasning.
- Varettagelse af al rengøring af museets bygningsmasse, herunder nytilkomne arealer.
- Friluftsscenen i Den Fynske Landsby: Bistand ved en lang række koncerter, og arrangementer.

Tekniks deltagelse i interne projektgrupper:

- Følgegruppe vedr. middelalder/ renæssanceudstilling.
- Arbejdsgruppe vedr. udvidelse af Fællesmagasinet.
- Arbejdsgruppe vedr. opnåelse af autorisation til fødevarerhåndtering i Den Fynske Landsby.
- Arbejdsgruppe vedr. afholdelse af Julemarked på Møntergården.

Tekniks deltagelse i eksterne projektgrupper:

- Nyt eventyrslot i Lotzes Have til brug for HCA – paraden.

Bevaring

Konservering af genstande af Enestående National Betydning

I 2008 har Bevaringsfunktionen blandt andet arbejdet med tre konserveringsprojekter finansieret af kulturarvsstyrelsens midler til konservering af genstande af enestående national betydning.

Et stort 4-årigt projekt med konservering af H.C. Andersens manuskripter og tegninger er afsluttet.. Indledningsvis blev litteratur omkring jerngallusblæk gennemgået. Der blev foretaget grundstof-analyser af papir og blæk på breve fra forskellige årtier skrevet af H.C. Andersen. Der blev fremstillet ny jerngallusblæk, som blev påført nyt papir. Forskellige konserveringsmetoder blev prøvet af på testpapiret, der efterfølgende blev ældet kunstigt. Med små prøver fra det kunstigt ældede papir, blev der lavet forskellige målinger. Ud fra måling, beregning og evaluering af resultaterne var det muligt at afgøre hvilken metode, der gav det bedste resultat. Projektet mundede ud i praktisk anvendelse af en metode, som foruden at neutralisere papiret, også har fået tilføjet en buffer i form af en antioxidant. Ud fra kemiske målinger og analyser har vi kunnet konstatere, at genstandenes levetid forbedres væsentligt, og risikoen ved almindelig håndtering minimeres.

Et andet projekt, støttet af Kulturarvsstyrelsens ENB-midler, har drejet sig om konservering af møbler og inventar fra Carl Nielsens og Anne Marie Carl-Nielsens hjem. Gennemgående er møblerne blevet overfladerenset og stabiliseret m.m. Der er tale om markante møbler, som museet betragter som værende af stor betydning, blandt andet fordi de dokumenterer aspekter af ægteparrets samliv.

ENB- midlerne gjorde det også muligt at få undersøgt og analyseret H.C.Andersens billedskærm. Skærmbrettet består af 8 store kollager, som fortæller om digterens liv. Skærmbrettet er dækket af et laklag, som med tiden er gulnet og misfarvet. Det var ønskeligt at undersøge, om laklaget kunne fjernes og erstattes af et nyt farveløst lag. Men grundige undersøgelser viste, at det underliggende tynde papir ligeledes er misfarvet og meget sart, derfor er der for stor usikkerhed om udfaldet af en rensning med kendte metoder. De opnåede erfaringer under forundersøgelsen vil danne grundlag for fortsat søgning efter egnet metode til en eventuel konservering og restaurering af skærmbrettet.

Konserveringsopgaver i 2008

- I 2008 er der behandlet i alt 1761 genstande fordelt på grafisk, kulturhistorisk og arkæologisk konservering. 76 genstande fra Carl Nielsen Museet, 892 genstande fra H.C. Andersen Museet, 25 genstande fra Bymuseet 2 genstande fra Kunstmuseet, 730 genstande fra arkæologiske udgravninger er konserveret. Der henvises til konserveringsdatabasen for nærmere oplysninger om de enkelte opgaver.
- Konservering af genstande for Danmarks Mediemuseum og Museet for Fotokunst. Der henvises til konserveringsdatabasen for nærmere oplysninger om de enkelte opgaver.
- Færdigkonservering af genstande af Enestående National Betydning, behandling af H.C. Andersens blæk-syreætsede breve og manuskripter.
- Konservering af genstande af Enestående National Betydning, konservering af Carl Nielsen og Anne Marie Carl-Nielsens møbler og inventar.
- Analyse og undersøgelse af H.C. Andersens billedskærm.

Bevaringstekniske opgaver i 2008

- Løbende opfølgning på opbevaringsforhold i udstillinger og magasiner, herunder lys- og klimamålinger.

- Forberedelser til gennemgang og dokumentation af klima med elektroniske dataloggere på Kunstmuseet.
- Deltagelse i opsætning og nedtagning af større og mindre udstillinger på museerne (projektID 1070, 2218, 2644, 2771)
- Arbejde i henhold til bevaringsplan for Den Fynske Landsby.
- Klargøring og montering af 39 H.C.Andersen klip og tegninger inden udlån til Irish Museum of Modern Art.
- Varetagelse af en række udlånssager i 2008 inklusiv kurérarbejde (se under nøgletal).
- På fjernmagasinet arbejdet med logistik, opdatering, orden i samlingerne.
- Klargøring og undersøgelser i forbindelse med indkøb af digitalt røntgenudstyr (projektID 2779).

Registrering og magasinering i 2008

- I alt 47.581 sager er behandlet i Odense Bys Museers magasindatabase, Genflyt. Her drejer det sig om nye registreringer, nyplaceringer, omplaceringer og redigeringer.
- Løbende omrokeringer og tilretninger på fællesmagasin, bl.a. med henblik på at udnytte pladsen bedst muligt.
- Løbende rengøring, registrering, nummerering og magasinering af keramik, sten og knogler fra arkæologiske udgravninger.
- Fortsættelse af fotografering og registrering af arkæologiske genstande fra Hollufgård, projektet fortsætter januar og februar 2009 (projektID 1941).

IT-udvikling

IT-strategier og planer

- Webserver blev pr. 1. juni 2008 hjemtaget fra hosting hos Cohasio. Serverdrift, back-up m.v. vil fremover ske fra SCIT. Alle Odense Bys Museers servere hostes herefter hos SCIT.
- IT-udvikling afleverede primo 2008 bidrag til Odense Kommunes overordnede webstrategi. Hovedvægten for Odense Bys Museers vedkommende lægges på IT-understøtning af den trebenede formidlingsstrategi, hvor der inden for vidensportaler satses på Historisk Atlas, Historiske Universer og E-museum..
- Ny IT-koordinator tiltrådte pr. 1. september 2008.
En af de vigtige opgaver for koordinatoren bliver planlægning i forbindelse med omlægning af databaserne ved Odense Bys Museer.
- Deltagelse i projektgruppe vedr. Middelalder/renæssanceudstilling.

Databaser

- Udvikling af database til registrering og digitalisering af møntsamlingen ved Odense Bys Museer.
- Udvikling af webservices til overførsel af data fra ArkHolluf til Museernes Samling samt efterfølgende overførsel af data.
- Udvikling af bestillingssystem til madposer i Den Fynske Landsby.
- Løbende vedligehold af databaser, herunder – i mindre omfang - omlægning og udflytning af OBM-systemer til browserbaseret brugerflade baseret på ASP.Net teknologi.
- Indførsel af Notes-kalender som officiel kalender for Odense Bys Museer og heraf følgende tilretning af fælleskalender på Intranetforside.
- Indledende øvelser i forbindelse med udvikling af sub-site for Kunsten.

Website

- Videreudvikling af Historisk Atlas. Hovedindsatsen har i 2008 været koncentreret om udvikling af sitet med henblik på lancering i foråret 2009 af Historisk Atlas 3.0, der er et fuldstændigt teknisk og brugeflademæssigt redesign af sitet.
Med støtte på 800.000 kr. fra Kulturministeriets pulje 'Kultur i hele landet' og støtte på 1.150.000 kr. fra Region Syddanmark, er der i 2008 arbejdet på et bredt samarbejde mellem arkiver, biblioteker og museer i hele den syddanske region. Projektet har således udviklet sig til at være et af de eneste danske ABM-samarbejder.
- Der blev i årets sidste måneder arbejdet intensivt på programmering og design af helt nyt website til Odense Bys Museer. Relanceringen af det nye museum.odense.dk forventes at ske i foråret 2009. Der er i forbindelse med nyudviklingen foretaget et skift af CMS-plattform fra SiteCore til Umbraco (nyt open-source CMS).
- Erfaringsudveksling med Odense Kommune om SiteCore

Support

- Løbende udskiftning og vedligehold vedr. teknisk udstyr i HCA-Hus, Den Fynske Landsby samt Carl Nielsen Museet.
- Løbende support på Odense Bys Museers egne systemer

IT-administration

- Opfølgning i forbindelse med licensordninger ved Odense Kommune
- Implementering af IP-telefoni ved Odense Bys Museer

- Indkøb af IT-udstyr
- Brugeroprettelser og –nedlæggelser
- Varetagelse af IT-kontaktpersonopgaver i forhold til Odense Kommune

Opfølgning på Aktiviteter – IT

ProjektID 2424: Kulturarvssager – sagsstyring via EDSH og GIS
(slutdato 31/12 2008)
Projektet forlænges til 31/12 2009.

ProjektID 2433: Historisk Atlas Fyn – fase 2 (udviklingsfase)
Fase 2 afsluttes primo 2009, og der aflægges 1/3-09 regnskab for forbrug af bevilling på 800.000 kr. fra KUAS, herunder en redegørelse fra samarbejdspartnerne i projektet. Afslutningen af projektet markeres ved præsentation af den nye tekniske version (version 3.0) af sitet.

ProjektID 2448: Omlægning og udflytning af Odense Bys Museers IT-systemer
(slutdato 31/12 2008)
Omlægningen af databasebaserede IT-systemer fra Access brugerflade til browserbaserede IT-systemer, baseret på ASP.Net teknologi, har i 2008 begrænset sig til, at nye databaser er udviklet i ASP.Net. Omlægning af eksisterende databaser foretages i perioden 2009-2011. Projektet forlænges derfor til 31/12 2011.

ProjektID: H.C.Andersens Univers (brugerdrreven Innovation)
(slutdato 31/12 2008)
Projektet forlænges til 31/12 2011.

ProjektID: Formidling af fredede og bevaringsværdige bygninger i Odense Kommune
(slutdato 31/12 2008)
Projektet forlænges til 31/12 2009.

ProjektID: Udlån fra Odense Bys Museer – på hjemmesiden
(slutdato 31/12 2008)
Projektet forlænges til 31/12 2009.

ProjektID: Atlas Region Syddanmark
(slutdato 31/12 2008)
Projektet er gennemført sideløbende med projekt 2433, Historisk Atlas Fyn. Fase 2 afsluttes primo 2009, og der aflægges 1/3-09 regnskab for forbrug af bevilling på 1.150.000 kr. fra Region Syddanmark, herunder en redegørelse fra samarbejdspartnerne i projektet. Afslutningen af projektet markeres ved præsentation af den nye tekniske version (version 3.0) af sitet.

4. Personaloversigt

Museumschef	Torben Grøngaard Jeppesen
Driftsafdelingen	
Driftschef	Hanne Plechinger
IT-koordinator	Jacob Riddersholm Wang
IT-udvikler	Ulrich Wagner Gade
IT-konsulent	Rasmus Halling Lorentzen
IT-konsulent	Brian Høj Andersen
IT-medarbejder	Bodil Cronin
Funktionsleder	Vibeke Sielemann
Overassistent	Susanne Kromann
Assistent	Gordana Rajic
Assistent	Joan M. Mikkelsen
Assistent	Pernille P. Christensen
Assistent	Anne Elisabeth Byrum
Assistent	Birgitte Dyhrberg Rasmussen
Kontorassistent	Marianne Weigel
Museumsvært/forvalter	Bo Gregersen
Den Fynske Landsby	
Assistent	Jette Hovgård
Museumsvært	Rolf Nielsen
Museumsvært	Linda Holm Nielsen
Museumsvært	Ejnar Gensø
Museumsvært	Afløser
Møntergården	
Museumsvært	Karsten Bøg Stenderup
Museumsvært	Afløser
Fyns Kunstmuseum	
Museumsvært	Susanne Iversen
Museumsvært	Rune Midtgaard
Museumsvært	Afløser
Carl Nielsen Museet	
Museumsvært	Birgitte Gross
Museumsvært	Afløser
Carl Nielsen Barndomshjem	
Museumsvært	Hanne Christensen
Museumsvært	Afløser
H.C. Andersens Hus	
Museumsvært	Charlotte Nancke Øxenholt
Museumsvært	Ninna Volke
Museumsvært	Nils Keilsgaard Gotfredsen
Servicemedarbejder	Brian Lauritsen
Museumsvært	Afløser
H.C. Andersens Barndomshjem	
Museumsvært	Anne-Marie Schmidt
Museumsvært	Afløser

Bevaring

Funktionsleder	Dorte Gramtorp
Kons.tekn.	Jannie Amsgaard Ebsen
Bac.Scient.	Jens Aagaard Gregers
Kons.tekn.	Pia Irene Hansen
Kons.tekn.	Poul Erling Rasmussen
Cand.Scient.	Annemarie Teuber
Medhjælper	John Holbæk Jensen
Håndværker	Kasper Jensen

Teknik

Funktionsleder	Tom Mansfeldt
Tilsynsførende	Stig Nørgaard Olsen
Tekn.designer	Else Nørlund
Forvalter	Alex E. Hansen
Montør	Helge John Jørgensen
Murer	Jan Oster
Maler	Charlotte Lisa Trebbien
Gartner	Jens Bjørn Clausen
Gartner	Jens Ole Storm Pedersen
Specialarbejder	Villy Skarnvad
Reng.ass.	Birte Sørensen
Håndværker	Nikolaj Halck Krause
Landmand	Morten Birkely Ottendal
Landbrugsmedhjælper	Randi Mose Hansen
Landmand	Henrik Strøger
Medhjælp	Natalie Sejer Sørensen

Fagenheder

Formidlingschef   **Asger Halling Lorentzen**

Samlingschef   **Anne Jette Christiansen**

Kommunikation

Marketingschef	Lene Pedersen
Redaktionssekretær	Merete Schultz
Formidler	Maja Spang-Hanssen
Projektudvikler	Anneken Appel Laursen
Grafisk designer/AD	Rikke Reimann
Omvisere	

Arkæologi

Overinspektør	Karsten Kjer Michaelsen
Konst. overinspektør	Mads Thagaard Runge
Museumsinspektør	Jørgen A. Jacobsen
Museumsinspektør	Mogens Bo Henriksen
Museumsinspektør	Jacob Tue Christensen
Museumsinspektør	Kirsten Prangsgaard
Museumsinspektør	Jesper Hansen

Museumsinspektør	Lone Bach Nielsen
Museumsinspektør	Mikael Holdgaard Nielsen
Arkæolog	Michael Lundø Jakobsen
Arkæolog	Allan Bjarne Andersen
Arkæolog	Andreas Hårde
Arkæolog	Carl Amadeus Hårde
Arkæolog	Anne Katrine Thaastrup-Leth
Arkæolog	Karen Green Therkelsen
Arkæolog	Jakob Bonde
Arkæolog	Bente Bech
Arkæolog	Tina Rasmussen
Museumsassistent	Jørgen Nielsen
Museumsassistent	Knud Erik Pedersen
Museumsassistent	Nermin Hasic
Museumsassistent	Allan Larsen
Udgravningspersonale	

Kunst

Overinspektør	Anne Jette Christiansen
Museumsinspektør	Gertrud Hvidberg-Hansen
Museumsinspektør	Henriette Nielsen
Museumsassistent	Inge Kildeberg
Museumsassistent	Ole Larsen

Historie

Overinspektør	Anders Skriver Myrtue
Museumsinspektør	Henrik Harnow Clausen
Museumsinspektør	Lise Gerda Knudsen
Museumsinspektør	Jens Toftgaard Jensen (forskningsorlov)
Museumsinspektør	Mads Thernøe
Museumsinspektør	Ellen Warring
Arkitekt	Jan Bo Jensen
Arkitekt	Gitte Nørrelund Haastrup
Museumsinspektør	René Schrøder Christensen
Museumsformidler	Benedikte Jeppesen
Museumsinspektør	Peter Steen Johansen
Bibliotekar	Gitte Andersen
Bibliotekar	Kirsten Magnussen
Fotograf	Ole Lund
Videnskabelig medarb.	Inger Busk

H.C. Andersen & Carl Nielsen

Overinspektør	Ejnar Stig Askgaard
Museumsinspektør	Ane Grum-Schwensen
Museumsinspektør	Ida-Marie Vorre
Museumsassistent	Solveig Brunholm
Formidler	Gitte Gifford

5. Regnskab

Regnskab 2008 Odense Bys Museer	
Udgifter	63.265.173
Indtægter	-36.424.357
Statsrefusion	-4.045.462
Netto	22.795.355

REGNSKAB FORDELING:

DRIFT	2008
Fast løn, udg.	21.734.801
Fats løn. Indt.	-493.000
Løs løn , udg.	13.936
Dagpengefondsindtægter	-288.888
Fleksjob, indt.	-594.616
Museumsværtsområdet, udg.	4.397.675
Museumsværtsområdet, indt.	-71.649
Kørselsgodtgørelse, udg.	34.583
Telefongodtgørelse, udg.	7.776
Beklædning, udg.	54.121
Personaleaktiviteter/velfærd, udg.	113.879
Uddannelse/konferencer, udg.	265.765
Uddannelse/konferencer, indt.	-163.357
Møder, rejser, repræsentation, udg.	337.584
Møder, rejser, repræsentation, indt.	-19.132
Fast ejendom, udg.	5.347.825
Fast ejendom, indt.	-1.051.054
Forsikringer, udg.	21.306
Grønne områder, udg.	71.665
Biler, udg.	99.192
Bevaring, udg.	265.019
Bevaring, indt.	-14.996
Telefonforbindelser, udg.	379.744
Kontorhold, udg.	374.024
Kontorhold, indt.	-51.259
Kontormaskiner &-inventar, udg.	116.690
IT-drift samt IT og AV i udstillinger, udg.	782.824
Udstillinger og arrangementer, udg.	1.130.427
Udstillinger og arrangementer, indt.	-377.977
Klubvirksomhed, udg.	328.015
Klubvirksomhed, indt.	-431.074

Andre udg.	903.927
Andre indt.	-255.879
Børn og Unge, udg.	123.563
Børn og Unge, indt.	-202.276
Landbrug og dyrehold, udg.	126.813
Landbrug og dyrehold, indt.	-12.359
Erhvervelser, udg.	474.494
Erhvervelser, indt.	-370.000
Salgsvirksomhed, udg.	1.481.663
Salgsvirksomhed, indt.	-2.662.550
Rettigheder, udg.	21.684
Markedsføring, udg.	493.997
Markedsføring, indt.	-541
Entre, udg.	455.883
Entre, indt.	-5.885.364
Forlagsvirksomhed, udg.	281.309
Forlagsvirksomhed, indt.	-759.295
Kassemellemregning, udg.	8.820
I alt udg.	39.960.116
I alt indt.	-13.416.379
Drift netto	26.543.737

Projekter	
Konserveringsordning, udg.	70.000
Konserveringsordning, indt.	-264.895
Udstillingsvederlag, udg.	36.805
Udstillingsvederlag, indt.	-34.900
Opsamlingspulje,udg.	86.236
Mærkning af genstande Levende Historie, udg.	5.252
Friluftsscenen, udg.	83.747
Friluftsscenen, indt.	-354.904
Momsberigtigelse, udg.	138.538
Samlinger, arkiv og registrering, udg.	271.680
Samlinger, arkiv og registrering, indt.	-262.000
APV, udg.	39.603
APV, indt.	-25.030
WEB-udvikling, udg.	256.349
WEB-udvikling, indt.	-344.450
ENB-konservering HCA, udg.	422.036
ENB-konservering HCA, indt.	-912.817
Udst. HCA, Gækkebrevsudstilling, udg.	476
Udst. Kunsten, Ingvar Cronhammer, udg.	4.263
Udst. Kunsten, Heerup, udg.	1.562
Udst. Arkæologi, Middelalder og renæssance, udg.	-46.305
Danmarks Industrielle Miljøer, udg.	82

Danske Industrihavne, udg.	511.406
Danske Industrihavne, indt.	-528.572
Udst. Kunsten, Vitalisme, udg.	428.202
Udst. Kunsten, Vitalisme, indt.	-259.122
Digitalisering af den ark. Samling HAL, udg.	366.053
Digitalisering af den ark. Samling HAL, indt.	-447.000
Udst. Kunsten, Ung kunst på 2., udg.	3.322
Kunsten, Billetsalg, introduktionsrum, udg.	50.000
Thrigeprojektet, udg.	808.712
Thrigeprojektet, indt.	-800.000
Maskot, udg.	34.733
Forskning Kunsten, Agnes Slott-Møller, udg.	278.822
Forskning Kunsten, Agnes Slott-Møller, indt.	-246.000
Sortebrødre Torv, udg.	46.716
Sortebrødre Torv, indt.	-40.000
Konservering af CN-inventar, udg.	123.356
Konservering af CN-inventar, indt.	-150.000
Georadar i Kongens Have, udg.	126.635
Georadar i Kongens Have, indt.	-125.000
Nedtagning af kunst i stueetagen, udg.	33.083
Historisk Atlas Syddanmark, udg.	1.150.000
Historisk Atlas Syddanmark, indt.	-1.150.000
Historisk Atlas Fyn - regionalt udviklingsarbejde, udg.	801.182
Historisk Atlas Fyn - regionalt udviklingsarbejde, indt.	-800.000
Den Fynske Landsby - skilteprojekt, udg.	102.520
Den Fynske Landsby - skilteprojekt, indt.	-98.000
I alt udg.	6.235.065
I alt indt.	-6.842.690
Projekter netto	-607.624

KULTURARVSVARETAGELSE	
Arkæologisk udgravningsvirksomhed, udg.	16.636.662
Arkæologisk udgravningsvirksomhed, indt.	-15.648.553
Bygningsfredning, udt.	307.569
Bygningsfredning, indt.	-388.635
Fredede fortidsminder, udg.	125.761
Fredede fortidsminder, indt.	-128.100
I alt udg.	17.069.992
I alt indt.	-16.165.288
Kulturarvsvaretagelse netto	904.704

6.

Nøgletal

- 6.1 Besøgstal
- 6.2 Undervisning
- 6.3 Forskning
- 6.4 Særudstillinger
- 6.5 Bogudgivelser
- 6.6 Henvendelser
- 6.7 Foredrag, omvisninger og ekstern undervisning
- 6.8 Artikler
- 6.9 PR og markedsføring
- 6.10 Erhvervelser
- 6.11 Uddeponeringer
- 6.12 Udlån fra egne samlinger
- 6.13 Konservering
- 6.14 Samlinger og arkiver
- 6.15 Deltagelse i seminarer og kongresser
- 6.16 Repræsentation i eksterne udvalg, internationalt samarbejde
- 6.17 Interne projektgrupper og koordinationsgrupper

6.1 Besøgstal

Museum	2008
H.C. Andersens Hus og Barndomshjem	88.195
Carl Nielsen Museet og Barndomshjem	20.159
Fyns Kunstmuseum	20.867
Den Fynske Landsby	95.072
Møntergården	67.177
Rundvisning udenfor museerne*	2.405
I alt	293.875

▪ Kriterier for opgørelse af besøgstal:

- Samtlige voksne og børn - betalende og ikke betalende.
- Skolebørn & uddannelsessøgende, hvad enten de modtager undervisning af OBM eller kommer på egen hånd.
- Besøgende i grupper, hvad enten de besøger museerne, såvel indenfor som udenfor normal åbningstid.
- Gæster der deltager i rundvisninger & foredrag såvel indenfor som udenfor normal åbningstid.
- Gæster der besøger museerne med henblik på information og oplysning. Inkl. gæster til medarbejdere med mindre besøget er af privat karakter.
- Gæster til teaterforestillinger, inden- og udendørs arrangementer og koncerter
- * Gæster der deltager i programsatte rundvisninger udenfor museerne.

Web statistik

Sessions (unikke besøg)	2008 219.229
Total pageviews (sidevisninger)	1.917.854

6.2 Undervisning

Grundskoler, gymnasier og øvrige ungdomsuddannelser der har fået omvisning hos Odense Bys Museer i 2008

	Antal elever
H.C. Andersens Hus og Barndomshjem	1582
Den Fynske Landsby	1290
Fyns Kunstmuseum	1723
Møntergården	192
Carl Nielsen Museet og Barndomshjem	65
I alt	4.852

Grundskoler, gymnasier og øvrige ungdomsuddannelser der har besøgt Odense Bys Museer i undervisningssammenhæng i 2008:

	Antal elever
H.C. Andersens Hus og Barndomshjem	10426
Den Fynske Landsby	10287
Fyns Kunstmuseum	5388
Møntergården	877
Carl Nielsen Museet og Barndomshjem	670
I alt	27.548

(Brian Høj Andersen, Anne Christiansen og Jacob Riddersholm Wang)

17.11.: Introduktion til projekt vedrørende udvikling og nyt design af en hjemmeside med fokus på formidling af Fyns Kunstmuseums historie og samling – for Odense Tekniske Skole, MMD Odense, 1. sem. Web-holdet.

(Anne Christiansen)

18.11.: Præsentation af Fyns Kunstmuseums samling for Odense Tekniske Skole, MMD Odense, 1. sem. Web-holdet – i forbindelse med introduktionen for samme hold dagen før.

(Gertrud Hvidberg-Hansen)

22.09.: Introduktion til ”Livslyst” for undervisere i folkeskole og gymnasiet mv.

7.10.: ”Højskoledag”: Foredrag ”Hvad er Kunst og deltagelse i debatforum, Kulturhuset Vollsmose, Odense.

(Anne Christiansen)

Tre lærervejledninger til undervisning i Agnes Slott-Møller-udstillingen 2008-10, i samarbejde med Skovgaard Museet, Vejen Kunstmuseum og Øregaard Museum:

Tema 1: ”Agnes Slott-Møller – en nationalromantisk fornyer”.

Tema 2: ”Agnes Slott-Møller og folkevisernes danmarksbilleder”.

Tema 3: ”Agnes Slott-Møller og historiemaleriet: At kunne mane og opdrage beskueren”.

(Gertrud Hvidberg-Hansen)

Publicering af undervisningsmateriale og lærervejledninger til 4. – 7. klasse, 8. – 10. klasse, Gymnasiet & HF til ”Livslyst” - i samarbejde med Fuglsang Kunstmuseum.

Udarbejdelse af digitalt undervisningsmateriale på e-museum ”Skulpturstudier. Dansk skulptur 1800-1940” til undervisning i billedkunst, oldtidskundskab, dansk etc. i Gymnasiet & HF - i samarbejde med Thorvaldsens Museum og Vejen Kunstmuseum.

(Gertrud Hvidberg-Hansen og Ida Marie Vorre)

Redaktion og tekst til tværfagligt undervisningsmaterialet ”Kunst og musik på livet løs...!” til førskolebørn, 1.-3. klasse samt 4. 6. klasse.

01.11.: Temadag ”Sund Kunst!” (tilrettelæggelse og foredrag) i samarbejde med Folkeuniversitetet i Odense.

04. – 05.11.: Tilrettelæggelse af kunsthistorisk tegneworkshop. Ved billedkunstner Ingrid Duch.

19. – 20.11.: Tilrettelæggelse af kunsthistorisk tegneworkshop. Ved billedkunstner Ingrid Duch.

(Gertrud Hvidberg-Hansen og Ida-Marie Vorre)

23.09.: Introduktion til Fyns Kunstmuseum og Carl Nielsen museet for personale fra børnehaver, skoler, gymnasier m. fl.

(Henriette Nielsen)

18. – 22.02.: ”Kreativt genbrug! Henry Heerups kunstneriske univers”. Vinterferie for børn.

Tirsdage 11.03. – 22.04.: Farvekursus. ”Kunstens farver og farver i kunsten”.

6.3 Forskning

(Jakob Tue Christensen)

Byens liv. Udarbejdelse af ny permanent byhistorisk udstilling for perioden 960-1660

Forundersøgelser med georadar i Kongens Have og Odense Slots omgivelser med efterfølgende evaluering. I samarbejde med Anders Myrtue. Støttet af KUAS.

(Jørgen A. Jacobsen)

31.03.08: OBM 69 Rønninge Søgård: Assistance med opmåling i forbindelse med magnetometerafsøgning af koge grubefelter fra yngre bronzealder. Sammen med Olfert Voss og Tatyana Smekalova, Center for Sortehavsstudier, Aarhus Universitet samt professor emeritus Henrik Thrane.

Udløber af ProjektID 2344. Magnetisk kortlægning af koge gruberækker fra yngre bronzealder,

(Mogens Bo Henriksen)

I 2008 har Mogens Bo Henriksens forskning hovedsageligt været fokuseret på afslutning af publikationen af romertidsgravpladsen Brudager Mark (id. 2073 m.fl.). Projektet er en opsamling på et flerårigt registrerings- og forskningsprojekt, og det afsluttes med en tobinds-monografi primo 2009. I forlængelse heraf er der påbegyndt planlægning af et lignende projekt omkring publikation af de i 1988-92 udgravede dele af gravpladsen Møllegårdsmarken (id. 3033, 3034).

I 2007 påbegyndtes en tværvideenskabelige bearbejdning af dele af det omfattende knoglemateriale fra jernalderbopladsen Seden Syd (id. 2493); dette arbejde blev afsluttet i 2008. Projektet er gennemført i samarbejde med Zoologisk Museum og Moesgård Museum/Naturvidenskabelig afdeling, og det er hovedsageligt finansieret af KUAS. Arbejdet er afsluttet med videnskabelige rapporter samt en populærvideenskabelig fremstilling, der vil blive bragt i Fynske Minder 2009 (id. 3035).

I 2008 blev Odense Bys Museer involveret i det af Holstebro Museum initierede og styrede projekt ”Fortiden set fra himlen. Luftfoto-arkæologi i Danmark” (id. 2992). Museet leverer data, oplysninger og oplæg til Holstebro Museum, der herefter afsøger dele af museets ansvarsområde for kendte og ikke hidtil registrerede jordfaste fortidsminder. Projektet løber frem til 2011.

I 2008 iværksættes – med Mogens Bo Henriksen som medinitiativtager – et tværvideenskabeligt projekt om brændte ben i et arkæologisk og osteologisk perspektiv. Dette førte i første omgang til afvikling af et seminar på Antropologisk Laboratorium, Københavns Universitet (id. 2824). Sidst på året lykkedes det via det Sundhedsvidenskabelige Fakultet på Københavns Universitet at skaffe midler til et 3-årigt ph.d. stipendiat, der er besat pr. 1. februar 2009. Mogens Bo Henriksen er – sammen med professorerne Niels Lynnerup og Klavs Randsborg – vejleder på dette ph.d.-forløb.

I 2008 er der udvekslet erfaringer med det arkæologiske institut på universitetet i Warszawa samt med enheden Portable Antiquities Scheme, British Museum, London, om brugen af metaldetektorer, erfaringer i samarbejde med amatørarkæologer, håndtering af danefælovgivning m.v. I den forbindelse har Mogens Bo Henriksen holdt et indlæg på en konference på universitetet i Warszawa, og netværkssamarbejdet har ført til planlægning af endnu en konference, der afvikles med indlæg af samme på British Museum i september 2009 (id. 3075).

(Karsten Kjer Michaelsen)

Fra 01.04.08 ¾ tid på forskningsprojektet ”Gudme/Lundeborg – The Roman Connection”.

(Mikael Holdgaard Nielsen)

Koordinering af bogprojekt ”Fyn i førromersk- og ældre romersk jernalder”. (Fortsætter i 2009).

(Mads Runge)

Udarbejdelse af manuskript på publikationen ”Kildehuse II. Gravpladser fra yngre bronzealder og vikingetid i Odense Sydøst.” Fynske Studier nr. 23. (Udkommer i 2009).

Færdiggørelse af monografien ”Nr. Hedegård – en nordjysk byhøj fra ældre jernalder”. Jysk Arkæologisk Selvskab. (Udkommer i 2009).

(Karen Green Therkelsen)

Sammen med Mikael Holdgaard Nielsen ansvarlig for forskningsprojektet ID 2778: ”Huset, gården og landsbyen i førromersk og ældre romersk jernalder (500 f.Kr. - 200 e.Kr.) på Fyn”. (Ansvarlig

for afsnit om ældre romersk jernalder).

(Anders Myrtue)

Georadarscanning af Kongens Have
Lille Pederstrup. Færdiggørelse af opmålinger.

(Henrik Harnow)

Forskningsorlov til udarbejdelse af afsnit til bog om danske teknikumingeniørers historie (s. m. Per Boje, Peter Fransen & Johnny Wøllekær, udkommer efteråret 2009).

(René Schrøder Christensen)

Temagennemgang ”Industrisamfundets erhvervshavne” (sammen med Henrik Harnow og Gitte Haastrup).

Danske erhvervsgartnerier, med fokus på Fyn, forundersøgelse medfinansieret af Kulturarvsstyrelsen.

(Jens Toftgaard)

Påbegyndt ph.d.-projekt 1. september om Odense bys historie med arbejdstitlen ”Citydannelse, butikstrøg og byideal – Odense centrum 1870-1970”.

(Ellen Warring)

Odense Slot. Undersøgelser i den kgl. bygningsinspektørs arkiv, LAF, Hofmarskallatets arkiv RA og Odense byråds arkiv, Stadsarkivet Odense i tilknytning til udgivelse af publikationen, Odense Slot - Kloster, Konge, Stat og Kommune.

(Gitte Haastrup)

Temagennemgang ”Industrisamfundets erhvervshavne” (sammen med Henrik Harnow og René Schrøder Christensen).

(Anne Christiansen)

Forskning i egen samling.

(Gertrud Hvidberg-Hansen)

Fortsat forskning i dansk vitalisme, herunder idéudvikling af tværfaglige delaspekter af emnet vitalisme.

(Dorte Gramtorp)

Undersøgelse, analyse og konservering af Anne Marie Carl-Nielsens voksskitser.

6.4 Særudstillinger

(Jesper Hansen)

15-16.03.08: Udstilling på erhvervsmessen i Årslev. Ca. 2000 gæster.

03.06.08: Mini-udstilling vedr. Ibjergdysserne i biblioteket på Møntergården.

(Inger Heldbjerg Busk)

Grundmateriale til formidling af Sortebrødre Torv

(Benedikte Jeppesen)

Gaven til min Kjæreste. Særudstilling i Den Fynske Landsby - s.m Lise Gerda Knudsen

(Lise Gerda Knudsen)

Gaven til min Kjæreste. Særudstilling i Den Fynske Landsby 1. april-19. oktober 2008 (s.m. Benedikte Jeppesen)

(Jens Toftgaard)

16. juni HØJSPÆNDING! Thomas B. Thrige, virksomheden og Kraftcentralen, Thomas B. Thriges Kraftcentral, Buchwaldsgade 33.

(Jan Bo Jensen og Gitte Haastrup)

1. oktober-19. oktober "Med blyant, tusch, akvarel og gips" i forbindelse med Arkitekturens Dag (tema: Åbne Døre)

(Mads Thernøe)

Særudstilling i forbindelse med julemarkedet. En teaser til den kommende permanente udstilling om middelalder og renaissance.

(Enheden H.C. Andersen og Carl Nielsen)

06.12.07-06.01.08 Æresborger, 140 året for H.C. Andersens æresborgerskab

04.03.08-30.03.08 Børn udstiller gækkebreve

02.04.08-30.09.08 Da Spanierne var her

02.04.08-31.12.08 H.C. Andersens Hus i 100 år

02.04.08-31.12.08 Originale portrætfotografier af H.C. Andersen

(Fyns Kunstmuseum)

Indtil 13.01.: "Ung kunst på 2.: Marie Irmgard".

Indtil 03.08: "Henry Heerup 100 år. Frodige fabler og fantasier".

Indtil 03.08.: "Cronhammar på Fyns Kunstmuseum".

17.01. – 24.02.: "Ung kunst på 2.": "IN ABSENTIA" ved Lars Worm.

28.02. – 31.03.: "Ung kunst på 2.": "AMUSED TO DEATH (Roger Waters)" ved Maria Bojsen.

03.04. – 04.05.: "Ung kunst på 2.": "Idealisme hængt til tørre" ved Morten (Kamper) Jacobsen.

11.03. – 22.04.: "Farver". Særophængning af egen samling i forbindelse med museets farvekursus.

05. – 14.09.: "Collage/Assemblage" – Udstilling i anledning af Kulturnatten 2008.

12.09.08 – 11.01.09: "Livslyst. Sundhed – Skønhed – Styrke i dansk kunst 1890-1940" – i samarbejde med Fuglsang Kunstmuseum.

29.10. – 30.11.: "Ung kunst på 2.": "Monuments. Værker af Alen Aligrudic".

6.5 Bogudgivelser

(Flere forfattere, redaktion Asger Halling Lorentzen, Merete Schultz og Ejnar Stig Asgaard)
Fynske Minder 2008

(Flere forfattere, redaktion Gertrud Hvidberg-Hansen og Gertrud Oelsner)
Livslyst – sundhed, skønhed og styrke i dansk kunst

(Flere forfattere, redigeret af Mogens Bo Henriksen)
Seminarrapport – Arkæologiske forundersøgelser ved store anlægsarbejder

Årsplan 2009

Årsberetning 2007

(Henrik Harnow, René S. Christensen og Gitte Haastrup)
Industrisamfundets havne 1840 – 1970 (i samarbejde med KUAS)

(Flere forfattere, redaktion Karsten Kjer Michaelsen, Asger Halling Lorentzen, Kristina Mai Edrén, Lars-Bo Lund Johansen og Merete Schultz)
Odense Slot – Kloster, Konge, Stat og Kommune

(Flere forfattere, redaktion Ejnar Stig Askgaard)
Anderseniana 2008

(Henrik Harnow)
Redaktion af Fabrik & Bolig – Det industrielle miljø i Danmark, 2008.
Thinking People, The story about Ramboll – On the road to become a global consultant, Ramboll, 2008 (s.m. Peter Fransen).

(Jens Toftgaard)
Kampen om København. Magt og demokrati i byens rum 1870-1901, SFAH, København 2008, 176 sider.

(Anne Christiansen)
”Agnes Slott-Møller. Skønhed er til evig glæde” – med bidrag af eksterne forskere og med tilhørende indstik: engelsk resumehæfte og værkfortegnelse - i samarbejde med Skovgaard Museum i Viborg, Vejen Kunstmuseum og Øregaard Museum.
Redaktion af særskilte hæfter vedrørende værkfortegnelse og engelske resumeer til ovennævnte publikation.

6.6 Henvendelser

(Jakob Bonde)

Som led i det daglige kulturarvsarbejde fra d.13. maj 2008 til 1. januar 2009 fungeret som museumsinspektør med ansvar for planlægning og administration af forundersøgelser og udgravninger. Der er løbende afholdt møder med bygherrer og entreprenører, foretaget alm. arkivalisk kontrol, besigtigelser, udarbejdet udtalelser og budgetter m.v. Har haft ansvar for ti prøvegravninger, syv udgravninger samt udarbejdet to beretninger og tre bygherrerapporter. Ca. 75% af arbejdstiden har fra maj 2008 foregået som administration på museet.

(Jakob Tue Christensen)

I forbindelse med varetagelsen af museumsloven inden for museets arkæologiske ansvarsområde er der gennemgået lokalplaner og byggetilladelser, samt dispensationer fra Naturbeskyttelsesloven. Der er afholdt møder med bygherrer og interessenter, udarbejdet notater og budgetter til Kulturarvsstyrelsen for arkæologiske undersøgelser samt forestået undersøgelser som ansvarlig udgravningsleder.

(Jesper Hansen)

Som led i det daglige kulturarvsarbejde er der afholdt en række møder med bygherrer og entreprenører, udarbejdet notater, budgetter mv. Desuden som ansvarlig udgravningsleder forestået en lang række (ca. 35) forundersøgelser samt en række større undersøgelser afledt heraf. Heraf udgør udgravningen af dysserne fra Ibjerg et betydelig projekt. Projektet (OBM 2601) er planlagt til at løbe over tre år (2007-09) og er anlagt som et samarbejde mellem OBM, Kulturarvsstyrelsen og en national ekspertgruppe udpeget af OBM og Kulturarvsstyrelsen i fællesskab. De gentagne udgravninger

ved Rynkeby er ligeledes et projekt, der bør fremhæves i såvel udgravningsmæssig, formidlingsmæssig og forskningsmæssig forstand.

Foruden planlægnings- og sagsbehandlingsmæssige arbejdsopgaver er der i begrænset omfang foretaget beretningsarbejde i tilknytning til diverse mindre forundersøgelser. Der foruden er der planlagt/udarbejdet større publiceringsprojekter til gennemførelse de kommende år.

De daglige arbejdsopgaver omfatter samarbejde med skrevne medier (aviser), hvortil der er udfærdiget et større antal skriftlige forlæg samt interviews og rundvisninger.

AC-tillidsrepræsentant for OBM i 2008 – valgt til medio 2010.

(Mogens Bo Henriksen)

Løbende besvarelse af et stort antal henvendelser om arkæologiske problemstillinger, særligt konkrete fund fra museets arbejdsområde. Der er besvaret henvendelser fra privatpersoner såvel som fagkolleger fra ind- og udland, herunder adskillige studerende og ph.d.-stipendiater.

(Jørgen A. Jacobsen)

Talrige forespørgsler fra amatørarkæologer, specialestuderende samt fagkolleger.

Af mere omfattende forespørgsler:

Specialestuderende Charlotte Kolmos, Aarhus Universitet: Krogsbøllefundet.

26.06.08: Ph.d. Jes Martens, Oslo Universitet: Gennemgang af og oplysninger om våbenofferfund fra førromersk jernalder.

02.–03.08: Camilla Post, Esbjerg Museum. Gennemgang af fund og oplysninger, jyske fund fra enkeltgravskultur.

Professor emeritus Henrik Thrane: Oplysninger om fynske bronzealderfund.

10.03.08: Mette Højmark Søvsø, Antikvarisk Samling, Ribe: Forespørgsel vedrørende fynske genstande, uddeponeret hos OBM

26.03.08: M. Winther, Moesgård: Præsentation af Magpak-projektet, Arkholluf.

17.06.08: Lise Frost. Forhistorisk Museum. Præsentation af Magpak-projektet, Arkholluf

02. 09. 08: Eva Koch, Die Funde: Oplysninger om genstande fra Århus Amt, beroende hos OBM.

14.11.08: Lektor Hans Chr. Petersen. Institut for Statistik, Syddansk Universitet, Odense og P. Murail, Laboratoire d'Anthropologie des Populations du Passé. Université Bordeaux: Kønsbestemmelse af Koelbjergskelettet

02.–04.12.08: Mirec Masojc, Wroclav Universitet: Studier af bearbejdet flint fra yngre bronzealder.

(Mikael Holdgaard Nielsen)

Som led i det daglige kulturarvsarbejde varetager arkæologien i Odense og Assens Kommune samt delvis Nordfyns Kommune og Kommune. Der er løbende afholdt møder med bygherrer og entreprenører, foretaget alm. arkivalsk kontrol, besigtigelser, udarbejdet udtalelser og budgetter m.v. Der er afviklet 30 prøvegravninger og fire udgravninger samt omkring 20 beretninger og 20 bygherre-rapporter. Ca. 95% af arbejdstiden har foregået som administration på museet.

(Kirsten Prangsgaard)

Som led i det daglige kulturarvsarbejde er der afholdt en række møder med bygherrer og entreprenører, udarbejdet notater, budgetter mv. Desuden som ansvarlig udgravningsleder forestået samt været økonomisk ansvarlig for 15 forundersøgelser og fem undersøgelser. I denne forbindelse har der løbende været kontakt til den skrivende presse.

(Mads Thagård Runge)

Som led i det daglige kulturarvsarbejde er der afholdt en række møder med bygherrer og entreprenører, udarbejdet notater, budgetter mv. Desuden som ansvarlig udgravningsleder forestået samt været økonomisk ansvarlig for 17 forundersøgelser og undersøgelser. I den forbindelse har der løbende været kontakt til forskellige medier. I kraft af funktionen som konstitueret overinspektør er

der afholdt en række interne og eksterne koordinerende møder, ligesom der er besvaret en række omfattende forespørgsler til Kulturarvsstyrelsen vedr. den arkæologiske undersøgelsesvirksomhed.

Enheden Historie har i runde tal behandlet følgende sager i 2008:

- Bygningssager fra Odense Kommune. 3600
- Bygningssager i øvrigt 1000
- Lokalplaner 100
- Fredede bygninger 250
- Fredede fortidsminder 200
- Beskyttede sten- og jorddiger 11
- Henvendelser i øvrigt mindst 1000

(Enheden H.C. Andersen og Carl Nielsen)

Med gennemsnitlig 4-5 eksterne henvendelser/dag/medarbejder via e-mail har enhedens fire medarbejdere modtaget ca. 3700 eksterne elektroniske henvendelser i 2008. Herudover kommer telefoniske henvendelser samt henvendelser pr. post. Langt fra alle henvendelser har blivende værdi og skal arkiveres i ESDH.

(Enheden Kunsthistorie)

I 2008 har Enheden noteret 365 skriftlige henvendelser og 162 telefoniske eller personlige henvendelser, hvilket tyder på en stigning i forhold til året før (henholdsvis 277 og 103), men kan skyldes en højere grad af disciplin vedrørende registrering af henvendelser.

6.7 Foredrag, omvisninger og ekstern undervisning

(Asger Lorentzen)

01.03.08 Foredrag for Netværk for historiebrug

05.05.08 Foredrag for Odense Kommunes kontorelever

(Jakob Bonde)

12.14.11.08: Romertid i Rynkeby. (Fuglsø seminar).

(Jakob Tue Christensen)

Ansæt som ekstern lektor i middelalderarkæologi ved Åben Uddannelse på SDU. Har i sammenhæng med undervisningen ledet ekskursioner til henholdsvis Lolland-Falster og Lübeck.

08.03.08 Efteruddannelse for byguider. Odenseanske klostre.

08.03.08 Rundvisning på Ulfsborg voldsted v. Ørbæk i forbindelse med forundersøgelse.

26.04.08 Præsten, læreren og fortidsminderne. Fynske antikvarer II. Center for Middelalderstudier. SDU.

07.05.08 Klostrene i Odense og Skt. Knuds kloster bygningshistorie i særdeleshed. Stadsarkivet.

05.09.08 Odense Slot. Kulturnatten.

06.11-08 Middelalderens monumentalbyggeri. Valdemartidens gravkirker. Folkeuniversitetet.

14.12.08 Odense Slot. Bogpræsentation og omvisning.

(Jørgen A. Jacobsen)

10. 03. 08: Dalum Landbrugsskole. Omvisning på udgravning ved Rynkeby. Arkæologiens arbejdsmetoder.

30. 04. 08: Hagenskov. Frederik VII som arkæolog.

19. 08. 08: Jenalderlandsbyen, Næsby: Danmark år 5 e. Kr. I forbindelse med bogudgivelse J. Lindgreen: Harja, romernes tolk.

03. 11. 08: Arkæologisk Forening Harja. Mørkets gerninger. Foredrag om Magasinprojektet

(Charlotte Kolmos & Michael Lundø Jakobsen)

12-14.11.08: Bronzealderen i Tietgen Byen. Dansk Kulturhistorisk Museums Forenings faglige orienterings- og årsmøde. Fuglsø.

(Jesper Hansen)

29.04.08: Rundvisning af 35-40 hollændere ved Ibjergdysserne.

19.05.08: Midtfynske middelalderlandsbyer. Nyere udgravninger, resultater & spørgsmål. DAR's temadag om udgravning af middelalderlige landsbyer (Broholm).

20.05.08: Rundvisning og foredrag ved Ibjergdysserne. 65 deltagere.

01.10.08: Rynkeby – en landsby gennem 1000 år (Folkeuniversitetet Aalborg)

28.10.08: Landsbyen i middelalderen på Fyn. (Landsbypuljen 2008).

13.11.08: Rynkeby i vikingetid og middelalder. (Fuglsø seminar).

02.10.08: Monumenter og monumentalbyggeri i vikingetid og ældre middelalder i Danmark. Undervisningsforløb på folkeuniversitetet i Odense efterår 2008 tilrettelagt af undertegnede.

(Mogens Bo Henriksen)

08.01.08: Nationalmuseet, Det Kgl. Nordiske Oldskriftselskab. 18 kg guld fra Fyns jernalder.

22.01.08: Panum-instituttet. Hvad skal vi med brændte ben?

22.01.08: Panum-instituttet. Ligbrændingsprocessen – overvejelser ud fra fire kremeringsforsøg.

08.03.08: Folkeuniversitetet, SDU: Fortiden under vandet (tværvideenskabelig temadag).

26.03.08: SDU, institut for historie: Datering og dateringsmetoder.

12.04.08: Instytut Archeologii i Etnologii PAN W Warszawie (Warszawas universitets arkæologiske institut): Metal detectors, amateur archaeologists and treasure hunters – examples from Denmark.

29.04.08: Museet på Kroppedal: Fynske jernaldergrave – efter Erling Albrechtsen.

22.05.08: Odense Bys Museer: BA-studerende fra Saxo-instituttet, Kbh. Universitet. Arkiv- og magasinfunktioner på Odense Bys Museer.

26.05.08: Odense Bys Museer. Fynske Jernaldergrave – efter Erling Albrechtsen.

28.05.08: Museet på Kroppedal, Network Poland-Denmark: Prehistoric Cremation technique. - archaeological evidence and experimental experience.

12.09.08: Århus Universitet, Association for Environmental Archaeology: Prehistoric Cremation technique.

07.11.08: Odense Bys Museer / Kolt Ældrehøjskole. På vejen til Odense – bydannelser i jernalder og vikingetid.

(Karsten Kjer Michaelsen)

Flere omvisninger i de arkæologiske udstillinger på Møntergården.

21.10.08. Danefæ på Fåborg-egnen, Åstrup. For de lokalhistoriske arkiver i Fåborg-Midtfyn Kommune.

17.11.08. Brændevinens historie i Danmark. Folkeuniversitetet i Fåborg.

11.12.08. Romantiske og pikante postkort fra 1880-1920. Øster Åby Friskoles bestyrelse og forældrekreds.

(Kirsten Prangsgaard)

Jaruplund Højskole. Seminar Arkæologi i Slesvig. Neolitisk fiskegærde ved Slivsø.

30.01.08 De higer og søger... Otterup før vikingerne. Otterup Bibliotek.

(Mads Thagård Runge)

14.02.08: Oldtidens Seden. Landbebyggelser og centralpladser. Seden Lokalhistorisk Forening. Fjordagerhallen.

25.02.08: Et nyfundet høvdingesæde i jernalderens Odense Øst og periodens andre fynske stormænd. Vejlbys-Strib Lokalhistoriske Forening. Aulby Skole.

22.05.08: Organisering af arkæologi ved Odense Bys Museer. Undervisning af BA-studerende fra Saxo-Instituttet, Københavns Universitet. Møntergården.

24.09.08: Highlights fra de seneste års arkæologiske undersøgelser på Fyn. Folkeuniversitetet i Viborg.

31.10.08: Kulturarven som værdiskaber – arkæologi som værdi. Indlæg på seminaret ”Politisk Arkæologi og Arkæologisk Politik”, Københavns Universitet.

02.12.08: Nye undersøgelser af bronzealderen på Fyn. Middelfart Museumsforening.

04.12.08: Tilfældighedernes arkæologi og forskning, belyst ved fynske fund. Historisk Foreningsforening Odense.

(Peter Steen Johansen)

5. marts Skumringstur Den Fynske Landsby

4. april Rundvisning Den Fynske Landsby, Agronom Kenneth Algozin, Michigan, m.fl

12. april Rundvisning Den Fynske Landsby, personalet Tadre Mølle

8. maj Rundvisning Den Fynske Landsby, B&U seniorklub

18. august Rundvisning Den Fynske Landsby, Skårup Seminarium

28. september Rundvisning Den Fynske Landsby, Dansk Møllerforening

1. oktober Rundvisning Den Fynske Landsby, H.C. Andersen Parken / Borgmesterkontoret Funabashi, Japan.

(Inger Heldbjerg Busk s.m. Marianne Weigel).

11. november Fremvisning af genstande fra soldat for skoleklasse på Skt. Hans Skole, som har arbejdet med Odense i Besættelsestiden 1940-45.

(Anders Myrtue)

23. januar ’Har Nordfyn en historie?’, Nordfyns Efterskole, Særslev

11. april Rundvisning i DFL

22. april ’Har Nordfyn en historie?’, Teknisk Udvalg, Nordfyns Kommune

29. april Kongens Have, offentligt arrangement

8. maj ’Kulturarvsforvaltning i Odense’, Dansk Byplanlaboratoriums kursus

19. juni DFL, Fynsk byggeskik. Teknisk Forvaltning fra Næstved

5. september Kongens Have, Offentligt arrangement. Kulturnat

5. september Slottet. Offentligt arrangement. Kulturnat

8. oktober Kommuneplan nr. 8’s historie, Plan09

7. november ’Om begrebet identitet’, VUC fra Vejen i DFL

13. november ’Georadarscanning’, Museernes Faglige Fuglsø møde

6. december ’Thrige og Kraftcentralen’. Offentligt arrangement på Thriges Kraftcentral

14. december Odense Slot. Offentligt arrangement

(Benedikte Jeppesen)

29. januar samt andre 19 gange: ”Den gamle Landsbyskole”

7. februar samt andre tre gange: ”Dagligliv i 1800-tallet”

10. februar Skumringstur s. m. Lise Gerda Knudsen

14. februar Fødselsdagsarrangement

3. maj Tidsmaskinearrangement, ”Leg i 50’erne” på Møntergården

- 5.maj "Særlig tilrettelagt omvisning"
- 19. maj samt andre to gange: "Dagligliv på Landet"
- 20.maj Omvisning for frivillige fra Glud Museum
- 27. juni Omvisning for nye omvisere
- 29. juni Lærerkursus i Den Fynske Landsby
- 20. august Mediehusets Familiedag
- 23. og 24. august "Kartofflen, jordens guld"

(Henrik Harnow)

- 12. februar Odense Havn og kanal, foredrag Odense Roklub
- 26. februar Oplæg ved temamøde om danske havne i samarbejde med Kulturarvsstyrelsen og Søfartspuljen, Odense
- 6. marts Fabriksbyen Dalum, foredrag Dalum præstegård
- 23. april Hunderupkvarterets ældste dele, byvandring med Skt. Georgs Gilderne, Odense
- 10. juni Thriges Kraftcentral, omvisning for bestyrelsen for Danmarks Jernbanemuseum
- 10. juni Hunderup Skov, byvandring
- 21. august Hunderup II, byvandring
- 3. september Et villakvarters udvikling, byvandring
- 16. september Munkebjergkvarteret, byvandring
- 23. september Odenseforstaden Bolbro, foredrag Fælleshuset Provstebakken
- 25. september Velfærdsstatens bygninger, foredrag på Nørre Vosborg
- 29. september Industrisamfundets havne, to foredrag for Håndværks- og Industripuljen, Odense Slot, samt omvisning Odense Havn

(René Schrøder Christensen)

- 24. januar Oplæg på Konference om dansk Kystkultur, Dansk arkitekturcenter, Kbh.: "Havneområder i historisk og fremtidigt perspektiv"
- 26. februar Oplæg om "KIP og SAVE-metoderne – hvad kan vi lære af det?", Søfartspuljen
- 4. marts Foredrag på Grenå bibliotek: "Grenå havn 1840-1970"
- 29. august Cimuset oplæg "Danish ports as industrial landscapes 1840-1970"
- 15.oktober Slagterioplæg DFL
- 29.-30. oktober 3 oplæg på Håndværks- og Industripuljemøde: "Havnenes historie i Danmark - en typologisk og kronologisk oversigt", "Metodiske overvejelser KIP og SAVE", "Svendborg Havn - analyseret og registreret som funktionelle helheder".

(Lise Gerda Knudsen)

- 10. februar Vinterskumringstur i Den Fynske Landsby (120 pers.)
- 26. marts Oplæg om Studietur til USA, Museernes formidlingsmøde i Nyborg
- 23. april Skumringstur Den Fynske Landsby (32 pers.)
- 22. maj Rundvisning for Glud Museum i Den Fynske Landsby (12 pers)

(Jens Toftgaard)

- 3. april "Odenses Klostre", byvandring, (40 pers.)
- 23. april "Odense Havn", byvandring, (50 pers.)
- 6. maj "Odense under besættelsen", byvandring, (120 pers.)
- 17. maj "Byens huse – renæssancen i Odense", Folkeuniversitetet, Odense Stadsarkiv (30 pers.)
- 22. juni "Thomas B. Thriges fabrikker", byvandring, (40 pers.)
- 26. oktober "Kampen om København", Selskab for Arbejderhistorie, København (15 pers.)

(Ellen Warring)

- 2. marts Foredrag, Vissenbjerg lokalhistoriske forening, Klædt på i 200 år
- 23. april Foredrag, Ellinge Biblioteksforening, De fynske landsbyer i fællesskabstiden
- 2. maj Tidsmaskinen, Leg i 1950'erne- Temadag på Møntergården med boldspild, sæbekassebiler m.m.
- 30. maj Hagenskov, Frederik den Syvende på Frederiksgave
- 19. juni Rundvisning Odense Slot Byforeningen
- 4. september Kulturnatten, Odense Slot.
- 30. oktober Miljø og Natur, Odense Kommune, Foredrag om Odense Slot
- 3. december TV Fyn Odense Slot
- 14. december Rundvisning, Odense Slot, Åbent Hus

(Jan Bo Jensen)

- 4. april Rundvisning på Risinge af kursister fra Center for Bygningsbevaring
- 14. maj Byvandring, Arkitekturhistoriske spor i Odense Kommune
- 14. december Rundvisning, Åbent Slot (Odense Slot)

(Gitte Haastrup)

- 14. september Bygningskulturens Dag: "Velfærdssamfundets bygninger", byvandring i Odense SØ.
- 29. oktober Oplæg på Håndværks- og industripuljemøde: "Havnenes bygningsmiljøer".
- 14. december Rundvisning, Odense Slot.

(Torben Grøngaard Jeppesen)

- 09.01.08 Danske i USA. Højskoleforeningen
- 30.01.08 Danske i USA. Lille Klub. Odense Bys Museer
- 13.04.08 Den skandinaviske udvandring til USA. Søllested, Lolland
- 28.09.08 Bygningsbevaring. Dansk Mølleforening
- 13.06.08 Forelæsning ved konference om kulturøkonomi, SDU
- 01.11.08 Odense i 1283. Odense Katedralskoles 725 års jubilæum
- 17.11.08 Danske i USA. Sanderum Sognegård

(Ejnar Stig Askgaard)

- 24.01.08 Rundvisning den russiske ambassadør, Teymuraz Ramishvili
- 24.02.08 Foredrag, Eventyrtimer "Fyrtøiet"
- 04.03.08 Arrangement, Sonia Brandes gækkebrevsprojekt
- 06.03.08 Rundvisning, tidl. præsident for Rotary, Carl-Wilhelm Stenhammar
- 01.04.08 Foredrag Fyens Stiftstidende, "H.C. Andersens breve til Louise Collin"
- 01.04.08 Byvandring, "Los Voluntarios", Spanien
- 01.04.08 Rundvisning, H.C. Andersens Priskomite
- 02.04.08 Arrangement, H.C. Andersens Fødselsdag
- 03.04.08 Foredrag Lykkesholm, "H.C. Andersen og Lykkesholm"
- 06.04.08 Foredrag Fynske Minder/H.C. Andersen, medlemmer af Museumsklubben
- 27.04.08 Foredrag, Eventyrtimer "Theepotten"
- 05.06.08 Rundvisning, Kopavogur, Island, m/tidl. borgmester Kristian Gudmundsson
- 09.06.08 Rundvisning, politikere fra Skien (ang. Ibsen), Norge
- 11.06.08 Rundvisning, kommunens gæster fra Taiwan
- 22.06.08 H.C. Andersen og Fyn, foredrag Ryslinge Højskole
- 25.07.08 Rundvisning, unge fra Tennessee, USA
- 18.08.08 H.C. Andersen og de fynske herregårde, foredrag Ryslinge Højskole
- 24.08.08 Foredrag, Eventyrtimer "Hyrdinden og Skorsteensfeieren"

- 28.08.08 Foredrag, H.C. Andersen som politisk konstruktion og jubilæet 2005
- 05.09.08 Arrangement, Kulturnat "Spanierne i H.C. Andersens Hus"
- 06.09.08 Rundvisning, den kinesiske 1. viceformand for parlamentet Mr. Wang Zhaoguo
- 11.09.08 Foredrag, Ryslinge Højskole "H.C. Andersen og Fyn"
- 16.09.08 Foredrag, Palazzo Strozzi, Firenze "Digitizing Hans Christian Andersen", ICLM
- 28.09.08 Foredrag, Eventyrtimer "Det Utroligste"
- 29.09.08 Foredrag, Ryslinge Højskole "H.C. Andersen og Fyn"
- 02.10.08 Rundvisning, Taiwanesiske gæster, Rotary
- 04.10.08 Rundvisning, Eberhard Köstler, Tyskland
- 05.11.08 Foredrag H.C. Andersen og Musikken, Sangaften i Carl Nielsen Museet
- 07.11.08 Rundvisning, den kroatiske ambassadør, Aleksandar Heina
- 27.11.08 Rundvisning, Kinas vice-undervisningsminister
- 03.12.08 Rundvisning, Italienske ambassadør Andrea Mochi Onory Di Saluzzo, konsul Michele Misto, direktør for Det Italienske Kulturinstitut Clara Bencivenga og konsul Francesco Ulisse med fru Sonne Ulisse.
- 23.12.08 Rundvisning, træning af nye rundvisere
- 29.12.08 Rundvisning, træning af nye rundvisere

(Ane Grum-Schwensen)

- 27.01.08 Eventyrtime "Aarets Historie" i H.C. Andersens Hus (8 deltagere)
- 04.03.08 Fernisering på udstillingen *Børn udstiller gækkebreve*
- 30.03.08 Eventyrtime "De Vises Steen" i H.C. Andersens Hus (12 deltagere)
- 02.04.08 H.C. Andersens fødselsdag Legatuddeling og udstillingsåbning i HCAH
- 03.04.08 Foredrag på Lykkesholm, om HCA og Lykkesholm, med Ejnar Stig Askgaard, for HCA-prismodtagere.
- 25.05.08 Eventyrtime "Skyggen" i H.C. Andersens Hus (3 deltagere)
- 05.09.08 Kulturnat, litteraturcafé om Spanien i H.C. Andersens forfatterskab
- 16.09.08 Foredrag v. ICLM-konference, Firenze, om digitaliseringen af HCA, m. Ejnar Stig Askgaard
- 02.10.08 Omvisning for international folkeskole-konference, H.C. Andersens Hus (ca. 20 deltagere)
- 22.10.08 Omvisning for kinesiske professorer fra Shaoxing (6 deltagere)
- 26.10.08 Eventyrtime "Svinedrenge" i H.C. Andersens Hus (9 deltagere)
- 05.11.08 "H.C. Andersen i ord og toner" i Carl Nielsen Museet, m. Ida-Marie Vorre og Ejnar Askgaard
- 20.11.08 Omvisning for Fyrtøjet + SDU-studerende
- 30.11.08 Eventyrtime "Rejsekammeraten" i H.C. Andersens Hus (5 deltagere)
- 18.12.08 Omvisning for Hjemly Fri- og Efterskole, 9. kl. (16 deltagere)

(Ida-Marie Vorre)

- 16.01.08 Omvisning, CNM Wayne Shore m.fl., Texas
- 03.02.08 Koncert, CNM Det Fynske Sangselskab, *Die Schöne Müllerin*
- 16.02.08 Børnearrangement x 2, CNM Billedhugger for en dag + virtuel udstilling
- 15.03.08 Formidling af Carl Nielsens barndomshjem på Aarslev erhvervsmesse
- 16.03.08 Formidling af Carl Nielsens barndomshjem på Aarselv erhvervsmesse
- 19.03.08 CNM 20 år reception m. præsentation af nyt undervisningsmateriale og koncert
- 16.04.08 Introduktionsmøde til Carl Nielsens vennekreds, CNB
- 23.04.08 Foredrag, Vejgård Kirke Carl Nielsens sange
- 06.05.08 Foredrag, CNM Carl Nielsens sange
- 13.05.08 Omvisning, CNM danskstuderende v. Syddansk Universitet

- 13.05.08 Koncert + sangaften, CNB Carl Nielsen-sange ved Fionia-koret under ledelse af Britta Hällstig
- 25.05.08 Koncert, CNM Det Fynske SangSelskab, ”Den fynske Sang” med Carl Nielsen-sange
- 26.05.08 Foredrag, Fyens Stiftstidende ”Jeg ved en lærkerede” – optakt til Den 8. Internationale Carl Nielsen Violinkonkurrence
- 03.06.08 Omvisning CNM 5. klasse, Haslev Skole
- 07.06.08 Koncert, Odense Koncerthus Tak for sangen, Carl!
- 09.06.08 Carl Niensens 143 års fødselsdag, CNB Den fynske Opera opfører uddrag af *Maskarade* (foredrag/koncert)
- 10.06.08 Foredrag/koncert, Den fynske Opera Introduktion til *Maskarade*
- 28.08.08 Foredrag, CNM Carl Nielsen Museet på vej mod 2015. Afholdt i forbindelse med nordisk konference for litteratur- og komponistmuseer.
- 05.09.08 Omvisning, CNM Polsk ambassadør, Szymanowsky-selskabet m.fl.
- 05.09.08 Kulturnat med spansk tema i H.C. Andersens Hus
- 21.09.08 Koncert, CNM Det Fynske SangSelskab *Tangosange*
- 23.09.08 Introaften for pædagoger og lærere, FKM om muligheder for brugen af CNM i undervisning generelt + ifm. udstillingen *Livsstykker*
- 29.09.08 Omvisning, CNM introduktion til CNM for værter (etape 1)
- 02.10.08 Omvisning, (FKM+)CNM Livslyst + Livsstykker Vitalisme i ord, toner og billeder – i samarbejde med museumsinspektør Gertrud Hvidberg-Hansen
- 09.10.08 Foredrag, Romdrup Sognehus *Carl Nielsen og de folkelige sange*
- 15.10.08 Omvisning, CNM Jack Lawson, Carl Nielsen Society UK mm.
- 22.10.08 Omvisning, CNM Uffe Most + 6 Institutledere fra Shaoxing Universitet, Kina
- 22.10.08 Omvisning, CNM Arrangement for Carl Niensens Vennekreds
- 24.10.08 Omvisning, CNM Douglas Bostock (dir.) og japansk musiker
- 26.10.08 Koncert, CNM Det Fynske SangSelskab *Nye navne på Fyn*
- 27.10.08 Omvisning, CNM introduktion til CNM for værter (etape 2)
- 04.11.08 Omvisning, CNM introduktion til CNM for ny omviser
- 05.11.08 Foredrag, CNM H.C. Andersen i ord og toner i samarbejde med Ejnar Stig Askgaard og Ane Grum-Schwensen
- 13.11.08 Foredrag, CNB Den fynske Sang for Historisk Samfund
- 22.11.08 Julestemning, CNB sang, musikalske indslag, hygge + status over 2008
- 26.11.08 Omvisning, CNM guider fra Park og Natur
- 30.11.08 Koncert, CNM Det fynske SangSelskab *Ka’ du li’ lieder?*
- 03.12.08 Korworkshop for audiologi- og logopædistuderende ved Syddansk Universitet

(Anne Christiansen)

- 03.01.: ”Aftenåbent”. Omvisning på ”Cronhammar på Fyns Kunstmuseum”.
- 07.03.: Orientering om museumsvæsenets undervisningstilbud, om kunstmuseets samling generelt og om Cronhammar-udstillingen for lærere fra Otterup Realskole.
- 13.03. Kunstrunden. ”Værker af maleren Poul S. Christiansen”.
- 03.04.: Kunstrunden. ”Portrætter før og nu”.
- 03.04.: ”Aftenåbent”. Visning af Per Mossins film, ”I fantasiens have”, 1988 – om maleren, billedhuggeren og grafikerens Henry Heerup.
- 05.09.: Omvisninger på ”Collage/assemblage”. Kulturnatten på Fyns Kunstmuseum.
- 19.09.: Omvisning på Fyns Kunstmuseum og introduktion til museets historie, struktur m.m. for bestyrelsen og udvalgte ansatte på Nordjyllands Kunstmuseum.
- 02.10.: Kunstrunden. ”Popkunst fra egen samling”.
- 20.11.: Kunstrunden. Maleren og grafikerens Richard Mortensen.

(Anne Christiansen, arrangør)

19.01.: ”Il fuoco e il fiume – Ilden og floden”. Koncert. Opførelse af docent Jan-Inge Wijks elektro-akustiske værk med deltagelse af studerende ved Det fynske Musikkonservatorium.

20.01.: Reprise på ”Il fuoco e il fiume – Ilden og floden”. Koncert. Opførelse af docent Jan-Inge Wijks elektro-akustiske værk med deltagelse af studerende ved Det fynske Musikkonservatorium.

06.03.: ”Lang torsdag”. Foredrag. Forfatteren Vagn Lundbye om sin nye udgivelse, ”Det nordiske Testamente”.

12.06.: Reception i anledning af udgivelsen på Forlaget Vandkunsten af kunsthistorikeren Suzanne Ludvigssens bogværk om maleren Dankvart Dreyer.

(Anne Christiansen, Inge Kildeberg og Ole Larsen arrangører)

05.09.: ”Collage/assemblage”. Kulturnatten på Fyns Kunstmuseum.

(Gertrud Hvidberg-Hansen)

14.02.: Kunstrunden. ”Skulptur-tur”.

22.05.: Kunstrunden. ”Mellem himmel og hav – kunstmuseets bedste landskaber”.

23.05.: ”Sundhed – skønhed – styrke. Vitalismen i billedkunsten 1890-1940”. Deltagelse i forskningsseminar ”Vitalisme - mellem videnskab og irrationalisme”, Aarhus Universitet.

05.09.: Kulturnatten. Omvisninger på ”Collage/assemblage”.

04.06.: Foredrag. ”Et nordisk Hellas” på Fuglsang Kunstmuseum.

29.08.: Åbningsstale på udstillingen ”Den nye kvinde- i fin form” på Tidens Samling, Odense.

11.09.: Åbningsstale. ”Livslyst” på Fyns Kunstmuseum.

17.09.: Omvisning for studerende fra Syddansk Universitet.

18.09.: Kunstrunden. Omvisning i ”Livslyst”.

18.09.: Omvisning i ”Livslyst”, Servicestyrelsen, Velfærdsministeriet.

21.09.: Søndagsomvisning. ”Fra Livslyst til KropAmok” - i samarbejde med Kunsthallen Brandts.

23.09. Omvisning. ”Livslyst” - for studerende fra Det Fynske Musikkonservatorium.

29.09. Omvisning. ”Livslyst” - for personale fra J.F. Willumsens Museum.

01.10.: Foredrag. ”Vitalitet i dansk kunst 1890-1940” for Folkeuniversitetet Frederikssund på J.F. Willumsens Museum.

21.10.: Omvisning i ”Livslyst” for Gerlev Idrætshistoriske Værksted.

23.10.: Udstillingsintroduktion til ”Livslyst” for nye omvisere.

23.10. Kunstrunden. Byvandring ”Kvinder, kraftkarle og krudtugler”.

04.11.: Omvisning i ”Livslyst” for studerende, Syddansk Universitet.

05.11.: Omvisning i ”Livslyst” for undervisere fra Voksen Uddannelses Center, Frederiksberg.

06.11.: Oplæg. ”Forskning i fællesskab”, Kunstseminar Organisationen Danske Museer.

16.11.: Omvisning ”Musik er liv” i forbindelse med ”Kultureftermiddag”.

05.12.: Omvisning i ”Livslyst” for Slagelse Kommunes Byplanafdeling.

(Gertrud Hvidberg-Hansen og Ida Marie Vorre)

02.10.: Aftenåbent. Omvisning. ”Livskraftig Kunst. Anne Marie Carl Nielsen & Carl Nielsen”.

(Gertrud Hvidberg-Hansen, arrangør)

Tilrettelæggelse og koordinering af diverse formidlingsaktiviteter i Odense m.v. under titlen ”På livet løs! Vital Kunst og kultur i Danmark”:

07.02.: Aftenåbent. Koncertforedraget ”Meteorologi i ord, toner og billeder”. Med meteorolog Jesper Teilgaard og Trio Cosmos.

27.04.: Kultureftermiddag. ”Musikalsk billedvandring”. Med deltagelse af Det Fynske Musikkonservatorium.

28.09.: Familieomvisning. ”Livslyst” – ved Bente Kudahl-Pedersen.

15. – 17.10.: Efterårsferie for børn: ”Hurtigere, højere, stærkere!”. Ved billedhugger Erling Janum og omviser Bente Kudahl-Pedersen.
04. – 05.11.: Kunsthistorisk tegneworkshop. Ved billedkunstner Ingrid Duch.
06.11.: Aftenåbent. ”Sport i kunst og hverdagsliv 1890-1940”. Foredrag ved arkivar Johnny Wøllekær, Historiens Hus, Odense.
09.11.: Familieomvisning. ”Livslyst” – ved Bente Kudahl-Pedersen.
16.11.: Kultureftermiddag. ”Musik er liv” - i samarbejde med Det Fynske Musikkonservatorium.
19. – 20.11.: Kunsthistorisk tegneworkshop. Ved billedkunstner Ingrid Duch og Anette Petri.

(Bente Kudahl-Pedersen)

28.09.: Familieomvisning. ”Livslyst”.
15. – 17.10.: Efterårsferie for børn. ”Hurtigere, højere, stærkere!” – i samarbejde med billedhugger Erling Janum.
09.11.: Familieomvisning. ”Livslyst”.

(Henriette Nielsen)

27.01.: Familieomvisning. ”Henry Heerups kunstneriske univers”.
18. – 22.02.: Vinterferie for børn. ”Kreativt genbrug! Henry Heerups kunstneriske univers”.
Tirsdage 11.03. – 22.04.: Farvekursus. ”Kunstens farver og farverne i kunsten”.
06.04.: Omvisning. ”Kunstens farver og farver i kunsten”.

(Anette Petri)

19. -20.11.: Omvisning. ”Livslyst” - for deltagere i ”Kunsthistorisk tegneworkshop”.

(Jannie Amsgaard Ebsen)

16.02 Arrangement for børn på Carl Nielsen Museet, Billedhugger for en dag.

6.8 Artikler

(Asger Lorentzen)

Odense Bys Museer og begrebet event, Events i attraktioner, 2008.

(Jakob Tue Christensen)

Flere forfattere, herunder JTC: Odense Slot – Kloster, konge, stat og kommune.

(Jesper Hansen)

Hansen, J. 2008: Fortsatte gravninger i Rynkeby. *OBM nyhedsbrev* april.

Hansen, J. 2008: Storgård og gudefigur fra Rynkeby. *OBM nyhedsbrev* december.

Hansen, J. & C. Kolmos 2008: Jernalderbebyggelsen ved Gestelevvej. *Ræthingeposten* 2008. s. 13-18.

(Mogens Bo Henriksen)

Henriksen, M. B.: Et bygningsoffer fra ligkapellet på Ringe kirkegård. *Nordisk Numismatisk Unions Medlemsblad*, nr. 2, maj 2008, s. 68-73.

Henriksen, M. B.: Forundersøgelser på motorvejen mellem Odense og Kværndrup. Analyser, inventering og prioritering. I: *M.B. Henriksen (red.) 2008*, s. 8-20.

Henriksen, M. B.: ”Højby-manden”. – en bronzefigur fra jernalderen. *Højby-bladet* nr. 4, juni 2008, s. 18.

Henriksen, M. B.: Forsvundne moselig. *Skalk* 2008:4, s. 8-13.

Henriksen, M. B.: Prehistoric cremation technique – archaeological evidence and experimental experience. *The consequences of fire*. AEA 2008 Annual Conference, s. 6-9. Århus.

Henriksen, M.B. (red.): *Arkæologiske forundersøgelser ved store anlægsarbejder – metode, økonomi og strategi*. Rapport fra et seminar på Odense Bys Museer den 10. oktober 2005. Skrifter fra Odense Bys Museer, vol. 10. Odense.

Henriksen, M.B. et al. (red.): *Fynboer og Arkæologi* (nr. 1-3).

Anmeldelser (Mogens Bo Henriksen)

Tatyana N. Smekalova, Olfert Voss & Sergey L. Smekalov: *Magnetic Surveying in Archaeology. More than 10 years of using the Overhauser GSM-19 gradiometer*. Udgivet af Wormianum, 2008 (2. red. udgave). Århus. (www.historie-online.dk)

Gammel vin på nye flasker. Anmeldelse af: Peter Vang Petersen: Flint fra Danmarks Oldtid. *Fynboer og Arkæologi* nr. 3, s. 51-52.

Ny bog om arkæologiske forundersøgelser fra Odense Bys Museer. *Fynboer og Arkæologi* nr. 3, s. 53-54.

(Michael Lundø Jakobsen)

Jakobsen, M. L. 2008: Seden i ældre jernalder. *Fynboer og Arkæologi*. Nr. 2 – Maj 2008, s. 2-17.

Jakobsen, M. L. 2008: En boplads fra yngre stenalder i Seden. *Fynboer og Arkæologi*. Nr. 3 – September 2008, s. 2-18.

Jakobsen, M. L. 2008: Seden i ældre jernalder – artikel på museets hjemmeside.

Jakobsen, M. L. 2008: En boplads fra yngre stenalder i Seden – artikel på museets hjemmeside.

Jakobsen, M. L. 2008: Bebyggelse, gravplads og gravhøje i Tietgen Byen – *Odense Bys Museers Nyhedsbrev* Juli.

(Karsten Kjer Michaelsen)

Romantiske og pikante postkort fra 1880-1920. Bog udgivet på Forlaget Palle Fogtdal.

Odense Slot. Bog i serien Fynske Fortællinger. Forlaget Odense Bys Museer 2008; redaktion og tekstbidrag.

(Mikael Holdgaard Nielsen)

Boganmeldelse af ”*The Archaeology of Fire*”. *Arkæologisk Forum*. KBH. 2008.

Nielsen, M. H. ”Skålstenen fra Skaghorn”. *Fynske Minder* 2008, s. 145-157.

(Kirsten Prangsgaard og Allan B. Andersen)

Andersen, A. B. & K. Prangsgaard: 3000 år gamle kultpladser ved Sønder sø. *Fynske Minder* 2008, s. 129-142

(Mads Thagård Runge)

Boganmeldelse: *Iron Age Houses in flames. Testing house reconstructions at LEJRE*. *Historie Online*, januar 2008.

Runge, M. 2008: Ørnens besejrer - nye aspekter af bronzealderens forestillingsverden. *Fynske Minder* 2008, s. 161-175.

Runge, M. 2008: Tietgen Byen. Hjemsted for vikinger og andre oldtidsfolk. Klumme i *Fyens Stiftstidende*, 3.7.08.

Jensen, J. & M. Runge 2008: Sværdfangst. *Skalk* 2008, nr. 6, s. 3-5.

(Anders Myrtue)

Vindegade 75 skal bevares, FS

Klumme om sognekommuner, FS

(Henrik Harnow)

"Industrisamfundets havne 1840-1970", Fabrik og Bolig 2008, side 43-56 (s.m. René Schrøder Christensen)

"The early contours of a Danish industrial city – Danish towns between the pre-industrial and the industrial period c. 1800-1850", Danish Towns during Absolutism, Urbanisation and Urban Life 1660-1848, The Danish Centre for urban History/Aarhus University Press, 2008, s. 291-323.

(René Schrøder Christensen)

Revidering af skiltetekster til Den Fynske Landsby

"Danske erhvervshavne 1840-1970", Den jyske Historiker 2009, s. 43-62. (i trykken)

"Højstrup øvelsesplads – en kulturhistorisk naturperle", Fynske Minder 2009 (i trykken)

"Industrisamfundets Havne 1840-1970 – erfaringer fra en omfattende undersøgelse af danske havne", Fabrik og Bolig 2008, s. 43-56 (s.m. Henrik Harnow).

(Lise Gerda Knudsen)

"Plague in Denmark. The course of a mid –17th century plague epidemic", Living with the Black Death. Syddansk Universitet (I tryk).

"Ole Worm om pesten i København 1654. En brevveksling", Personalhistorisk Tidsskrift, 2008, 2, side 221-240.

(Jens Toftgaard Jensen)

"Museet i Møntestræde". Fynske Minder 2008 s. 25-48

(Ellen Warring)

"Søndersø Kro og Bygningsbevaring i Nordfyns Kommune", Sletten 2008.

"De fynske minder, om fortidsmindetilsyn før og nu", Fynske Minder 2009.

"Konger på Gennemrejse" – Odense Slot, Kloster, Konge, Stat og Kommune, 2009, side 67-75, 1. 83-102.

(Jan Bo Jensen)

"Arkitektur og fredning", Odense Slot – Kloster, Konge, Stat og Kommune, side 101-121 (s.m. Gitte Haastrup)

(Gitte Haastrup)

"Arkitektur og fredning", Odense Slot – Kloster, Konge, Stat og Kommune, s. 101-121 (s.m. Jan Bo Jensen)

(Torben Grøngaard Jeppesen)

Innovative satsninger og netværk, Fynske Minder 2008

Interethnic marriages in the Scandinavian-American group: Social and regional variations. Paper til SSHA Conference 2008.

(Ejnar Stig Askgaard)

"Da Spanierne var her", in *Fynske Minder*, Odense Bys Museer 2008

"H.C. Andersen og Odense Slot" in *Odense Slot – Kloster, Konge, Stat og Kommune*, Fynske Fortællinger, Odense Bys Museet, 2008

'Look! Now we begin. When the story is done you shall know a great deal more than you do now', p.547-70 in *Hans Christian Andersen Between Children's Literature and Adult Literature*, University Press of Southern Denmark, 2007

“Hans Christian Andersen y su museo: cien años de promoción de un autor” in *Nerter – Una revista dedicada a la Literatura, el Arte y el Conocimiento* (nr. 12: Museos Literarios Internacionales), red. Martin Maurach, La Laguna 2008.

”Efter jubilæet” in Rapport for *Konferencen for Nordiske Litteratur- og Komponistmuseer*, 2008

”Prinsessen på Ærten”, baggrundshistorie og tolkning, *Mønthuset Danmark*

”Stoppenålen”, baggrundshistorie og tolkning, *Mønthuset Danmark*

”Den flyvende kuffert”, baggrundshistorie og tolkning, *Mønthuset Danmark*

”Tisjomfruen”, baggrundshistorie og tolkning, *Mønthuset Danmark*

”De røde Skoe”, baggrundshistorie og tolkning, *Mønthuset Danmark*

”Flaskehalsen”, baggrundshistorie og tolkning, *Mønthuset Danmark*

”Dryaden”, baggrundshistorie og tolkning, *Mønthuset Danmark*

”Theepotten”, baggrundshistorie og tolkning, *Mønthuset Danmark*

”Den onde Fyrste”, baggrundshistorie og tolkning, *Mønthuset Danmark*

”Hvad gamle Johanne fortalte”, baggrundshistorie og tolkning, *Mønthuset Danmark*

”Portnøglen”, baggrundshistorie og tolkning, *Mønthuset Danmark*

”Loppen og Professoren”, baggrundshistorie og tolkning, *Mønthuset Danmark*

”Gartneren og Herskabet”, baggrundshistorie og tolkning, *Mønthuset Danmark*

”Høns-Grethes Familie”, baggrundshistorie og tolkning, *Mønthuset Danmark*

”H.C. Andersens Hus 100 år”, (Web-site artikel)

”The Lineage of H. C. Andersen”, oversættelse til engelsk ved Gitte Gifford, (Web-site artikel)

”May We Be on Familiar Terms”, oversættelse til engelsk ved Gitte Gifford, (Web-site artikel)

(Ane Grum-Schwensen)

”Jeg sad i Dag for Photographen’ – 20 portrætter af H.C. Andersen”, in *Fynske Minder*, Odense Bys Museer, 2008.

“Hans Christian Andersen y su museo: cien años de promoción de un autor” in *Nerter – Una revista dedicada a la Literatura, el Arte y el Conocimiento* (nr. 12: Museos Literarios Internacionales), red. Martin Maurach, La Laguna 2008.

Artikel om erhvervelsen af 20 portrætfotografier til OBM nyhedsbrevet, januar 2008

”H.C. Andersens Hus 100 år”,

(http://museum.odense.dk/H_C_Andersen/H_C_Andersens_Hus/Museets_historie.aspx)

Artikel om konference for litteratur- og komponistmuseer i Norden til OBM nyhedsbrevet, juli 2008

Hjemmeside for konference for Litteratur- og Komponistmuseer i Norden

”I Was Posing for The Photographer Today”, oversættelse til engelsk ved Gitte Gifford, (Web-site artikel)

”The Photographer Arrived At 1 O’clock...”, oversættelse til engelsk ved Gitte Gifford, (Web-site artikel)

(Ida-Marie Vorre)

”*Danishness in Nielsen’s folkelige Songs*” (i samarbejde med Karen Vestergård; oversat af David Fanning), *Carl Nielsen Studies* vol. 3, Det Kgl. Bibliotek, 2008

”Spillemand Carl August Nielsen”, in *Fynske Minder*, Odense Bys Museer, 2008

Undervisningsmateriale: *Carl Nielsen*, i samarbejde med lektor Connie Koch Rasmussen

http://museum.odense.dk/Boern_og_Unge/Undervisning/Carl%20Nielsen.aspx

Undervisningsmateriale: *Kunst og musik på livet løs...!* i samarbejde med museumsinspektør Gertrud Hvidberg Hansen

http://museum.odense.dk/upload/pdf/obm_undervisningsmat_%20kunst%20og%20musik_web.pdf

Folder til udstillingen *Livsstykker. Mænd, myter og stærke dyr i Anne Marie Carl-Nielsens kunst 1890-1940*, i samarbejde med Gertrud Hvidberg-Hansen

Thor med Midgaardsormen, (web-site artikel)

(Anne Christiansen)

Klummer i Fyens Stiftstidende:

05.01.: ”Ingvar Cronhammar og ’Mørkets hjerte’.” Om installationen ”Stage”.

10.01.: ”Havfruen på kunstmuseum.” Om maleri af Elisabeth Jerichau Baumann..

17.01.: ”Haremskvinder på kunstmuseum.” Om maleri af Axel Salto.

31.01.: ”Drengeportræt af en fynsk guldaldermaler.” Om Jens Juels maleri af Sigismund Ludvig Schulin som barn.

07.02.: ”Surrealistisk skovlysning.” Om maleri af Vilhelm Bjerke Petersen.

28.02.: ”Henry Heerups skraldemodeller.”

06.03.: ”En sørgelig kærlighedshistorie.” Om maleri af Agnes Slott-Møller.

13.03.: ”Billedkunst som brugsanvisning?” Om Leonard Forslunds store værk.

03.04.: ”Gavmild kunstsamler.” Om fru Elise Johansens testamentariske gaver.

17.04.: ”Surrealistisk begær.” Om Bjerke Petersens portræt af sin hustru.

24.04.: ”Fynsk syndefald.” Om J.A. Jerichaus Adam og Eva.

01.05.: ”Tegnekunstens oprindelse.” Om Eckersbergs maleri.

05.06.: ”For pikant til at kunne vises offentligt.” Om Eckersbergs Florentine.

12.06.: ”Et politisk portræt.” Om Peter Holst Henckels ’morphing’ af politiker-portrætter.

17.07.: ”Hygieiners kørende maleri.” Om Einer Jensens ”chopper”.

Forberedte klummer, der ikke har været bragt grundet Fyens Stiftstidendes ændrede praksis midt i aftaleperioden:

”Popkunst af Per Kirkeby.”

”PHs pudsige piano.”

”Popkunst-trylleri.” Om Karl Åge Rigets grafiske serie Abracadabra.

”Vilhelm Bjerke Petersens ’Skogsglänta””, Odense Bys Museers hjemmeside.

”Ingvar Cronhammars ’Møblement””, Odense Bys Museers hjemmeside.

”Peter Holst Henckels ’The Times They Are A ’changing. Et politisk portræt’.”, Odense Bys Museers hjemmeside.

”Dansk popkunst. Værker fra Fyns Kunstmuseum samling” til ”Fynske Minder 2009”. – Informationsfolder om museets nye særophængning.

(Anne Christiansen)

Udarbejdelse af tekster til pressemeddelelser, nyhedsbreve, hjemmesider i forbindelse med særudstillinger og arrangementer (koncerter, foredrag m.v.).

Redaktion af tekst og grafisk design af aktivitetskalender for Fyns Kunstmuseum.

Redaktion og grafisk design af flyer og plakat m.m. til udstillinger i regi af ”Ung Kunst på 2.”

Udarbejdelse af tekst og grafisk design af programmet ”Collage/assembleage. Kulturnatten på Fyns Kunstmuseum 2008” samt tilhørende folder med værkbeskrivelser.

(Anne Christiansen og Rune Midtgaard)

Engelsk, koncentreret udgave af folder om pop art. Vedrører nyophængning af egen samling.

(Anne Christiansen og Hanne Plechinger)

”Samlinger ved Odense Bys Museer. Indsamling, registrering, sikring, forsikring, udlån, uddeponeering, udskillelse og kassation”. - Rapport

(Gertrud Hvidberg-Hansen)

”Kvinder, kraftkarle og krudtugler” I: ”Fynske Minder. Odense Bys Museers Årbog 2008”.

”Forord”, ”Livets triumf” (i samarbejde med Gertrud Oelsner, Fuglsang Kunstmuseum) og ”Hellas under nordlig himmel”. I: ”Livslyst. Sundhed – Skønhed – Styrke i dansk kunst 1890-1940”, udgivet af Forlaget Odense Bys Museer og Fuglsang Kunstmuseum.

”Sund kunst!”. I: ”Billedkunst”, 16. årg., nr. 2, 2008.

”Et nordisk Hellas”. I: ”Sfinx”, 31. årg., nr. 4, 2008.

”En sund sjæl i et sundt legeme”. I: ”Journalen. Lokal- og kulturhistorisk tidsskrift”, nr. 3, 2008.

(Gertrud Hvidberg-Hansen og Ida Marie Vorre)

”Livsstykker. Mænd, myter og stærke dyr i Anne Marie Carl-Nielsens kunst 1890-1940”. - Introduktion til udstilling på Carl Nielsen Museet.

(Gertrud Hvidberg-Hansen)

Udarbejdelse af tekster til foldere, programmer, pressemeddelelser, nyhedsbreve, hjemmesidetekster i forbindelse med særudstillinger og arrangementer (omvisninger, koncerter, undervisning, m.v.).

Udarbejdelser udstillingstekster og introduktionsbooklet (dansk-engelsk-tysk) til ”Livslyst” - i samarbejde med Fuglsang Kunstmuseum.

(Inge Kildeberg)

Udarbejdelse af værkfortegnelser til særophængninger af:

”Permanent samling. September 2008” og

”Dansk popkunst”.

(Henriette Nielsen)

Udarbejdelse af foldere, programmer, pressemeddelelser, hjemmesidetekster i forbindelse med undervisningsarrangementer.

(Jannie Amsgaard Ebsen)

01.10 Artikel til OBM Nyhedsblad – Jernaldermanden fra Nr. Åby

6.9 PR og markedsføring

Udgivelser markedsføring

Odense Bys Museer 2008 – oplag 80.000 stk.

Odense Bys Museer Aktivitetskalender 2008 - oplag 10.000 stk.

Odense Bys Museer Vinterprogram 2008/2009 - oplag 8.000 stk.

Fyns Kunstmuseum

Livslyst   Flyer M65, oplag 10.000
Plakat, oplag 500

De Fynske Attraktioner   Attraktionernes fællesfolder – oplag 180.000 stk.

Presse

Pressearbejdet baserer sig på, at der udsendes færre pressemeddelelser, og at der i højere grad arbejdes med løbende vedligehold af pressekontakter og -informationer. Pressebearbejdningen foregår f.eks. ved løbende kontaktpleje med journalister, turisme- og pressenetværk m.m.

Udsendt PR	2008
H.C. Andersen	8
Carl Nielsen	9
Den Fynske Landsby	22
Fyns Kunstmuseum	20

Møntergården	11
Arkæologi	10
Diverse	3
I alt	83

Presseklip

Da der fra 2008 ikke abonneres på presseklipservice opgøres dette ikke længere.

(Jakob Tue Christensen)

09.12.08 Optagelser til to 10 minutters indslag om opbygningen af af ny byhistorisk udstilling ved CoProduction.

(Jørgen A. Jacobsen)

13.02.08: TV2Fyn: Optagelse af arbejdet med ProjektID 1941 Digitalisering af arkæologisk samling. Magpak. Arkholluf.

23.03.08: TV 2 Fyn. Udsendelse vedrørende ProjektID 1941 Digitalisering af arkæologisk samling

(Jesper Hansen)

Fremsendelse og udfærdigelse af materialer til brug for journalister, kulturarvsstyrelsen m.fl. til artikelskrivning; ca. 15-20 henvendelser pr. år.

29.05.08: Interview til Tv2-Fyn vedr. Ibbjergdysserne.

(Mogens Bo Henriksen)

25.01.08: Artikler i Fyens Stiftstidende og Nyhedsavisen samt indslag i Radio 3 og TV 2 Fyn om Moseliget fra Roersdam. Portræt af Mogens Bo Henriksen i ”Vid og Bid” i samme forbindelse.

(Mads Runge)

20.10.08: Interviews til DR/TV-Avisen, TV2Fyn, P4Fyn, diverse aviser mv. vedr. fund af to bronzesværd ved Røjle.

(Anders Myrtue)

8. januar. Georadarscanning i Kongens Have, TV2-Fyn

11. april. Georadarscanning i Kongens Have, Fyens Stiftstidende

29. oktober. Paarup og Højstrup, Ugeavisen

(René Schrøder Christensen)

22. april Interview på Odense Havn til DR – Fyn, p4 (sendt 23.04.08)

4. juni Interview TV2 Fyn, Fredericia og Middelfart Havne

15. oktober Interview til SBS-net vedr. slagting i DFL

(Lise Gerda Knudsen)

1. april Webtv indslag om traditioner omkring 1. april (Fyens Stiftstidende)

1. april Interview til Fyens Stiftstidende i forbindelse med sæsonåbning i Den Fynske Landsby

(Jens Toftgaard)

10. oktober ”Kampen om København”, Weekendavisen.

(Ellen Warring)

3. december TV Fyn Odense Slot

(Benedikte Jeppesen)

- 22. marts Fyns Stiftstidende, om Påskens mad og traditioner
- 11. maj Interview til P4, om Ride Sommer i By
- 26. juni Dalum/Hjallelse avisen om frivillige i Landsbyen
- 23. juli Ugeavisen, Odense om traditionel bondekost
- 3. august Netavisen om Efterårsferiens aktiviteter
- Oktober Fyns Stiftstidende, om Julen i Landsbyen

(Torben Grøngaard Jeppesen)

En række TV-, radio- og avisindslag i forbindelse med bl.a. udbygningen af Møntergården, Carl Nielsen-fejring og bygningskultur

(Ejnar Stig Askgaard)

- 08.01.08 Interview Ivar Juel Nordentoft, *Fyens Stiftstidende*, Assistenskirkegården og Andersen
- 07.07.08 Interview Ivar Juel Nordentoft, *Fyens Stiftstidende*, "En fattig drengs afskedsgave"
- 19.08.09 Interview Lasse Rimmer, *Radio 100*, om H.C. Andersens seng
- 20.08.08 Interview Fengjue Kong, Oxford Universitet
- 02.09.08 Interview *World Travel Media*, Kina
- 08.10.08 Interview, *Nippon TV*, japansk rejseudsendelse

(Ane Grum-Schwensen)

- 09.01.08 Interview John Borgkilde, *Fyens Stiftstidende*, vedr. erhvervelse af portrætfotografier (bragt 08.02)
- 11.01.08 Pressemeddelelse vedr. udgivelsen af *Anderseniana 2007*
- 05.02.08 Pressemeddelelse vedr. udstillingen *Børn udstiller gækkebreve*
- 07.02.08 Interview Niels Mogensen, *Fyens Stiftstidendes* web-tv, erhvervelse af portrætfotografier (bragt 08.02)
- 18.03.08 Interview Daniel Østa, TV2-Fyn, vedr. *Børn udstiller gækkebreve* (bragt 19.03)
- 01.06.08 Interview Viktor ?, Nyhedsavisen, vedr. HCA og Charles Dickens
- 23.06.08 Interview journalist *Fyens Stiftstidende*, vedr. HCA som varemærke
- 20.09.08 Pressemeddelelse vedr. udstillingen *H.C. Andersen i 3D: skitser, skulpturer og buster*

(Ida-Marie Vorre)

- 08.01.08 Tym Andersen, DR P4-Fyn
- 16.02.08 Kamilla Almin, Fyns Stiftstidende
- 07.05.08 Annette Krüger, Sangens År Sekretariatet
- 19.05.08 Marianne Koch, Fyns Stiftstidende
- 25.09.08 Jon Zhang, Fyns Stiftstidende

(Anne Christiansen)

- 03.01.: Journalist Louise Nyvang og fotograf Peter Leth-Larsen, *Fyens Stiftstidende* vedrørende det nye arrangement "Lang torsdag", bragt i avisen den 04.01.
- 04.01.: Claus Knakkegaard, Radio 3/*Fyens Stiftstidende* om debuten på "Lang torsdag".
- 03.04.: Bjarne Mouridsen, DR Radio, P1-Morgen. Om "Ung kunst på 2.". Også sendt den 14.04.
- 23.10.: Journalist Jesper Mads Eriksen og fotograf Nils Mogens Svalebøg, *Fyens Stiftstidende*, om J.A. Jerichaus "David", der er stjålet fra Københavns Domkirke og Fyns Kunstmuseums originalmodel. Bragt i avisen den 27.10. og på avisens hjemmeside.
- 24. og 25.10. Politiken om Jerichaus "David". Bragt i avisen den 27.10.
- 28. og 29.10.: Dorthe Chakravarty, DR radios udsendelse "Alle tiders historie"; om Jerichaus "David", sendt den 02.11.

(Anne Christiansen)

26.05.: Lotte Kahl, TV2-Fyn om nedtagningen af Athene på toppen af Fyns Kunstmuseum med henblik på konservering – sammen med Torben Holst, Nationalmuseets Bevaring.

(Gertrud Hvidberg-Hansen)

12.04.: Lolland-Falsters Folketidende. Interview om ”Livslyst” - sammen med Gertrud Oelsner, Fuglsang Kunstmuseum.

14.04.: DR Radio, P1 Morgen og DR P2 Kulturnyt: Om ”Livslyst” på Fuglsang og Fyns Kunstmuseum. Også sendt på P1s Kulturnyt den 15.04.

02.09.: TV2 Fyn, Nyhederne. ”Udstilling med kroppen i fokus”.

07.09.: DR P1, ”Alle tiders historie”: ”Fodbold og forkæret kunst” - om udstillingsprojektet ”Livslyst”.

11.09. Fyens Stiftstidende, ”Nøgengallop mod afgrunden”. Interview om ”Livslyst”.

20.09.: Fyns Amts Avis. Interview om ”Livslyst”.

14.11.: TV2 Fyn, FLUX. ” De vælger kunsten” - portrætserie.

(Jannie Amsgaard Ebsen)

16.02 Interview til *TV 2* angående arrangement for børn på Carl Nielsen Museet

16.02 Interview til artikel i *Fyns Stiftstidende* angående arrangement for børn på Carl Nielsen Museet

06.03 Interview til *TV 2* angående fund fra Broholm.

23.03 TV2 Fyn indslag ”digital oldtid”.

(Dorte Gramtorp)

02.05 Interview til *P1-morgen* angående konservering af Anne Marie Carl-Nielsens vokskitser

6.10 Erhvervelser

(Enheden Historie)

243 genstande.

110 Thrige-relaterede

69 legetøjs/børnerelaterede (én aflevering)

(Enheden H.C. Andersen og Carl Nielsen)

Af markante erhvervelser skal nævnes:

H.C. Andersen brev til Ludwig Ross, dateret 19. september 1841

H.C. Andersen brev til Ludwig Ross, dateret 25. april 1842

H.C. Andersen brev til Ludwig Ross, dateret 13. september 1842.

H.C. Andersen brev til Ludwig Ross, dateret 2. maj 1841

H.C. Andersen brev til Ludwig Ross, dateret 6. april 1843

Nodepartitur, ”Sinfonia Espansiva für Orchester”, med dedikation fra Carl Nielsen til Sven Godske-Nielsen

Anne Marie Carl-Nielsen, *Skipper Clement*, bronze

(Fyns Kunstmuseum)

Vilhelm Bjerke Petersens ”Portræt af Malerinden Elsa Thoresen”. 1937. Købt med tilskud fra Marie og Christian Larsens Mindelegat, legatportion 2007 og 2008.

Henry Heerups ”Maleri”, 1946. Købt med tilskud fra Augustinus Fonden og Kulturarvsstyrelsen.

Elisabeth Jerichau Baumann: Portræt af en af sønnerne, antagelig Thorald, o.1870. Gave fra Karen Jørgensen, Assens.
Poul Weiles originalmodeller til skulpturerne ”Elle”, 1997 (opstillet på Bogense Havn) og ”Heads Down”, 2000 (opsat på Nyborg Gymnasium). Gave fra kunstneren.

6.11 Uddeponeringer

(Enheden H.C. Andersen & Carl Nielsen)

Tøjhusmuseet til H.C. Andersens Hus

3 geværer med döllebajonetter samt granater

Nationalmuseet til H.C. Andersens Hus

Kvinde- og herredragt, ca. 1860

Medicinskhistorisk museum til H.C. Andersens Hus

Vaccinationsgrej, tandtænger

Danmarks Tekniske Museum til H.C. Andersens Hus

Telegraf og telegrafnøgle

Post og Tele Museet til H.C. Andersens Hus

Posthorn

Teatermuseet i Hofteatret til H.C. Andersens Hus

Plakat fra Det Kgl. Teater

Nye uddeponeringer

12.09.: Fem serigrafier fra mappen ”Sjælebilleder”, (1972) af Robert Jacobsen til Ældre- og Handicapforvaltningen.

Fornyelse af uddeponeringsaftaler

03.04.: Carl Lochers ”Skagen Strand”, 1893. til Fælleskonserveringen, Afd. Øst.

03.04.: Carl Neumanns ”Søtræfningen ved Helgoland 9. Maj 1864”, 1865 til Museum Sønderjylland/Sønderborg Slot.

Hjemtagelse af uddeponeringer

(Fyns Kunstmuseum)

Marts: Fra kontor i Enheden Kunsthistorie, Møntergården:

Wilhelm Freddie's ”Femme Nue”. 1966.

05.03.: Fra Ældre- og Handicapforvaltningen:

Richard Mortensens ”Histoire naturelle du hibou”, 1962 (5 dele).

10.04.: Fra Socialforvaltningen (tidligere Kultur- og socialforvaltningen), Slotsgade 18:

Kujahn Blask's ”Præsternes hvide bønner”, U.å.

Ib Geertsens ”Benzon-serie”, 1983 (7 dele)

Sven Havsteen Mikkelsens ”Landskab”, u.å.

Hans Jørgen Hvids ”Changes”, 1975, ”Le Marais”, 1970 og ”St. Elmo's Fire”, 1976

Aksel Jensens ”Collage”, 1973, ”Kikki”, 1973 og ”Våde enge”, 1960

Bent Lohmanns ”Imaginært landskab”, 1976 og ”Tanker i rum”, 1976

Sigurd Swanes ”Optrækkende tordenvejr”, 1928

Helmuth Thomsens "Landskab. Kenya", u.å.
Hans Voigt Steffensens "Høstlandskab", 1972.

22.04.: Fra By- og kulturforvaltningen (tidligere Magistratens 2. afd.), Odense Slot:
Poul Henningsens "Kogle" (loftslampe).

02.09.: Fra Hvenekildens Plejecenter
Johannes Bjergs "Pomona", 1946 hjemtaget.

6.12 Udlån fra egne samlinger

Enheden H.C. Andersen og Carl Nielsen

27.10.07-27.04.08	<i>Burg Zug, Schweiz</i>
HCA/1963/89	Klip/orientalsk slot
HCA/1963/90	Klip/møllemand
HCA/1963/92	Klip/svane/danserinde
HCA/1977/118	Klip/teaterscene
HCA/1988/36	Klip/sørøver
HCA/A-1116-R	Klip/springende pjerrot
HCA/XXIII-B-14-E	Klip/figur
12.05.07-19.08.07	<i>Gl. Holte</i>
HCA/1989/91	Original illustration af Kay Nielsen "De vilde Svaner"
17.03.08- 30.06.08	<i>Irish Museum of Modern Art</i>
HCA/1944/31	Tegning: Danser
HCA/1947/27	Papirklip: Dansende mænd
HCA/1956/34	Papirklip: Sommerfugl
HCA/1969/354	Papirklip: Teaterscene
HCA/1969/355	Papirklip: Linedansere
HCA/1970/185	Papirklip: Svaner og hjerter
HCA/1977/191	Tegning: Trompe d'oeil
HCA/1977/192	Papirklip: Møllemand
HCA/1988/37	Papirklip: Dreng
HCA/1991/170	Billedbog: Rigmor Stampe
HCA/1995/313	Papirklip: Træ med dansere
HCA/1997/452	Papirklip: Linedansere
HCA/2005/226	Papirklip: Kvindeskikkelse.
HCA/2005/241	Tegning: Blækklatstegning
HCA/A-1045	Papirklip: Fragment
HCA/A-1116-I	Papirklip: Lille mand med hat
HCA/A-625	Papirklip: Blækklatstegning
HCA/A-74	Papirklip: Slot
HCA/XXIII-A-1-0015	Tegning: Italiensk landskab
HCA/XXIII-A-1-0027	Tegning: To skitser
HCA/XXIII-A-1-0032	Tegning: Bjerglandskab
HCA/XXIII-A-1-0035	Tegning: Castel Del' Ovo
HCA/XXIII-A-1-0043	To tegninger: Minerva/Telemach/Kaptain Back
HCA/XXIII-A-1-0046	Tegning: Interieur
HCA/XXIII-A-1-0051	Tegning: Torre dell'Orologio
HCA/XXIII-A-1-0059	Tegning: Vinkælder

HCA/XXIII-A-1-0115	Tegning: Le Locle
HCA/XXIII-A-1-0121	Tegning: Skovlandskab
HCA/XXIII-A-1-0136	Tegning: Venus Templet i Bajae
HCA/XXIII-A-1-0147	Tegning: Nær Rapallo
HCA/XXIII-A-1-0155	Tegning: Askanii grav
HCA/XXIII-A-1-0200	Tegning: Vesuv
HCA/XXIII-A-1-0212	Tegning: Landskab
HCA/XXIII-A-1-0215	Tegning: Porta Dei Borsari
HCA/XXIII-A-1-0221	Tegning: Venus Templet
HCA/XXIII-B-4-K	Papirklip: Juletræsklip
HCA/XXIII-B-4-M	Papirklip: Juletræsklip
HCA/XXIII-B-5-B	Papirklip: Springende figur
HCA/XXIII-C-5	Billedbog: Agnete Lind V
24.03.08-15.01.09	<i>Livsløst. Sundhed – Skønhed – Styrke i dansk kunst 1890-1940</i> <i>Fuglsang Kunstmuseum og Fyns Kunstmuseum.</i>
CNM/1984/1149	Kuglestøder I, bronze
CNM/1984/1150	Kuglestøder II, bronze
CNM/1984/1151	Kuglestøder III, bronze
CNM/1984/1154	Rytmask dans, bronze
CNM/1984/1172	Stående nøgen kvinde, bronze
CNM/1984/1179	Bryder/To brydere, bronze
CNM/1984/1180	Bryder/To brydere, bronze
CNM/1984/1184	300 meters start, bronze
CNM/1984/1186	Kapgænger, bronze
CNM/1984/1193	Skitse: Moder med barn i sjalet, bronze
CNM/1984/1203	Pige parat til udspring, bronze
CNM/1984/1212	Diskoskaster, bronze
CNM/1984/1213	"Kom an", bronze
CNM/1984/1259	Langdistanceløber, bronze
CNM/1984/1273	Bacchantinde, bronze
CNM/1984/2110	Musikkens genius, Grønningen-monumentet, bronze
18.08.08-15.01.09	<i>Koldinghus: Ruiner</i>
CNM/1984/2221:	"Monument over faldne danske Mænd fra Verdenskrigen: Danmark, vor altid unge Moder med sin døde Søn II" af Anne Marie Carl-Nielsen

(Fyns Kunstmuseum)

Til "Skagen – sommeridyl og arbejdsliv" på ARKEN Museum for Moderne Kunst den 14.01. – 12.06.08: Michael Anchers "En ung pige der strikker, Maren Brems", 1887.

Til "Livsløst", Fuglsang Kunstmuseum, den 11.04. – 24.08.08: Jean René Gauguins "En kapgænger i start", u.å., Harald Giersings "Danserinde", (1920), Peter Hansens "Bygevej i høst", u.å., "Landskab ved Lerbjerg", u.å. og "Sjæselongen kommer", 1909, Oluf Hartmanns "To hekse, der slås", ca. 1908, Johannes Larsens "Blomstrende pæretræ", 1893 og "Svanerne letter. Fiil Sø", 1924, Kai Nilsens "Afrodite gør morgentoilette", 1923, "Adam og den vågnende Eva", 1918/1921, "Hunnertogget", (1912) og "Moder med diende barn", 1916, Axel Poulsens "Den første kærlighed", 1912-13 og "En bacchusdreng", u.å. Harald Quistgaards "Kalchas tager varsel af fuglenes flugt", 1915. Svend Ratsacks "Faun og nymfe", (1918), Fritz Sybergs "Landskab (Udsigt over Kerteminde Nor)", 1930 og "Marine", 1909, Einar Utzon Franks "Badende pige", 1910 og "Pige, som reder sit hår", 1903-31 samt J.F. Willumsens "Marine Bretagne", 1909.

Til udstillingen ”Paul Gadegaard – Retrospektiv” i Nikolaj den 24.05. – 24.08.08: Paul Gadegaards ”Maleri”, 1964 og ”Komposition”, 1980.

Til udstillingen ”Karl Schou” på Faaborg Museum den 14.06. – 24.08.08 og på Sophienholm den 30.08. – 19.10.08: Karls Schous: ”Interiør”, ca. 1910, ”Kunstnerens forældre”, (1913-14), ”Tøj til tørring. Forårssol”, (1918), ”Udsigt over Paris”, 1922, ”Vinterdag ved Thorvaldsens Museum”, 1926 og Johannes Larsens ”Portræt af maleren Karl Schou”.

Til udstillingen ”Hammershoi”, Royal Academy of Arts, London den 24.06. – 07.09.08 og The National Museum of Western Art, Tokyo den 30.09. – 07.12.08: Vilhelm Hammershøis ”Violoncellspilleren (1893) og ”S. Stefano Rotondo i Rom”, (1902).

Til udstillingen ”Gensyn med Rylens Kyster” på Johannes Larsen Museet den 23.08. – 19.10.08. 16 stykker grafik af Viggo Forting.

Til udstillingen ”Begærets triumf – Dansk og international surrealisme” på ARKEN Museum for Moderne Kunst den 06.09.08 – 11.01.09: Ejler Billes ”De tre friere og det hemmelighedsfulde rum”, 1933 og Wilhelm Fredries ”Mrs. Simpsons lyserøde sko...”, 1937.

Til udstillingen ”Agnes Slott-Møller – Skønhed er til evig glæde” på Skovgaard Museet den 26.09.08 – 15.01.2009: Kunstnerens ”Dronning Margrete I og Erik af Pommern”, 1884 og ”Cum fratre sororem. Prins Buris og Liden Kirsten”, 1908.

Til udstillingen Decembristerne i Den Fries Udstillingsbygning den 10.12. – 31.12.08: Svend Guttorms ”Aftensmåltidet”, 1931.

(Carl Nielsen Museet)

Til ”Livslyst”, Fuglsang Kunstmuseum, den 11.04. – 24.08.08: Anne Marie Carl-Nielsens ”300 meter start”, u.å., ”Bacchantinde”, 1910, ”Bryder/To brydere”, 1920-30 [store udgave], ”Bryder/To brydere”, 1920-30 [lille udgave], ”Diskoskater”, 1920-30, ”Kapgænger”, 1928, ”Kom an”, u.å., ”Kuglestøder I”, u.å., ”Kuglestøder II”, u.å., ”Kuglestøder III”, u.å., ”Langdistanceløber”, 1928, ”Moder med barn i sjalet”, 1910-20, ”Musikkens genius/Pegasus på sten”, u.å., ”Pige parat til udspring”, 1910, ”Rytmask dans”, 1915 og ”Stående kvinde/Stående nøgen kvinde”, u.å.

6.13 Konservering

1761 genstande fordelt på grafisk, kulturhistorisk og arkæologisk område er konserveret. Det drejer sig om 76 genstande fra Carl Nielsen Museet, 892 genstande fra H.C. Andersen Museet, 25 genstande fra Bymuseet 2 genstande fra Kunstmuseet, 730 genstande fra arkæologiske udgravninger.

(Fyns Kunstmuseum)

For museets ene andel i Fælleskonserveringen blev følgende værker konserveret:

Ejler Bille: ”De tre friere og det hemmelighedsfulde væsen i det kraprøde rum”, 1933

Harald Giersing: ”Danserinde på gul baggrund”, (1920)

Vilhelm Hammershøi: ”Violoncellspilleren”, 1993 (let konservering og glasfront).

Peter Hansen: ”Bygevejr i høst”, (1924)

Peter Hansen: ”Sjæselongen”, 1909

Henry Heerups ”Lohengrin på svanen”

Henry Heerups ”Selvportræt”, 19

Henry Heerups ”Soldat. Skraldeskulptur”, o.1940

Henry Heerups ”Skraldeskulptur”, (1964)
Fritz Syberg: ”Marine”, 1909
Fritz Syberg: ”Landskab”, (Udsigt over Kerteminde Nor). 1930
J.F. Willumsen: ”Marine. Bretagne”, 1909.

Desuden blev der for andelen foretaget indcheck af udstillingen ”Livslyst”, mens Ingvar Cronhammars ”Møblement” til ’Beboelse’”, 2000 blev besigtiget med henblik på eventuel konservering hos Fælleskonserveringen.

Fælleskonserveringen tog sig også af følgende opgaver efter regning:
Vilhelm Hammershøis ”Det indre af S. Stefano Rotondo i Rom”, (1902) (forsynet med mikroklimatekasse).

For låners regning blev følgende konserveret efter skade på udlånsadressen:
Paul Gadegaards ”Komposition”, 1980.

Følgende andre kunstværker blev konserveret i 2008:
Aksel Hansens facadeskulptur, ”Athene”, på Fyns Kunstmuseum konserveret af Nationalmuseets Bevaringsafdeling med tilskud fra Kulturarvsstyrelsen.
Restaurering af Poul Henningsens ”Mignon-flygel” hos Piano forte, Svendborg med støtte fra Fionia Bank.

Museets Bevaring konstruerede en udstillingskasse til:
Wilhelm Fredries ”Mrs. Simpsons lyserøde sko...”, 1937.

6.14 Samlinger og arkiver

(Mogens Bo Henriksen)

I samarbejde med Bevaringsfunktionen er der i 2008 planlagt og iværksat et projekt med det formål at scanne alle analoge konserveringsrapporter fra årene frem til ca. 1998 (id. 2831). Når arbejdet er afsluttet, vil al dokumentation for Odense Bys Museers konserveringsarbejde være tilgængeligt på intranettet. Der er i 2008 anvendt et betydeligt antal mandtimer på scanning af museets billedsamling, og arbejdet med farvedias i 6x6-format nærmer sig nu sin afslutning. Eftersom de scannede billeder løbende er knyttet til relevante databaser, er materialet tilgængeligt på museets intranet. Daglig ansvarlig for museets arkiv.

(Jørgen A. Jacobsen)

03. 01. 07 – Digitalisering af arkæologisk samling (ID 1941).

(Ellen Warring)

Tilsyn af fredede fortidsminder efter kontrakt med Kulturarvsstyrelsen.

Der er tilset 215 fredede fortidsminder i Svendborg, Ærø, Nordfyn og Odense kommuner.

(Enheden H.C. Andersen og Carl Nielsen)

I årets løb er der registreret 87 nye genstande til H.C. Andersens Hus, ligesom 2214 registreringer er blevet opdateret. Til Carl Nielsen-samlingerne er der registreret 105 genstande og foretaget 812 opdateringer. Til Anne Marie Carl-Nielsen databasen er der registreret 615 genstande.

(Odense Bys Museer generelt)

(Anne Christiansen og Hanne Plechinger)

”Samlinger ved Odense Bys Museer. Indsamling, registrering, sikring, forsikring, udlån, uddeponering, udskillelse og kassation”. Rapport.

(Fyns Kunstmuseum)

(Inge Kildeberg)

Registrering af 278 arbejder vedrørende samlingen fra Fyns Grafiske Værksted (VI. donation). 30 besvarelser af anmodninger om udlån af fotomateriale, heraf 21 effektuerede. Dertil kommer levering af billedmateriale til museets egne udstillinger, ”Livslyst”, ”Agnes Slott-Møller. Skønhed er til evig glæde”, samt til formidlingsprojektet om skulptur, forestået af Odense Bys Museer, Thorvaldsens Museum og Vejen Kunstmuseum.

(Ole Lund Jensen og Inge Kildeberg)

Indskanning af 374 dias og 61 digitale optagelser til brug i den elektroniske registrant, Kunstmuseen samt i forbindelse med udlån til eksterne publikationer.

Prioriteret evakueringsliste for værker på Fyns Kunstmuseum.

Opsætning af drop i vinduerne, 1. sal nord på Fyns Kunstmuseum.

Oprydning i efterladte genstande på Fyns Kunstmuseum:

Undersøgelse af tilhørsforhold vedrørende en stor udsmykning af maleren Carl Lunds udsmykning, der i første omgang viste sig at være udført til den danske pavillon på Verdensudstillingen i Paris 1889, i anden omgang har været anvendt som vægudsmykning i festsalen på Odense Rådhus (slette); værket har over tid – og uden dokumentation/bilag – været langtidsopbevaret i Odense Bys Museer. I samarbejde med Historiens Hus, Odense er en aftale om overdragelse af (disse værker) værket kommet i stand med Frederiksborg Museum.

Kontakt til maleren Peter Hentze vedrørende hjemsendelse af fire af hans malerier, der af uransagelige grunde og uvist hvorfor har været opbevaret på Fyns Kunstmuseum.

Tilbageflytning af Enheden Kunsthistories arkiv i arkivkælderen.

6.15 Deltagelse i seminarer og kongresser

(Asger Lorentzen)

04.02.08 Seminar vedr. Brugerdreven Innovation

07.02.08 Konference i Harsiesee, Tyskland, vedr. Interreg VIA

03.03.08 Bymidteforum

25. – 26.03.08 ODMs Formidlingsseminar 2008

5-8.04.08 ODA studietur, Normandiet

29.04.08 Museumskonference, Fremtidens Museum (KUAS)

(Jakob Bonde)

19.05.08: DAR's temadag om udgravning af middelalderlige landsbyer.

30.09.08: Colloquium om smedjer og smedning i middelalderen. Esbjerg Museum.

12.-14.11.08: Årsmøde på Fuglsø.

(Jakob Tue Christensen)

13.03.08 Land and lordship. Bebyggelsesseminar i tidlig middelalder. Århus universitet.

04.04.-06.04.08 Crossing Paths or Sharing Tracks? Future Directions for the Archaeological Study of post-1550 Britain and Ireland. University of Leicester

16.04.08 Borgforsker møde på Sprogø.

12.-14.11.08 Fulgsø. ODMs årsmøde

(Jesper Hansen)

30.04.08: DAR's årsmøde, Hotel Nyborg Strand.

19.05.08: DAR's temadag om udgravning af middelalderlige landsbyer.

28.10.08: Landsbypuljen 2008. Århus Universitet.

12-14.11.07: Årsmøde på Fuglsø.

(Mogens Bo Henriksen)

22.01.08: Panum-instituttet. Seminar om brændte ben og brandgrave (medarrangør). (id. 2824).

05.02.08: Nationalmuseet. Temadag om naturvidenskab og arkæologi.

11.-13.04.08. Instytut Archeologii i Etnologii PAN W Warszawie: Konferencen "Archaeology and treasure hunters".

29.04.08: Kroppedal Museum. Nye grave på Sjælland og øerne i romersk jernalder.

30.04.08: Hotel Nyborg Strand. KUAS årsmøde.

28.-29.05.08: Nationalmuseet/Kroppedal Museum, Network Poland-Denmark. Conference.

10.09.08: Københavns Universitet: Xenia Pauli Jensens ph.d. forsvar.

12.-14.09.08: Århus Universitet, Association for Environmental Archaeology. Conference: The consequences of fire.

26.11.08: Århus Universitet: Rasmus Birch Iversens ph.d.forsvar.

12.12.08: Københavns Universitet, Saxo-instituttet. Temadag om "Burial Archaeology" med Michael Parker Pearson.

(Allan Larsen)

14.01.08: Netværksseminar for museumslandmålere – Museum Sønderjylland

23.10.08: HisKis-seminar: Udskiftningskort og Original-1-kort ca. 1780-1822

12.-14.11.08: Kulturhistorisk orienteringsmøde ODM.

(Karsten Kjer Michaelsen)

12.11.08. "Dansk Kulturhistorisk Museums Forenings faglige orienterings- og årsmøde". Fuglsø.

00.11.08. Århus Universitet, Moesgård. Rasmus Birch Iversens ph.d.forsvar.

(Mikael Holdgaard Nielsen)

30.04.08: DAR's årsmøde, Hotel Nyborg Strand.

19.05.08: DAR's temadag om udgravning af middelalderlige landsbyer.

23.10.08: HISKIS – om brugen af historisk kortmateriale.

12.-14.11.08: Kulturhistorisk orienteringsmøde ODM.

(Kirsten Prangsgaard)

22.01.08: Work-shop om brændte ben, Panum-instituttet

07-08.03.08: Arkæologi i Slesvig, Jaruplund Højskole.

12.-14.11.08: Kulturhistorisk orienteringsmøde, Fuglsøcenteret. ODM.

23.10.08: Udskiftningskort og Original-1-kort ca. 1780-1822. Hvad kan kortene bruges til i dag? Københavns Universitet Amager.

(Mads Thagård Runge)

22.01.08: Work-shop om brændte ben. Panum-instituttet.

30.04.08: Det Arkæologisk Råds årsmøde. Hotel Nyborg Strand.

20.05.08: Temadag om middelalderlig landbebyggelse. Broholm.

12.-14.11.08. Dansk Kulturhistorisk Museums Forenings faglige orienterings- og årsmøde.

26.11.08: Kristianiseringen af Det Danske Område. Københavns Universitet.

(Allan B. Andersen, Bente Bech, Andreas Hårde, Charlotte Kolmos, Michael Lundø Jacobsen, Karen Green Therkelsen)

12.-14.11.08. Dansk Kulturhistorisk Museums Forenings faglige orienterings- og årsmøde.

(Peter Steen Johansen)

1-3. juni. Årsmøde Dansk Møllerforening. Bornholm.

17. juni. Studietur til Nyvang og Holbæk Museum.

15. august. Studietur til Jødisk Museum, Ordrupgård og Louisiana.

(Inger Heldbjerg Busk)

12.-14. november 2008 ODM's Faglige Orienteringsmøde på Fuglsø.

(Anders Myrtue)

13. marts 'Land and Lordship', Århus Universitet

3.-7. april Konference om Nyere tids arkæologi, Leicester, UK

Kulturarvsstyrelsens museumsmøde, Nyborg

24. maj Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur, årsmøde, Holbæk

19. – 22. august 'Natur, kultur, klima og kunst'. Skandinavisk Museumsforbund, Svalbard, Norge

(Benedikte Jeppesen)

22. – 27. marts Formidlingsseminar i Nyborg

28. – 29. maj Arbejdsplanlægning - Tietgenskolen

(Henrik Harnow)

31. januar Kulturarvsstyrelsens og arkitektskolernes restaureringsseminar, Vega, Kbh.

26. februar Temamøde om danske havne, Odense

3.-6. marts Crossing paths or sharing tracks?, Konference om historisk arkæologi, University of Leicester

25.-26. September det særlige Bygningssyns seminar i Herning og på Norre Vosborg

29.-30. september Møde i Håndværks- og Industripuljen, Odense og Svendborg

(René Schrøder Christensen)

24. januar Konference om dansk Kystkultur, Dansk arkitekturcenter, Kbh.

27. august Cimuset seminar, Bjerringbro/

29. august Cimuset seminar, Arbejdermuseet i KBH.

29-30. oktober Håndværks- og Industripuljemøde, Odense og Svendborg

12.-14. november Museernes kulturhistoriske orienteringsmøde, Fuglsø.

(Lise Gerda Knudsen)

25.-27.marts Museernes Formidlingsseminar, Nyborg.

(Jens Toftgaard)

28. oktober "Byer og grænser", Landsarkivet for Sønderjylland, Aabenraa

14. november "Bilen og byen", Dansk Byplanlaboratorium, København

(Jan Bo Jensen)

17. januar Kursusrække for arkitekter og rådgivere, Bygningsbevaring – teori

Facadedekorationer i puds og natursten

31. januar Restaureringsseminar.

7. februar Kursusrække for arkitekter og rådgivere, Bygningsbevaring – teori
Smede- og støbejern
4. marts Seminar om restaureringspraksis, KUAS.
3. april Kursusrække for arkitekter og rådgivere, Bygningsbevaring – teori
Skader – årsag og udbedring
24. april Kursusrække for arkitekter og rådgivere, Bygningsbevaring – teori
Tegl- og skifertage
15. maj Kursusrække for arkitekter og rådgivere, Bygningsbevaring – teori
Afluttende symposium
12.-14. november Kulturhistorisk orienteringsmøde, Fuglsø.
(Ellen Warring)
30. april Kulturarvsstyrelsens årsmøde
12.-14. november Kulturhistorisk orienteringsmøde Fuglsø

(Gitte Haastrup)

31. januar Restaureringsseminar.
4. marts Seminar om restaureringspraksis, KUAS.
29.-30. oktober Møde i Håndværks- og industripuljen.
12.-14. november Kulturhistorisk orienteringsmøde, Fuglsø.

(Torben Grøngaard Jeppesen)

29.04.08 Fremtidens museer. Kulturarvsstyrelsens konference
13.06.08 Konference om oplevelsesøkonomi kulturøkonomi, SDU
27.08.08 Kulturministeriets kulturpolitiske seminar

(Ejnar Stig Askgaard)

01.04. H.C. Andersen brevseminar på *Fyens Stiftstidende*, arr. af HCA-Centeret ved SDU
29.04. KUAS årsmøde, Hotel Nyborg Strand
28.05. ”Kulturarvsformidling - nye måder, nye medier”, *Knowledgelab*, SDU
28.08.-31.08. *Konference for nordiske litteratur- og komponistmuseer*, Odense og Nordsjælland
14.09.-18.09. *ICLM-Konference*, Prato og Firenze

(Ane Grum-Schwensen)

01.04. H.C. Andersen brevseminar på *Fyens Stiftstidende*, arr. af HCA-Centeret ved SDU
29.04. KUAS årsmøde, Hotel Nyborg Strand
28.05. ”Kulturarvsformidling - nye måder, nye medier”, *Knowledgelab*, SDU
19.06. KUAS tematimer, digital kulturformidling ”Ressourcer og kvalificering”, Det Kongelige Bibliotek
28.08.-31.08. *Konference for nordiske litteratur- og komponistmuseer*, Odense og Nordsjælland
14.09.-18.09. *ICLM-Konference*, Prato og Firenze

(Ida-Marie Vorre)

29.04. KUAS årsmøde, Hotel Nyborg Strand
28.08.-31.08. *Konference for nordiske litteratur- og komponistmuseer*, Odense og Nordsjælland
14.09.-18.09. *ICLM-Konference*, Prato og Firenze

(Anne Christiansen)

12.03.: ODMs generalforsamling i København.

30.05.: Generalforsamling i Fælleskonserveringen, København (dirigent).

(Anne Christiansen og Gertrud Hvidberg-Hansen)

29. – 30.04.: Kulturarvsstyrelsens årsmøde i Nyborg.

(Gertrud Hvidberg-Hansen)

07.11.: ODMs kunsthøgskole seminar i Horsens.

(Anne Christiansen)

26.09.: Fernisering på udstillingen ”Agnes Slott-Møller – Skønhed er til evig glæde”, Viborg Museum.

26.03.: Besigtigelse af Poul Henningsens ”Mignon-flygel” i forbindelse med reparation hos Piano forte i Svendborg.

(Anne Christiansen, Ole Larsen, Inge Kildeberg og Henriette Nielsen)

11.06.: Besigtigelse af udstillingen med værker af Cézanne og Giacometti på Louisiana samt af udstillingerne ”Kunstens rammer” og ”Øivind Nygård” på Statens Museum for Kunst.

(Anne Christiansen, Dorte Gramtorp og Stig Olsen)

10.07.: Besigtigelse af Aksel Hansens facadeskulptur, under restaureringen hos Nationalmuseet i Brede.

(Anne Christiansen, Gertrud Hvidberg-Hansen, Ole Larsen og Inge Kildeberg)

04.12.: Besigtigelse af udstillingen ”Per Kirkeby” med flere udstillinger på Louisiana.

(Anne Christiansen, Kasper Jensen og Ole Larsen)

10.12.: Besigtigelse af ”Agnes Slott-Møller – Skønhed er til evig glæde”, Viborg Museum.

(Ejnar Askgaard og Anne Christiansen)

01.-04.06.: Studietur til Dublin: Besigtigelse af udstillingen ”Cut-Outs and Cut-Ups: Hans Christian Andersen and William Seward Burroughs” på Irish Museum of Modern Art.

(Gertrud Hvidberg-Hansen)

02.01.: Studietur til Hamburger Kunsthalle (Max Klinger-udstilling og permanente samling).

08.01, 09.01, 25.01, 17.02, 17.02, 23.06.: Studieture vedr. ”Livslyst”.

25.01.: Deltagelse i officiel indvielse af Fuglsang Kunstmuseum.

11.04.: Deltagelse i fernisering på ”Livslyst” på Fuglsang Kunstmuseum.

16.05.: Deltagelse i åbning af ”Vitale Willumsen” på J.F. Willumsens Museum, Frederikssund.

29.08.: Deltagelse i åbning af ”Den nye kvinde - i fin form!” på Tidens Samling, Odense.

11.09.: Deltagelse i åbning af ”KropAmok” op Kunsthallen Brandts.

15.09.: Deltagelse i åbning af ”Menneskekroppen i vigør” på Historiens Hus i Odense.

(Gertrud Hvidberg-Hansen, Ole Larsen, Ida-Marie Vorre, Dorte Gramtorp og Kasper Jensen)

29.05.: Besigtigelse af udstillingen ”Livslyst” på Fuglsang Kunstmuseum.

(Henriette Nielsen)

07.03.: Besigtigelse af ”farvernes magi” på J.F. Willumsens Museum.

(Pia Hansen)

16.04 Bevaring af digitale billeder og film.

(Annemarie Teuber)

16.04 Bevaring af digitale billeder og film

(Jannie Amsgaard Ebsen)

11.03 Formidling for konservatorer, KEP.

6.-7.05 Deltagelse i ”Stone Consolidation in Cultural Heritage” – Internationalt symposium, Lissabon, Portugal – Fremlæggelse og artikel: ”Conservation of a Viking-Age turf-ruin in Reykjavik, Iceland.

12.09 og

20.11 Afholdelse af APB-kursus på Kommunens Kursuscenter

(Dorte Gramtorp)

19-20.11 Fuglsø, oplæg om vokskonservering

(Poul Rasmussen)

19-20.11 Fuglsø, konserveringsgruppe

(Birgitte Marcussen)

19-20.11 Fuglsø konserveringsgruppe

(Kasper Jensen)

19-20.11 Fuglsø udstillingsgruppe

6.16 Repræsentation i eksterne udvalg, internationalt samarbejde

(Asger Lorentzen)

Børnekulturelt fagråd

Styregruppe for MASKOT

De Fynske Attraktioner, chefgruppen

Bymidteforum

Kvarterplan Østerbro

Møntergården, projektgruppe

(Jakob Tue Christensen)

Koordinator for Fuglsø mødet, ODM. Herunder ansvarlig for afholdelse af seminar om nyere tids arkæologi i samarbejde med koordinatorene for nyere tid.

Medlem af bestyrelsen i Center for Middelalderstudier ved SDU, Odense.

Byens Liv. Projektgruppe for ny byhistorisk udstilling.

Sortebrødre Torv. Projektgruppe for formidlingen af Sortebrødre Torv i det offentlige rum.

(Mogens Bo Henriksen)

Bestyrelsesmedlem, Wormianum.

Folkeuniversitetet i Odense, Programudvalget.

Udvalget for arkæologiske arbejder ved større anlægsprojekter. (med KUAS og Vejdirektoratet).

KUAS-arbejdsgruppe vedr. stamtabeller til 4F.

Arbejdsgruppe vedr. bearbejdning og publikation af dyrekogler fra jernalderbopladsen Seden Syd. (Id 2493, id. 3035).

Medstifter af tværvideenskabeligt netværk vedr. brændte ben og brandgrave (id. 2824).

Medvejleder ved ph.d.projekt (Lise Harvig, Københavns Universitet) (id. 3072).

Kulturarvsstyrelsens udvalg vedr. antikvarisk arbejde og anlæggelsen af læhegn.

Kulturarvsstyrelsens referencegruppe vedr. den løse kulturarv efter DMI.
Det Arkæologiske Råds udvalg vedr. udgravningsberetninger.
Kulturarvsstyrelsens arbejdsgruppe vedr. overvågning af virkningen af museumslovens kap. 8.
Arbejdsgruppe vedr. bearbejdning og publikation af Brudager-gravpladsen (id. 2073 m.fl.).

Internationalt samarbejde:

Network Denmark-Poland (netværksarbejde mellem universiteterne i København, Warszawa og Lublin).

Samarbejde med "Portable Antiquities Scheme", British Museum, om afvikling af konference vedr. metaldetektorer, amatørarkæologer og skattefund (id. 3075).

Mitglied des Internationalen Sachsensymposiums.

ESF-projekt „Zwischen Thorsberg und Bornstein“

(Karsten Kjer Michaelsen)

Kulturarvsstyrelsens projekt "Tilsyn med fredede fortidsminder".

Arbejdsgruppen i projekt "Sortebrødre Torv".

Arbejdsgruppen "Fredede fynske fortidsminder".

(Mikael Holdgaard Nielsen)

Projektgruppe vedr. udvikling af Campusområdet/nye OUH, Odense.

(Mads Thagård Runge)

Bestyrelsesmedlem i den selvejende institution "Museernes UdgravningsData" (MUD).

(Peter Steen Johansen)

Museernes Møllepulje.

Byggeudvalg, Lumby Mølle.

Dansk Møllerforening, bestyrelsesmedlem

Projektgruppen vedrørende Møntergårdens udbygning.

Voldgiftsudvalg, Besøgscentret, Den Fynske Landsby.

Voldgiftsretten 24-25. september.

(Inger Heldbjerg Busk)

De danske museers Havepulje.

(Anders Myrtue)

Nyere Tids Netværk, ODM

Museernes landbrugspulje

Museernes herregårdspulje (hvilende)

Arbejdsgruppe vedr. bevaring af Lille Pederstrup

Projektgruppe i Odense Kommune vedr. renovering af Kongens Have

Medlem af Association of European Open Air Museums

Arbejdsgrupper vedrørende kommuneplanrevision I Odense Kommune

Projektgruppe Plan09, Odense Kommune

Det Grønne Råd, Odense Kommune

Landbohistorisk Selskab

Arbejdsgruppen vedr. præmiering af bygninger i Odense Kommune

Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskulturs bestyrelse

Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskulturs fredningsudvalg

Arbejdsgruppe vedr. InterregIV A-projekt 'Living History' s.m. danske og tyske samarbejdspartnere.

(Henrik Harnow)

Næstformand i Det faglige råd for nyere tid, Kulturarvsstyrelsen

Medlem af Det særlige Bygningssyn

Medlem af Byhistorisk udvalg, Odense Kommune

Medlem af bestyrelsen for HITEK, Ingeniørforeningen Danmarks faggruppe for historisk teknologi

Medlem af bestyrelsen for Danmarks Mediemuseum, Odense

Medlem af bestyrelsen for Selskabet til bevaring af industrimiljøer

Medlem af Styregruppen for Industri kultur 07

Medlem af Dansk Komite for Byhistorie

Medlem af repræsentantskabet for Dansk Center for Byhistorie, Århus

Medlem af Kulturarvsstyrelsens følgegruppe vedr. formidling af best practice for danske havneomdannelser

Historiefaglig konsulentbistand til Tarup-Davinde I/S vedr. formidling af Hudevad Smedje

Chairman for CIMUSETs møde i København, 29. august

(René Schrøder Christensen)

Museernes håndværks- og industripulje

(Lise Gerda Knudsen)

Museernes Landbrugspulje

Nyere Tids Netværk, Organisationen Danske Museer

Samplingsnetværkets Etikgruppe, Organisationen Danske Museer

Netværket 'Museer og digitalisering'

Styregruppen for Erindringens Træ, Livs- og kulturhistorier fra Vollsmose (afsluttet i 2007)

Suppleant i Historisk Samfund for Fyns bestyrelse

(Jens Toftgaard)

Museernes industri- og håndværkspulje

Medlem af Den jyske Historikers videnskabelige panel

Historisk Atlas' styregruppe

(Jan Bo Jensen)

Projektgruppe vedrørende Møntergårdens udbygning

(Ellen Warring)

Kulturarv Fyn, formand for Kulturmiljørådet

Museernes Dragtpulje

Ekstern projektgruppe om Assistens Kirkegård, Odense

Medlem af Landbohistorisk Selskab

Kommuneplan 2009 i Odense Kommune, Assens og Nordfyns Kommuner

Møde angående tilsyn, pleje og formidling af fortidsminder i Assens, Kerteminde, Middelfart og Svendborg kommuner.

Konsulentbistand Grubbe Mølle.

(Gitte Haastrup)

Samarbejdsgruppe vedr. bevaringsværdige bygninger i Odense Kommune.

Museernes håndværks- og industripulje.

(Torben Grøngaard Jeppesen)
Udvalget for bygningsbevaring, nedsat af Kulturministeriet
Bestyrelsen for Musikhøst
Bestyrelsen for Museerne.dk
Censor ved SDU
Adjunktbedømmelsesudvalg, SDU
Social Science History Association, USA
Society for the Advancement of Scandinavian Studies, USA
MASKOT – styregruppe, samarbejde mellem Syddansk Universitet, Statens Arkiver, Stadsarkivet og Odense Bys Museer

(Enheden H.C. Andersen og Carl Nielsen arbejder fast sammen med)
H.C. Andersen-Centret, SDU.
Carl Nielsen Selskabet ved Knud Ketting
Det kgl. Bibliotek
John Fellow, Carl Nielsen Brevudgaven

(Ejnar Stig Askgaard)
Sekretær i *H.C. Andersen Samfundet – Odense*
Sekretær i bestyrelsen for *H.C. Andersens Fond*
Medlem af MASKOT
Bestyrelsesmedlem i *Legos Klods-Hans Komité*
Konsulentbistand til
Bruun Rasmussens Auktioner
Mønthuset Danmark
Odense kommunen P&V vedr. udpegning af egnet placering for Galschiøtz' ”Fortællebrønd”

(Ane Grum-Schwensen)
Medlem af MASKOT

(Ida-Marie Vorre)
Udvalg for dannelse af international Carl Nielsen festival og fejring af Carl Nielsen-jubilæet 2015

(Gertrud Hvidberg-Hansen)
Folkeuniversitetet i Odense, programudvalget.

(Poul Rasmussen)
Kasserer i Konservatorernes Efteruddannelsespulje, KEP.
(Jannie Amsgaard Ebsen)
Koordinator i Arkæologisk Emnegruppe, Nordisk Konservatorforbund.
(Pia Berntsen)
Koordinator i papirgruppen, Nordisk Konservatorforbund.
Bestyrelsesmedlem i KEP
(Dorte Gramtorp)
Repræsentation i Bevaringsnetværket under Organisationen danske museer.
(Jens Gregers Aagaard)
Webmaster på Nordisk Konservatorforbunds hjemmeside.
Webmaster på Konservatorernes Efteruddannelsespuljes hjemmeside.

6.17 Interne projektgrupper og koordinationsgrupper

Koordinationsgruppe vedr. formidling i Den Fynske Landsby:

Peter Steen Johansen

Benedikte Jeppesen

Lise Gerda Knudsen (barselsorlov efterår)

Alex Hansen

Tom Mansfeldt

René Schrøder (vikar for Lise Gerda Knudsen)

Koordinationsgruppe vedr. webformidling:

Lene Pedersen (tovholder)

Brian Høj Andersen

Lise Gerda Knudsen (barselsorlov efterår)

Ane Grum-Schwensen (vikar for Lise Gerda Knudsen)

Koordinationsgruppe vedr. formidling på Fyns Kunstmuseum:

Hanne Plechinger (tovholder)

Anne Christiansen

Asger Lorentzen

Gertrud Hvidberg-Hansen

Henriette Nielsen

Lene Pedersen

Koordinationsgruppe vedr. Historisk Atlas:

Asger Lorentzen (formand)

Anneken Appel Laursen

Jacob Riddersholm Wang

Mads Thernø

Ane Grum-Schwensen

Gertrud Hvidbjerg Hansen

Mads Runge

Projektgruppe vedr. middelalder- og renæssanceudstilling:

Asger Lorentzen (formand)

Anneken Appel Laursen

Jakob Riddersholm Wang

Jakob Tue Christensen

Mads Thernø

Peter Steen Johansen

Maja Spang-Hansen

Projektgruppe vedr. registrering og formidling af Arkæologisk samling:

Karsten Kjer Michaelsen (formand)

Rasmus Halling Lorentzen

Dorte Gramtorp

Hanne Plechinger (ad hoc), økonomi

Asger Lorentzen (ad hoc), formidling

Projektgruppe vedr. udstillingerne 'De Vilde Svaner' og 'Sindet'
Ejnar Askgaard
Ane Grum-Schwensen
Anneken Appel Laursen
Jacob Riddersholm Wang